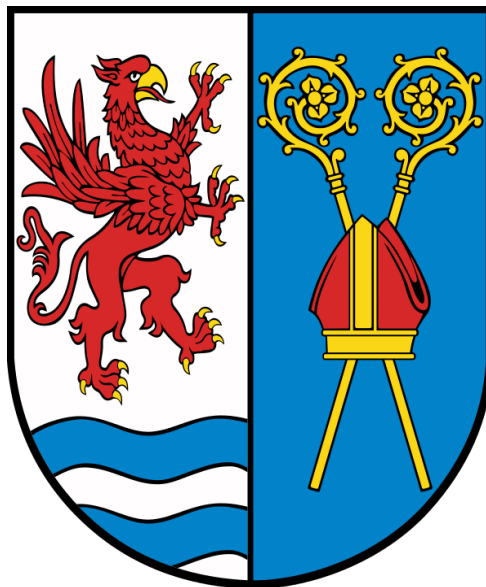

POWIAT KOŁOBRZESKI

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA POWIATU
KOŁOBRZESKIEGO
NA LATA 2014 – 2017
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2018 – 2021
AKTUALIZACJA II**

Sierpień 2014r.

Zamawiający

Powiat Kołobrzeski

Plac Ratuszowy 1
78-100 Kołobrzeg

Realizacja

EXPERT

ul. Gołębica 4
62-065 Grodzisk Wielkopolski
biuro@expeco.pl

Spis treści

Spis rysunków	- 6 -
Wstęp	- 7 -
1.1 Podstawa prawna i zawartość Prognozy	- 7 -
1.2 Powiązania Prognozy z innymi dokumentami	- 8 -
1.3 Ocena zgodności Programu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu wspólnotowym, krajowym i regionalnym	- 8 -
1.3.1 VI wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego.....	- 8 -
1.3.2 Polityka Ekologiczna Państwa.....	- 9 -
1.3.3 Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016- 2019	- 10 -
1.3.4 Dokumenty regionalne i lokalne.....	- 13 -
1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	- 13 -
1.5 Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	- 14 -
2 Analiza zawartości Programu Ochrony Środowiska	- 14 -
2.1 Ogólna charakterystyka Powiatu Kołobrzeskiego	- 14 -
2.1.1 Infrastruktura drogowa	- 15 -
2.1.2 Wodociągi i kanalizacja.....	- 17 -
2.1.3 Zaopatrzenie w ciepło i energię.....	- 17 -
2.1.4 Ochrona przyrody	- 18 -
2.1.5 Lasy	- 19 -
2.1.6 Budowa geologiczna oraz kopaliny.....	- 19 -
2.2 Główne cele	- 20 -
2.3 Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ich uwzględnienie podczas opracowywania Programu	- 23 -
3 Stan środowiska	- 25 -
3.1 Istniejący stan środowiska oraz problemy jego ochrony istotne z punktu widzenia realizacji Programu	- 25 -
3.1.1 Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego	- 25 -
3.1.2 Wody powierzchniowe i podziemne	- 28 -
3.1.3 Hałas	- 31 -
3.1.4 Pole elektromagnetyczne	- 33 -
3.1.5 Gospodarka odpadami	- 34 -
Odpady pozostałe	- 37 -
3.1.6 Awarie przemysłowe	- 39 -
3.1.7 Powierzchnia ziemi, w tym gleby.....	- 40 -
3.1.8 Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.....	- 42 -
3.1.9 Zagrożenie powodziowe.....	- 46 -
3.2 Przewidywane skutki braku realizacji proponowanych w Programie działań	- 48 -
4 Przewidywane oddziaływania na środowisko	- 48 -
4.1 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	- 48 -
4.2 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko	- 49 -
4.2.1 Jakość powietrza atmosferycznego.....	- 50 -

4.2.2	Gospodarka wodna	- 52 -
4.2.3	Gospodarka odpadami	- 55 -
4.2.4	Ochrona przyrody oraz zrównoważony rozwój lasów	- 58 -
4.2.5	Turystyka	- 61 -
4.2.6	Ochrona przed hałasem i PEM	- 61 -
4.2.7	Poważne awarie przemysłowe	- 64 -
4.2.8	Kopaliny	- 65 -
4.2.9	Gleby i ich zanieczyszczenia	- 66 -
4.2.10	Podniesienie świadomości ekologicznej	- 67 -
4.3	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym obszar Natura 2000	- 69 -
4.4	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Programie	- 71 -
5	Informacje końcowe	- 71 -
5.1	Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko	- 71 -
5.2	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień Programu	- 71 -
5.3	Podsumowanie i wnioski	- 73 -
5.4	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	- 74 -
6	Literatura	- 75 -

Spis tabel

Tabela 1	Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2013 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	- 27 -
Tabela 2	Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - według oceny rocznej za 2013 r.	- 27 -
Tabela 3	Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_{DWN} dla Powiatu Kołobrzeskiego	- 32 -
Tabela 4	Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN} (Rościęcino - Kołobrzeg)	- 32 -
Tabela 5	Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN} (Kołobrzeg przejście) ...	- 33 -
Tabela 6	Wyniki pomiarów pola elektromagnetycznego w 2012r.	- 34 -
Tabela 7	Składowiska odpadów na terenie Powiatu Kołobrzeskiego	- 35 -
Tabela 8	Masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych na terenie Powiatu Kołobrzeskiego	- 36 -
Tabela 9	Masa wytworzonych odpadów w grupach 1-19 na terenie Powiatu Kołobrzeskiego	- 38 -
Tabela 10	Wskaźniki służące do monitoringu programu	- 72 -

Spis rysunków

Rysunek 1	Położenie administracyjne Powiatu Kołobrzeskiego	- 15 -
Rysunek 2	Sieć dróg na terenie Powiatu Kołobrzeskiego	- 16 -
Rysunek 3	Wybrane formy ochrony przyrody na terenie Powiatu Kołobrzeskiego	- 18 -
Rysunek 4	Gleby Powiatu Kołobrzeskiego wg nomenklatury FAO	- 42 -
Rysunek 5	Rozkład strumienia ciepła na obszarze Polski (Szewczyk, Gientka, 2007)	- 45 -
Rysunek 6	Zagrożenie powodziowe na terenie Powiatu Kołobrzeskiego	- 47 -

Wstęp

1.1 Podstawa prawna i zawartość Prognozy

Postawę prawną prognozy stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. Nr 1235.).

Art. 46 nakłada na organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów.

Zakres Prognozy wynika z art. 51 ust. 2, która powinna:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod

dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.2 Powiązania Prognozy z innymi dokumentami

Podstawowym i najważniejszym dokumentem krajowym w zakresie ochrony środowiska jest Polityka Ekologiczna Państwa, która aktualnie obejmuje lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016. Główną zasadą o jaką opiera się Polityka Ekologiczna Państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, dlatego jej zalecenia muszą być uwzględniane we wszystkich dokumentach strategicznych oraz programach, których realizacja może mieć wpływ na stan środowiska.

Prognoza powiązana jest również z opracowaniami planistycznymi szczebla wojewódzkiego: Programem ochrony środowiska dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019, oraz z opracowaniami lokalnymi: Wieloletnimi Prognozami Finansowymi gmin wchodzących w skład Powiatu, Strategią Rozwoju Powiatu Kołobrzесьkiego.

1.3 Ocena zgodności Programu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu wspólnotowym, krajowym i regionalnym

1.3.1 VI wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego

Program skierowany na kluczowe zadania i priorytety ochrony środowiska w oparciu o ocenę stanu środowiska naturalnego i panujące tendencje włącznie z pilnymi zagadnieniami, które wymagają kierownictwa ze strony Wspólnoty. Program wspiera włączanie problemów ochrony środowiska we wszystkie polityki Wspólnoty i przyczyniać się do osiągnięcia stałego rozwoju na terytorium całej obecnej i w przyszłości powiększonej Wspólnoty. Co więcej, program przewiduje trwałe wysiłki zmierzające do osiągnięcia zadań i celów ochrony środowiska już ustanowionych przez Wspólnotę.

Program określa kluczowe zadania ochrony środowiska, jakie mają być zrealizowane. Ustala on, gdzie sytuacja tego wymaga, cele i harmonogramy.

Program obejmuje okres dziesięciu lat poczynając od dnia 22 lipca 2002 r. Właściwe inicjatywy w różnych dziedzinach polityki, mające na celu realizację zadań, będą składać się z szeregu środków włączając w to prawodawstwo i podejścia strategiczne określone.

Zadania określone w Programie odpowiadają głównym priorytetom ochrony środowiska, jakie mają być spełnione przez Wspólnotę w następujących dziedzinach:

- zmiana klimatu,
- przyroda i różnicowanie biologiczne,
- środowisko naturalne, zdrowie i jakość życia,
- zasoby naturalne i odpady.

Cele Programu wyznaczono w oparciu o założenie rozdzielenia nacisków między ochroną środowiska a wzrostem gospodarczym. Chodzi m.in.: o zasadę „zanieczyszczający płaci”, zasadę ostrożności, działania zapobiegawcze oraz zasadę usuwania zanieczyszczenia u źródła. Szczególną wagę przykładają się do tematyki zmian klimatycznych, co wiąże się z wypełnianiem zobowiązań Unii Europejskiej związanych z ratyfikacją Protokołu z Kioto.

Jako szczególnie istotne wymienia się m.in.: wspieranie praktyk i technik ekologicznie efektywnych w przemyśle, wspomaganie MSP w modernizacji oraz wspieranie efektywności energetycznej.

1.3.2 Polityka Ekologiczna Państwa

Polityka ekologiczna Państwa stanowi podstawowy dokument na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska. Bierze pod uwagę zobowiązania wynikające z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Przy jej opracowywaniu uwzględniono nie tylko strategiczne i programowe dokumenty rządu Rzeczypospolitej Polskiej, ale także Wspólnoty Europejskiej. Polska polityka ekologiczna opiera się na konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju. Pod kątem ochrony środowiska, Polityka Ekologiczna Państwa wyznacza następujące Obszary cele i zadania średniookresowe do 2016 r.:

Rozdział II – Kierunki Działań Systemowych

- Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych,
- Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska,
- Zarządzanie środowiskowe - przystępowanie do systemu EMAS,
- Zapewnianie udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
- Stymulowanie rozwoju badań i postępu technicznego,
- Odpowiedzialność za szkody w środowisku - „zanieczyszczający płaci”,
- Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym.

Rozdział III – Ochrona Zasobów Naturalnych

- Ochrona przyrody - zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody,
- Ochrona i zrównoważony rozwój lasów - racjonalne użytkowanie zasobów leśnych,
- Racjonalne gospodarowanie zasobami wody - ochrona gospodarki przed deficytami wody oraz zabezpieczenie przed skutkami powodzi,
- Ochrona powierzchni ziemi,
- Gospodarowanie zasobami geologicznymi - racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wody z zasobów podziemnych oraz otoczenie ich ochroną przed degradacją.

Rozdział IV Poprawa Jakości Środowiska I Bezpieczeństwa Ekologicznego

Środowisko a zdrowie - dalsza poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz nadzór nad instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska.

Jakość powietrza - dążenie do spełnienia zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz Dyrektyw LCP (redukcja emisji z dużych źródeł energii) i CAFE (redukcja emisji pyłu PM10 i PM2,5).

Ochrona wód - zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych; utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej wszystkich cieków.

Gospodarka odpadami - utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju; zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych; zamknięcie wszystkich składowiska nie spełniających standardów UE i ich rekultywacja; sporządzenie spisu zamkniętych i opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych; eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów.

Oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych - dokonanie oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia (podobnie w przypadku oddziaływania pól elektromagnetycznych).

Substancje chemiczne w środowisku - stworzenie systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnie z zasadami Rozporządzenia REACH.

1.3.3 Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016- 2019

Naczelną zasadą przyjętą w programie jest zasada zrównoważonego rozwoju, która umożliwia zharmonizowany rozwój gospodarczy i społeczny zgodny z ochroną walorów środowiska. W związku z tym nadrzędnym celem programu jest:

ROZWÓJ GOSPODARCZY REGIONU PRZY ZACHOWANIU I OCHRONIE WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH ORAZ RACJONALNEJ GOSPODARCE ZASOBAMI

Cele i zadania ekologiczne przedstawione w Programie są wyznacznikiem konkretnych przedsięwzięć zmierzających do dalszej poprawy, jakości środowiska i zachowania cennych zasobów przyrody w województwie Zachodniopomorskim. W opracowanym dokumencie pn. „Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016- 2019”, wyznaczono następujące obszary i cele:

Jakość powietrza (PA) - potencjalne możliwości ograniczenia emisji gazów do powietrza poprzez rozwój OZE

Cel długoterminowy do roku 2019

KONTYNUACJA DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z POPRAWĄ JAKOŚCI POWIETRZA ORAZ WZROST WYKORZYSTANIA ENERGII Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ

Cele krótkoterminowe do roku 2015

PA 1. Opracowanie i realizacja programów służących ochronie powietrza

PA 2. Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych

PA 3. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii

Cel długoterminowy do roku 2019

Wody powierzchniowe i podziemne (W): zagrożenia jakości wód; jakość wód powierzchniowych; jakość wód podziemnych

OSIĄGNIĘCIE I UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD POWIERZCHNIOWYCH ORAZ OCHRONA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Cele krótkoterminowe do roku 2015

W 1. Poprawa jakości wód, osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

W 2. Zwiększenie retencji w zlewniach i ochrona przed skutkami zjawisk ekstremalnych

W 3. Zapewnienie dobrej jakości wód użytkowych i racjonalne ich wykorzystywanie

W 4. Przywrócenie i ochrona ciągłości ekologicznej koryt rzek

Wody morskie: przejściowe i przybrzeżne (WM)

Cel długoterminowy do roku 2019

OSIĄGNIĘCIE I UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD PRZEJŚCIOWYCH I PRZYBRZEŻNYCH ORAZ SKUTECZNA OCHRONA LINII BRZEGOWEJ

Cele krótkoterminowe do roku 2015

WM 1. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód przejściowych i przybrzeżnych, w szczególności zatrzymanie eutrofizacji tych wód

WM 2. Zatrzymanie procesów degradacji brzegu morskiego i ochrona linii brzegowej

Gospodarka odpadami (GO)

Cel długoterminowy do roku 2019

STWORZENIE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI, ZGODNEGO Z ZASADĄ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU ORAZ HIERARCHIĄ SPOSOBÓW POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI

Poza celem długoterminowym powyżej Kpgo2014 wyznacza cele główne (długoterminowe) o następującym brzmieniu:

GO 1. Utrzymanie tendencji oddzielania wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB

GO 2. Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska

GO 3. Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów

GO 4. Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów

Zasoby przyrodnicze województwa (OP)

Cel długoterminowy do roku 2019

OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I ZRÓWNOWAŻONE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

Cele krótkoterminowe do roku 2015

OP 1. Pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych województwa

Miary realizacji celu:

OP 2. Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody

Miary realizacji celu:

OP 3. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych

OP 4. Ochrona walorów krajobrazowych i ładu przestrzennego w strefie brzegowej Morza Bałtyckiego

OP 5. Wykorzystanie funkcji lasów jako instrumentu ochrony środowiska

OP 6. Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych

OP 7. Edukacja leśna społeczeństwa, dostosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych

OP 8. Identyfikacja zagrożeń lasów i zapobiegania ich skutkom.

Turystyka (T)

Cel długoterminowy do roku 2019

ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH W ROZWOJU
TURYSTYKI

Cele krótkoterminowe do roku 2015

T 1. Wdrożenie zasad turystyki zrównoważonej na obszarach chronionych

Klimat akustyczny (H)

Cel długoterminowy do roku 2019

POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO POPRZEZ OBNIŻENIE HAŁASU DO POZIOMU
OBOWIĄZUJĄCYCH STANDARDÓW

Cele krótkoterminowe do roku 2015

H 1. Rozpoznanie i ocena stopnia narażenia mieszkańców województwa na ponadnormatywny hałas

H 2. Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców

Pola elektromagnetyczne (PEM)

Cel długoterminowy do roku 2019

OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI

Cel krótkoterminowy do roku 2015 PEM

1. Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych

Zapobieganie poważnym awariom (PAP)

Cel długoterminowy do roku 2019

MINIMALIZACJA SKUTKÓW WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII PRZEMYSŁOWYCH
ORAZ OGRANICZENIE RYZYKA ICH WYSTĄPIENIA

Cel krótkoterminowy do roku 2015

PAP 1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii

PAP 2. Zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych

PAP 3. Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych

Kopaliny (SM)

Cel długoterminowy do roku 2019

ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA ZASOBAMI NATURALNYMI

Cel krótkoterminowy do roku 2015

SM 1. Minimalizacja strat w eksploatowanych złożach oraz ochrona środowiska przed negatywnym oddziaływaniem przemysłu wydobywczego

Jakość gleb (GL)

Cel długoterminowy do roku 2019

OCHRONA GLEB PRZED NEGATYWNYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ REKULTYWACJA
TERENÓW ZDEGRADOWANYCH

Cele krótkoterminowe do roku 2015

GL 1. Cel Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa i innych rodzajów działalności gospodarczej

GL 2. Opracowanie strategii zagospodarowania urobków z prac pogłębiarskich w ramach rozbudowy i modernizacji infrastruktury portowej

GL 3. Inwentaryzacja i rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych

Edukacja ekologiczna (EE)

Cel długoterminowy do roku 2019

WZROST ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA

Cele krótkoterminowe do roku 2015

EE 1. Kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa w zakresie ochrony powietrza i gospodarki odpadami

EE 2. Kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa w zakresie zużycia wody oraz jej zanieczyszczeń

EE 3. Tworzenie proekologicznych wzorców zachowań, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, w odniesieniu do pozostałych komponentów środowiska

EE 4. Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem

Powyższe cele zgodne są z celami zawartymi w Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021 Aktualizacja II

1.3.4 Dokumenty regionalne i lokalne

Najważniejszymi dokumentami, z jakimi spójny musi być POŚ, są:

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023r,
- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015,
- Plan rozwoju Powiatu Kołobrzeskiego

1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano najaktualniejsze dane oraz informacje o środowisku jakie są dostępne, które pozyskane zostały z Urzędów Gmin wchodzących w skład Powiatu, Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu, dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, dane zgromadzone przez Główny Urząd Statystyczny, Okręgową Stację Chemiczno Rolniczą w Szczecinie oraz inne jednostki.

Podczas opracowywania Prognozy oddziaływania na środowiska dokonano oceny aktualnego stanu środowiska przyrodniczego Powiatu Kołobrzeskiego. Ponadto przedstawiono wpływ realizacji ustaleń projektu aktualizacji Programu Ochrony Środowiska na poszczególne elementy środowiska, tj.: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne, przy jednoczesnym uwzględnieniu zależności między tymi elementami oraz oddziaływaniami na te elementy.

1.5 Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Wprowadzanie w życie rozwiązań przewidzianych w przedmiotowym Programie Ochrony Środowiska wymaga stałego monitorowania oraz szybkiej reakcji w przypadku pojawiania się rozbieżności pomiędzy projektowanymi rezultatami a stanem rzeczywistym. Podstawą właściwej oceny wdrażania założeń programu ochrony środowiska, a także określenia problemów w osiągnięciu założonych celów jest prawidłowy system sprawozdawczości, oparty na zestawie określonych wskaźników. Powinien on zapewnić stałą kontrolę, jakości zarządzania środowiskiem, planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz ułatwiać funkcjonowanie systemu wydawania decyzji, udzielania zezwoleń i egzekucji.

Monitoring obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić, jako:

- monitoring ilościowy,
- monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe – obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki (nie wszystkie dane są dostępne), aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia (uwzględniono fakt, iż część zaplanowanych nakładów w poprzednim okresie nie została zrealizowana), oraz wymogi UE.

Ujęcie jakościowe – dla elementów środowiska, dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej. Listę tę można ewentualnie w przyszłości uzupełnić o pojedyncze nowe wskaźniki dotyczące jakości środowiska. Wskazane byłoby także podanie, które wskaźniki służą do monitorowania konkretnych celów Programu.

Dla prawidłowego przebiegu monitoringu realizacji celów i zadań Programu ochrony środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego niezbędna jest okresowa wymiana informacji, zwłaszcza pomiędzy jednostkami Powiatu i gmin, dotyczących stanu środowiska oraz stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań.

2 Analiza zawartości Programu Ochrony Środowiska

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego została sporządzona, jako realizacja obowiązujących przepisów Prawa Ochrony Środowiska, które wskazują, iż powinna ona następować nie rzadziej niż co 4 lata. Celem tego dokumentu jest wytyczenie nowych kierunków w zakresie ochrony środowiska uwzględniających wymagania prawne, społeczne i gospodarcze.

Zaktualizowany dokument zawiera analizę istniejącego stanu, prognozuje jego zmiany, definiuje cele i kierunki działań zmierzające do poprawy stanu istniejącego, a także określa konkretne działania do realizacji, określając ich szacunkowy koszt, potencjalne źródło finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za realizację. W odniesieniu do stwierdzonych problemów środowiskowych, określono strategię ochrony środowiska.

2.1 Ogólna charakterystyka Powiatu Kołobrzeskiego

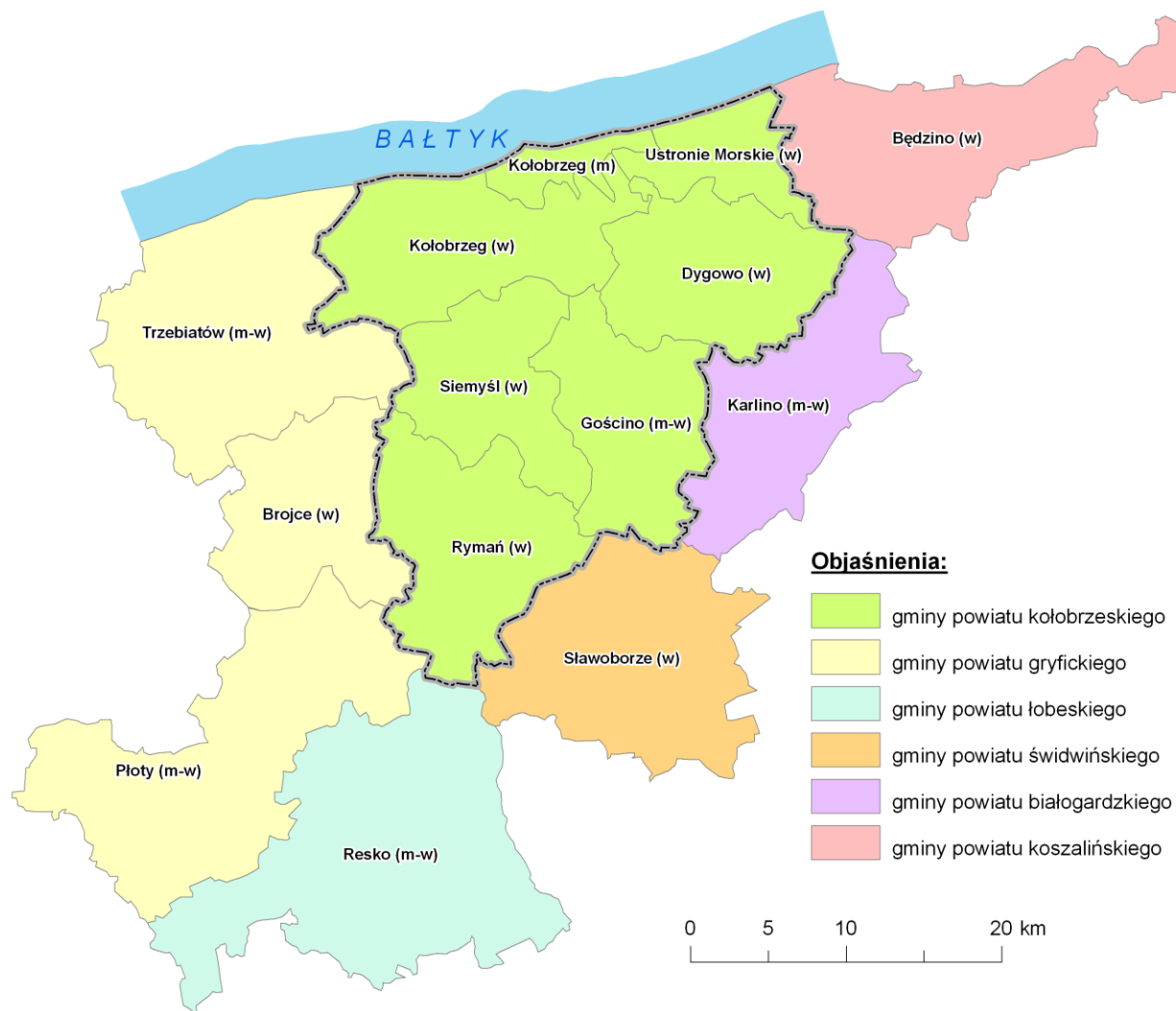
Powiat Kołobrzeski położony jest w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego i graniczy z odpowiednią z powiatami:

- od północy z wybrzeżem morza bałtyckiego,
- od zachodu z Powiatem Gryfickim
- od południa z powiatami Łobeskim i Świdwińskim
- od południowego wschodu z powiatem Białogardzkim

- od wschodu z Powiatem Kszalińskim

Powierzchnia powiatu wynosi 724,66km². Powiatu Kołobrzeski zamieszkiwany jest przez 79 624 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2013r.), a gęstość zaludnienia na jego terenie wynosi około 110 osób/km².

Powiat Kołobrzeski składa się z 1 gminy miejskiej, 1 gminy wiejsko-miejskiej oraz 5 wiejskich. Siedzibą powiatu jest miasto Kołobrzeg. Pozostałe gminy tworzące powiat to: Dygowo, Ustronie Morskie, Rymań, Siemyśl, Gościno i gmina Kołobrzeg. Aktualnie na terenie powiatu znajdują się 77 sołectwa i 125 miejscowości.

Rysunek 1 Położenie administracyjne Powiatu Kołobrzeskiego

2.1.1 Infrastruktura drogowa

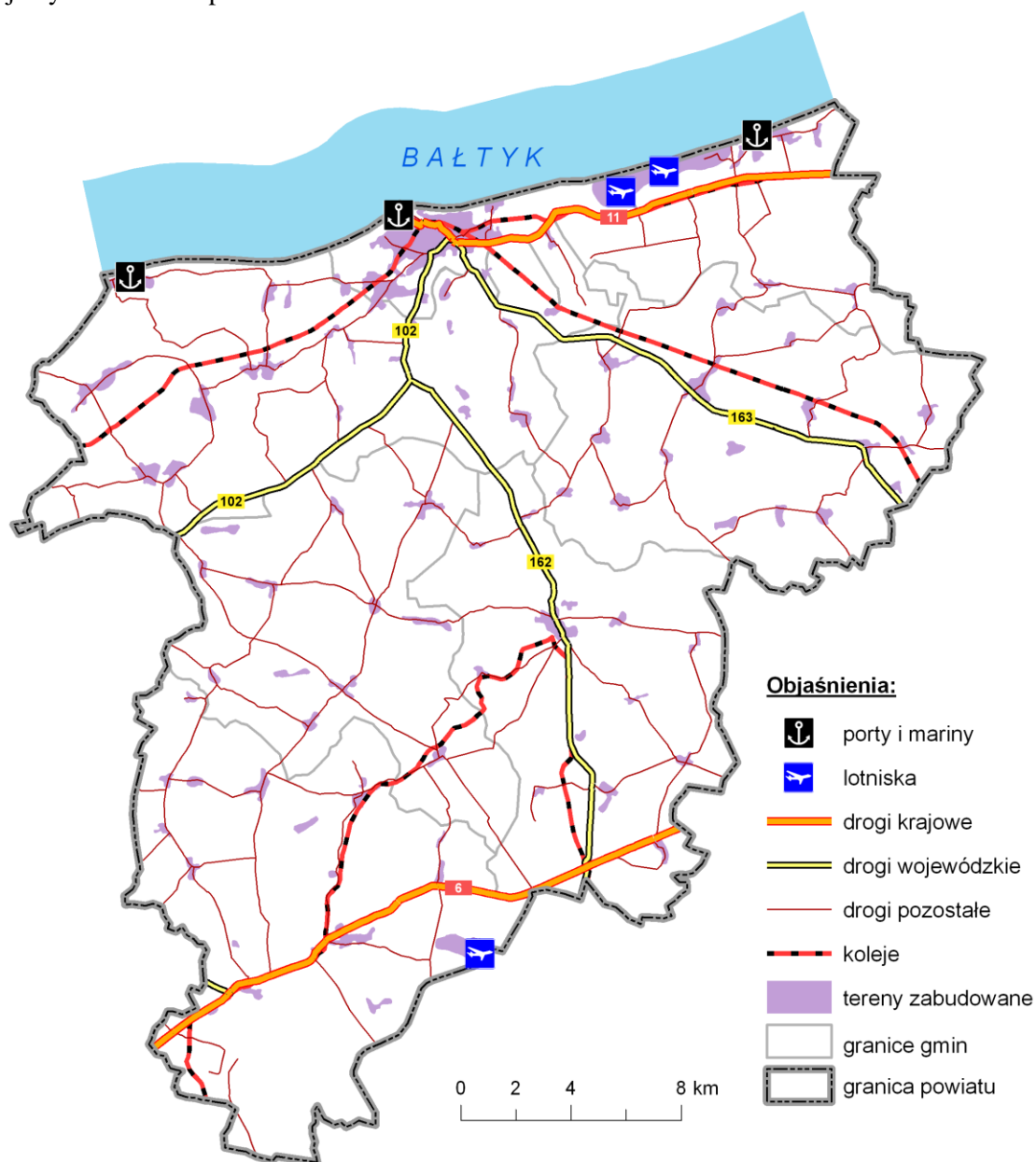
Podstawą dla prawidłowego funkcjonowania transportu jest odpowiednia sieć dróg. Obsługę komunikacyjną powiatu kołobrzeskiego zapewnia system dróg o znaczeniu krajowym, regionalnym, powiatowym i lokalnym. Na osi zachód - wschód przebiega droga krajowa nr 6 Szczecin – Koszalin - Gdańsk, która z uwagi na tranzytowy charakter w systemie międzynarodowym jest oznaczona

numerem E28. Na osi północ - południe przebiega droga krajowa nr 11 Kołobrzeg - Koszalin - Poznań - Kępno - Bytom. Obie drogi krajowe powiązane są z drogami wojewódzkimi:

- nr 102: Międzyzdroje – Dziwnówek – Pobierowo – Rewal – Trzebiatów – Kołobrzeg
- nr 105: Świerzno – Gryfice – Brojce – Rzesznikowo (odcinek około 1 km)
- nr 162: Roścęcino – Świdwin – Żarańsko
- nr 163: Kołobrzeg – Białogard – Połczyn-Zdrój – Czaplinek – Wałcz

Uzupełnieniem dróg krajowych oraz wojewódzkich są drogi o znaczeniu lokalnym czyli drogi powiatowe oraz drogi gminne.

Na poniższym rysunku przedstawiono jak prezentuje się sieć dróg wojewódzkich i krajowych na terenie powiatu.

Rysunek 2 Sieć dróg na terenie Powiatu Kołobrzskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.geoportal.gov.pl

Jakość dróg na terenie powiatu jest bardzo zróżnicowana, a ich stan jest zależny od środków jakimi dysponuje zarządca danej drogi. Choć w ostatnich latach przebudowie uległo wiele dróg na terenie powiatu za sprawą środków pochodzących z Unii Europejskiej to w przeważającej większości drogi na terenie powiatu kołobrzskiego wymagają remontu lub

przebudowy. Rozwój, inwestycje oraz ruch turystyczny na terenie gmin powiatu kołobrzeskiego powodują dynamiczny wzrost natężenia ruchu, który pociąga za sobą konieczność ogromnych inwestycji, polegających na modernizacji istniejącej sieci dróg, w tym dróg powiatowych. Tymczasem nakłady finansowe, jakie samorzady mogą przeznaczyć na drogi, z trudem wystarczają na bieżące utrzymanie i doraźne remonty. W celu umożliwienia sfinansowania większych zadań inwestycyjnych niezbędne jest występowanie o uzyskanie dofinansowania ze środków unijnych (Regionalny Program Operacyjny) lub krajowych (Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych).

2.1.2 Wodociągi i kanalizacja

Powiat kołobrzeski zaopatrywany jest w wodę z lokalnych ujęć podziemnych, a następnie poprzez sieć wodociagową – dystrybucyjną, dostarczana jest do indywidualnych odbiorców. Wody z tych ujęć są bardzo dobrej i dobrej jakości. Na stan jakościowy wody dostarczanej mieszkańcom ma niejednokrotnie wpływ stan techniczny sieci rozdzielczej która może być wtórnym źródłem zanieczyszczeń. Na terenie Powiatu Kołobrzeskiego znajdują się 8 ujęć wody. Długość sieci wodociągowej bez przyłączy w Powiecie Kołobrzeskim wynosiła 880 km,. Liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków wynosi 10752.

Stopień skanalizowania w gminach Powiatu Kołobrzeskiego jest bardzo wysoki. Średnia skanalizowania dla powiatu wynosi 74,63% co w skali kraju jest dobrym wynikiem. Uzyskanie wyniku 100% skanalizowania jest nie realne ze względu na rozproszenie części budynków szczególnie na terenach wiejskich, których przyłączenie nie jest uzasadnione ekonomicznie. Długość sieci kanalizacyjnej bez przyłączy w Powiecie wynosi 749,8 km stan na sierpień 2014r. Liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków wynosi 10 264, natomiast liczba mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacyjnej to 76 677 osób.

Na terenie Powiatu Kołobrzeskiego znajduje się jedna centralna oczyszczalnia ścieków, do której kierowane są wszystkie ścieki powstające w Powiecie. Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest w miejscowości Korzyścienko w Gminie Kołobrzeg

2.1.3 Zaopatrzenie w ciepło i energię

Największym dostawcą energii cieplnej w Powiecie Kołobrzeskim jest Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu, która realizuje swoje główne zadania, polegające na zaopatrzeniu swoich klientów w energię ciepłą. Mec dostarcza ciepło poprzez eksploatację dziewięciu źródeł ciepła o łącznej mocy 113 211 MW.

Głównym źródłem ciepła jest Ciepłownia Centralna zlokalizowana przy ul. Kollątaja w Kołobrzegu. Łączna moc 6 kotłów węglowych wynosi 104 670 MW. Stanowi to 92,5% mocy wszystkich źródeł.

Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu administruje również niezależną kotłownię gazową o mocy 7,250 MW na osiedlu w Podczelu oraz siedmioma lokalnymi gazowymi kotłowni o łącznej mocy 1,291 MW.

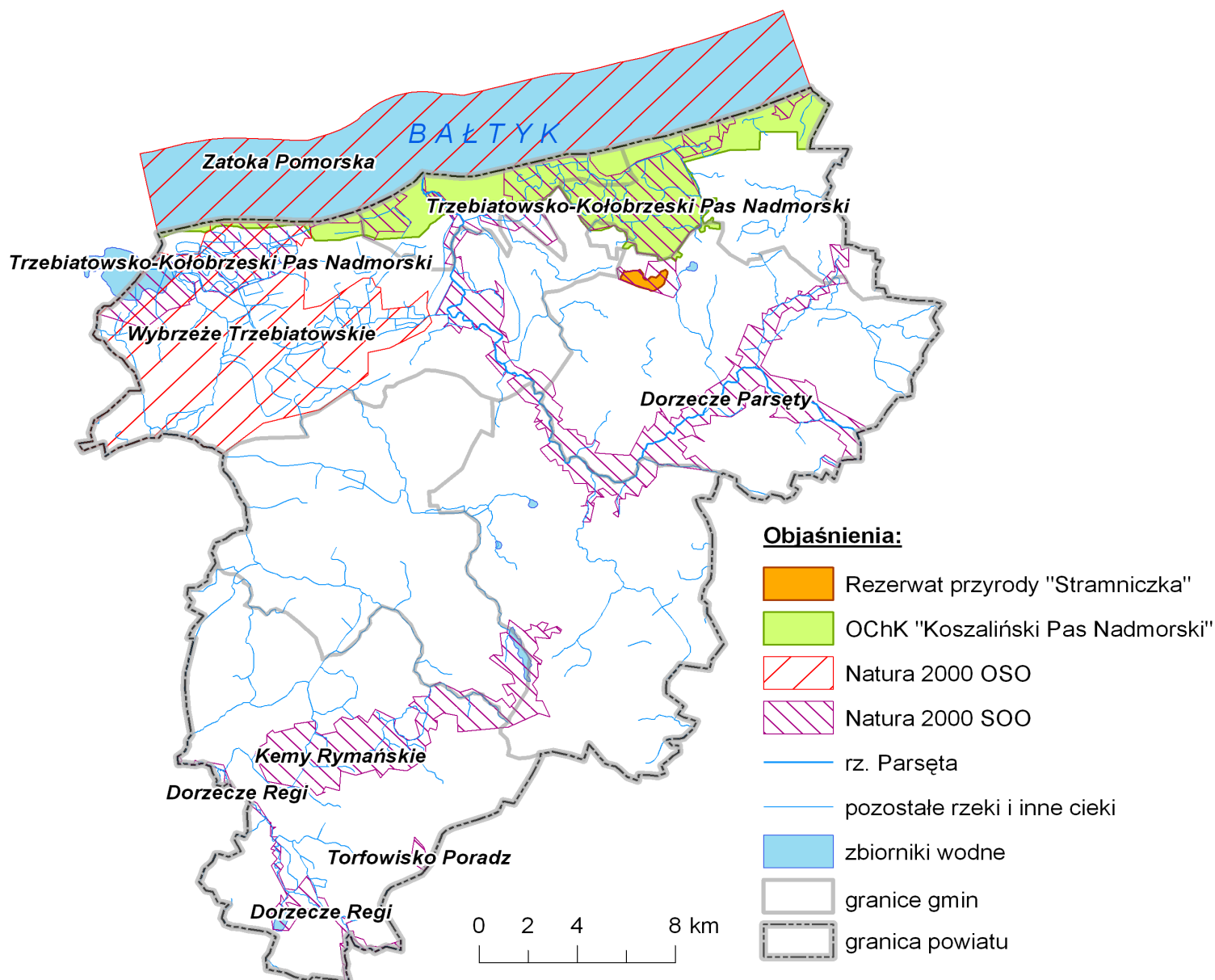
Ciepło w Ciepłowni Centralnej produkowane jest w czterech kotłach typu WR-10 oraz dwóch jednostkach typu WR-25, które opalane są miałem węglowym o niskiej zawartości siarki i wysokiej wartości opałowej. Spalanie prowadzone jest bezodpadowo a spaliny oczyszczane są za pomocą wysokosprawnych elektrofiltrów.

Dostarczanie ciepła do poszczególnych budynków odbywa się poprzez sieci cieplne których łączna długość wynosi 35,9 km. W celu utrzymania sprawności sieci grzewczej woda kotłowa przygotowywana jest w Stacji Uzdatniania, oczyszczona z wszelkich związków organicznych sprzyjających osadzaniu się kamienia. Woda ta oczyszczona jest przy pomocy filtrów węglowych oraz specjalnych związków chemicznych na przykład sody kaustycznej. Woda grzewcza wprowadzana jest systemem dwuprzewodowym zaopatrując odbiorców w ciepło o parametrach zmiennych. Zasilanie budynków w ciepło odbywa się poprzez 277 węzłów cieplnych, z których 253 podłączonych jest do Ciepłowni Centralnej, a 24 do kotłowni Podczele.

Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Kołobrzegu posiada pozwolenie zintegrowane dla instalacji - Centralna Ciepłownia CC1/2 o mocy nominalnej 105,26 MW zlokalizowana przy ul. Kołłątaja 3 w Kołobrzegu.

2.1.4 Ochrona przyrody

Powiat Kołobrzeski odznacza się wysokimi walorami przyrodniczymi, w tym krajobrazowymi, ze względu na wysoką bioróżnorodność oraz mnogość form ukształtowania terenu będącą rezultatem procesów i zjawisk przyrodniczych kształtujących oblicze tego terenu przed kilkunastoma tysiącami lat.

Rysunek 3 Wybrane formy ochrony przyrody na terenie Powiatu Kołobrzeskiego

Źródło: Procowanie własne na podstawie www.geoportal.gov.pl

Dokładnego opisu poszczególnych form ochrony przyrody występujących na terenie Powiatu dokonano w rozdziale 3 Programu Ochrony Środowiska w oparciu o wykazy udostępnione przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Na terenie Powiatu znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- **Obszary Natura 2000**
 - ❖ Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010
 - ❖ Zatoka Pomorska PLB990003
 - ❖ Dorzecze Parsęty PLH320007
 - ❖ Kemy Rymańskie PLH320012
 - ❖ Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski PLH320017
 - ❖ Dorzecze Regi PLH320049
 - ❖ Torfowisko Poradz PLH320065
 - ❖ Ostoja na Zatoce Pomorskiej PLH990002
- **Rezerwat przyrody „Stramniczka”**
- **Użytki ekologiczne**
 - ❖ Czermień
 - ❖ Ekopark Wschodni
 - ❖ Małża
- **Stanowisko dokumentacyjne „Wyrobisko po zwirowni”**
- **Obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”**
- **Pomniki przyrody – 216**

2.1.5 Lasy

Administracyjnie większość lasów zlokalizowanych w powiecie należy do Nadleśnictwa Gościno. Swoim zasięgiem Nadleśnictwo obejmuje gminy Powiatu Kołobrzesciego. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa wynosi: 109.260ha, zaś ilość kompleksów leśnych wynosi: 601. Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa to: 24.529ha, w tym powierzchnia lasów: 22.550ha. Nadleśnictwo podzielone jest na trzy obręby: Obręb Dygowo (10.546ha), Obręb Gościno (6.473ha) i Obręb Rymań (7.509ha). W skład obrębów wchodzi 18 leśnictw i 1 gospodarstwo szkółkarskie.

Lasy publiczne w powiecie kołobrzescim stanowią 15 034ha, co stanowi 95,1 %, a lasy prywatne 786ha, co stanowi 4,9 %.

Administracyjnie większość lasów zlokalizowanych w powiecie należy do Nadleśnictwa Gościno. Swoim zasięgiem Nadleśnictwo obejmuje następujące gminy: Karlino-Miasto, Karlino, Kołobrzeg-Miasto, Kołobrzeg, Będzino, Biesiekierz, Dygowo, Gościno, Rymań, Siemyśl, Sławoborze, Ustronie Morskie, Brojce i Płoty. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa wynosi: 109.260ha, zaś ilość kompleksów leśnych wynosi: 601. Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa to: 24.529ha, w tym powierzchnia lasów: 22.550ha. Nadleśnictwo podzielone jest na trzy obręby: Obręb Dygowo (10.546ha), Obręb Gościno (6.473ha) i Obręb Rymań (7.509ha). W skład obrębów wchodzi 18 leśnictw i 1 gospodarstwo szkółkarskie.

Lasy publiczne w powiecie kołobrzescim stanowią 15 034ha, co stanowi 95,1 %, a lasy prywatne 786ha, co stanowi 4,9 %.

2.1.6 Budowa geologiczna oraz kopaliny

Na terenie powiatu utwory trzeciorzędowe i starsze przykryte są utworami czwartorzędowymi, osiagającymi do 100m miąższości. Decydujące znaczenie dla ukształtowania się przypowierzchniowych warstw utworów miało ostatnie zlodowacenie. Łądolód skandynawski opuścił tereny powiatu około 14 tysięcy lat temu, pozostawiając po sobie większość osadów znajdujących się dziś na powierzchni. W czasie wycofywania się lodowca w kierunku północnym, spływające z niego wody pocięły teren dolinami. Na północy powiatu występują tereny równinne poza pasmem wybrzeża, gdzie pas wydm ogranicza od południa plaże. Pas wydm to efekt akumulacyjnej działalności wiatru. Na obszarze południowym powiatu dominuje typ rzeźby nisko pagórkowatej i falistej. Na terenie powiatu można wydzielić rzeźby terenu różnego pochodzenia: formy pochodzenia lodowcowego, formy pochodzenia wodnolodowcowego, formy pochodzenia eolicznego, formy pochodzenia rzeczno-jeziornego oraz formy utworzone przez roślinność (równiny torfowe). Na terenie powiatu istnieją udokumentowane złoża surowców naturalnych, do których należą m. in.: surowce lecznicze (źródła solankowe oraz złoża borowinowe), surowce energetyczne (gaz ziemny) oraz surowce mineralne (piaski i żwiry – dawniej kruszywa naturalne, gliny morenowe, surowce ilaste ceramiki budowlanej oraz torfy).

Podstawowymi surowcami leczniczymi są liczne i wydajne źródła solankowe oraz obfite złoża borowiny w Kołobrzegu. Wody mineralne ujmowane w Kołobrzegu zalicza się do wód chlorkowo-sodowo-bromkowo-jodkowych z domieszką jonów wodorowęglowych, borowych i żelazistych. Na terenie powiatu w okolicy gm. Dygowa znajdują się także gliny, które mogą być wykorzystywane do produkcji cegły i drenów. Na terenie powiatu znajdują się także znaczne obszary torfowisk. Obszary torfowe występują w większości w północnej części powiatu na terenach gmin Kołobrzeg, Dygowo i Gościno. Większość użytków zielonych zajmuje stanowiska torfowe.

Na terenie Kołobrzegu znajduje się duże złożo borowiny "Mirocice". Położone jest ono przy drodze Kołobrzeg-Koszalin. W 1977 roku decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej utworzony został obszar górniczy "Mirocice", jako strefa ochronna dla złoża borowiny. Dysponentem złoża jest Uzdrawisko Kołobrzeg Sp. z o.o. Zasoby złoża są duże. Jego eksploatacja jest przewidziana na ponad 150 lat. Złożo składa się z dwóch pól: Kołobrzeg I i II. Eksploatacja prowadzona jest na złożu południowym. Powierzchnia przeznaczona pod eksploatację wynosi 50 ha, a zasoby bilansowe wynoszą 1,364 tys. m³. Miąższość borowiny wynosi do 5 m. Pole Kołobrzeg II posiada zasoby bilansowe 1,508 tys. m³. Dla złoża ustanowiony jest obszar górniczy.

Z informacji z Państwowego Instytutu Geologicznego dot. Rejestru Obszarów Górniczych wynika, iż aktualnie na obszarze powiatu znajduje się 13 obszarów górniczych (aktualny status OG)

2.2 Główne cele

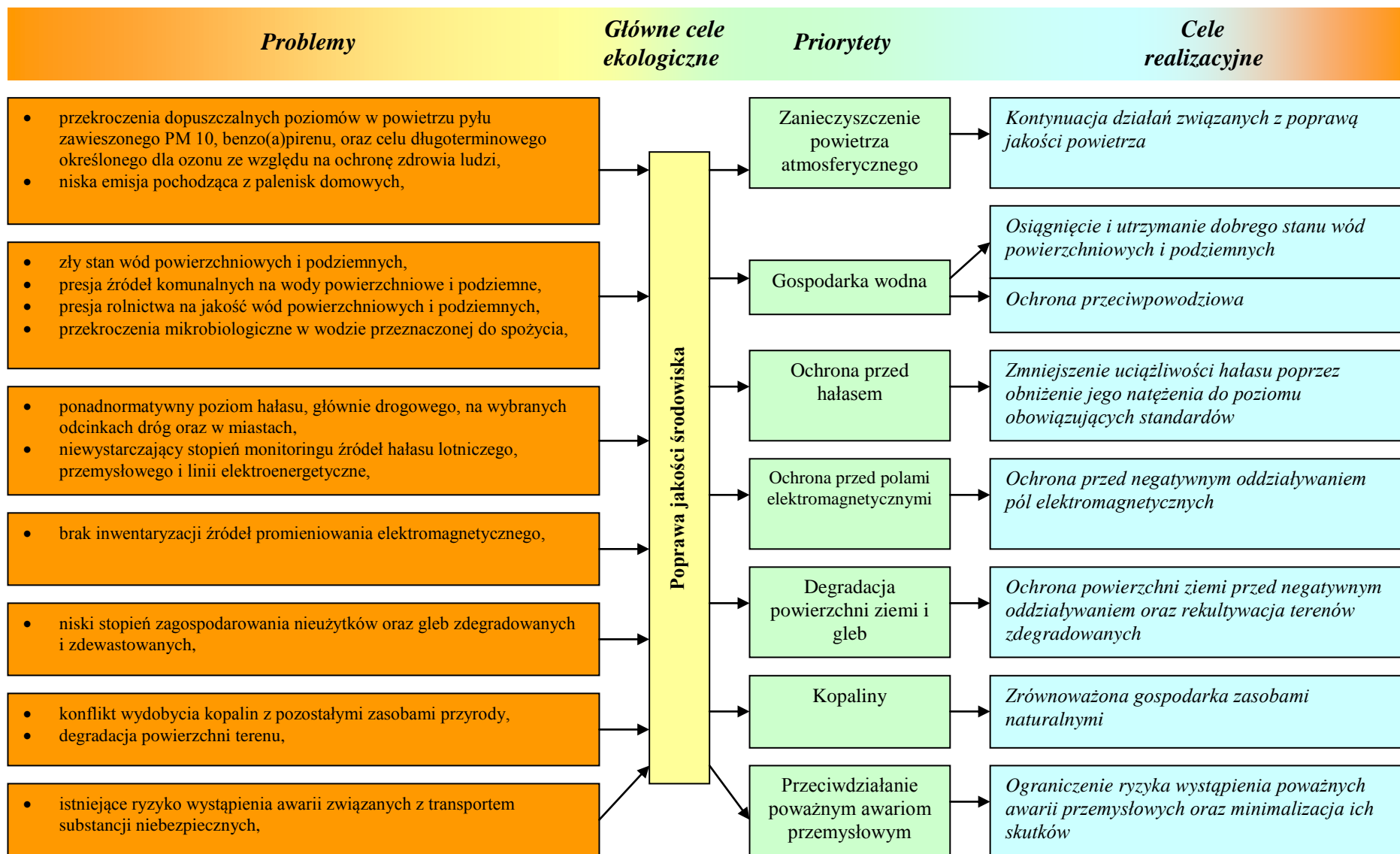
Kierując się przeprowadzoną analizą stanu środowiska przyrodniczego Powiatu, występującymi problemami, oraz stanem realizacji planowanych działań wyznaczono główne cele, priorytety, oraz cele realizacyjne w zakresie ochrony środowiska.

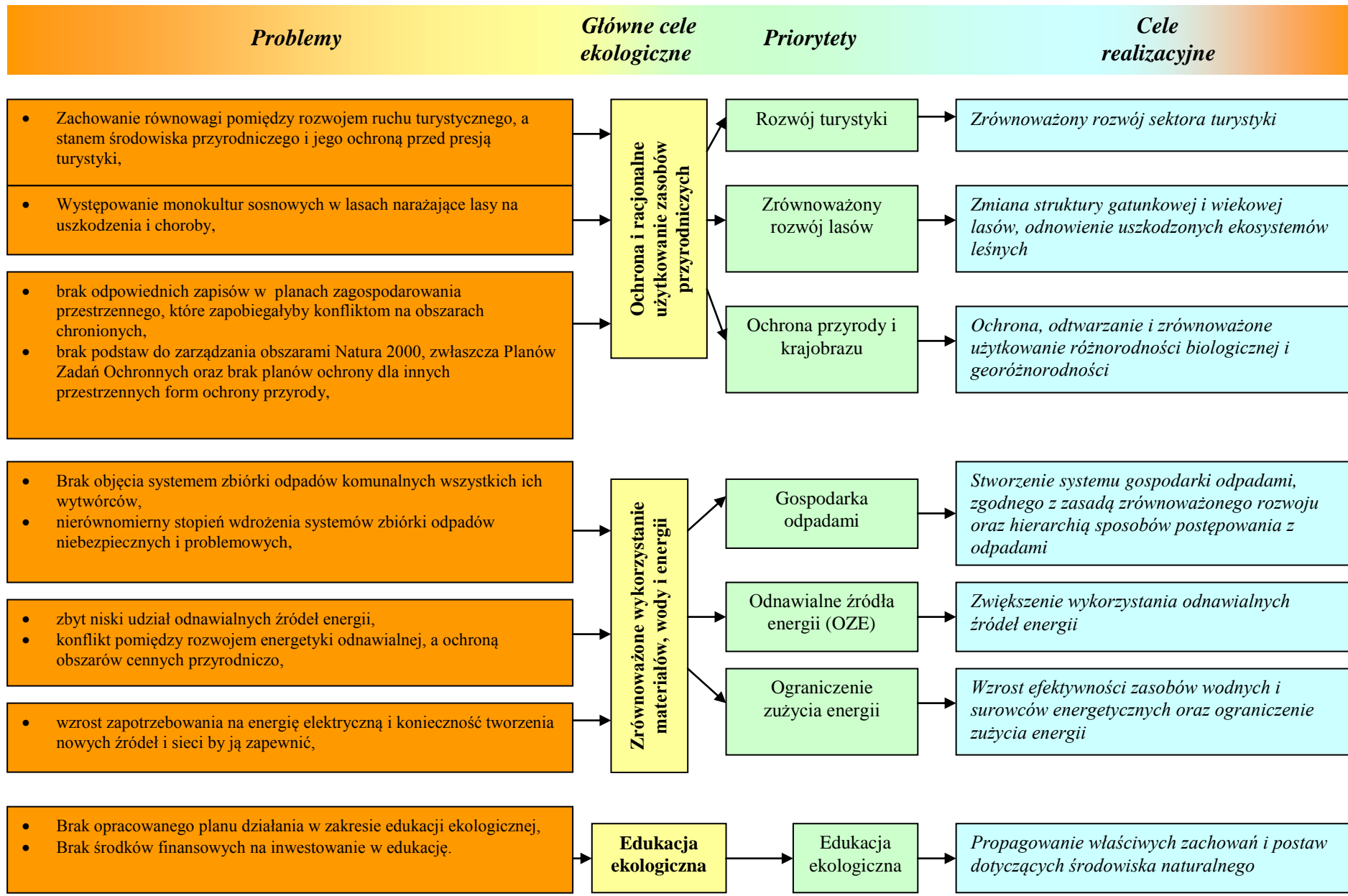
Na poniższym schemacie zaznaczono w jaki sposób powstały cele Programu ochrony środowiska wynikające z występujących problemów na terenie Powiatu.

Sformułowane 3 główne cele ekologiczne posiadają charakter stałych dążeń i będą osiągnięte w perspektywie długoterminowej, czyli do 2019 roku. Spełniają one rolę osi priorytetowych – wyznaczają jednocześnie grupy celów realizacyjnych. Uszeregowano je w kolejności odpowiadającej randze problemów ekologicznych regionu, oraz całego województwa:

- 1) Poprawa jakości środowiska ekologicznego,
- 2) Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych,
- 3) Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
- 4) Edukacja ekologiczna.

Poszczególne cele realizacyjne będą urzeczywistniane poprzez realizację konkretnych działań i ich grup. W rozdziale 4 Prognozy przedstawiono szczegółowo przewidywane oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań.

2.3 Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ich uwzględnienie podczas opracowywania Programu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Cele Wspólnotowe

Cele polityki UE w dziedzinie środowiska naturalnego zostały określone w art. 191 ust 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w sposób następujący:

- zachowanie, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego,
- ochrona zdrowia człowieka,
- ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,
- promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

Realizacja powyższych celów odbywa się poprzez wdrażanie w obszarze UE następujących zasad:

- zasada wysokiego poziomu ochrony,
- zasada przezorności (ostrożności),
- zasada stosowania działań zapobiegawczych (zasada prewencji),
- zasada naprawiania szkód przede wszystkim u źródła,
- zasada „zanieczyszczający płaci”,
- zasada integracji wymagań środowiskowych przy ustalaniu i realizacji innych polityk i działań UE.

Cele międzynarodowe

Unia Europejska jest niekwestionowanym liderem działań międzynarodowych na rzecz ochrony środowiska i zachowania zasobów naturalnych. Jednym z celów polityki Unii w dziedzinie środowiska naturalnego jest promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu (art. 191 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)). Ponadto art. 191 ust 4 TFUE stanowi, że w zakresie swoich odpowiednich kompetencji Unia i Państwa Członkowskie współpracują z państwami trzecimi i kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi. Warunki współpracy Unii mogą stanowić przedmiot umów między Unią i zainteresowanymi stronami trzecimi.

- Współpraca dwustronna,
- Współpraca wielostronna,
- Finansowanie projektów środowiskowych w krajach trzecich.

Jako priorytetowe uznaje się m. in.: działania dotyczące problemów w zakresie zwalczania zmian klimatu, różnorodności biologicznej, procesu pustoszczenia lasów, degradacji gleby, rybołówstwa i zasobów morskich, zgodności z normami ochrony środowiska, należytego gospodarowania substancjami chemicznymi i odpadami, zapobiegania zanieczyszczeniu powietrza, zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz migracji związanej ze środowiskiem, działania na rzecz propagowania właściwego gospodarowania lasami i walki z nielegalnym wyrębem, działania na rzecz zwiększenia efektywnego wykorzystania energii oraz zastąpienia szczególnie szkodliwych źródeł energii przez inne mniej szkodliwe.

Cele krajowe

Przy sporządzaniu programów ochrony środowiska należy uwzględnić ustalenia zawarte w następujących krajowych regulacjach prawnych:

- Programie wykonawczym do II Polityki Ekologicznej Państwa,
- Polityce Ekologicznej Państwa na lata 2003 - 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010,
- Polityce Ekologicznej Państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016,
- Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016- 2019.

Przy sporządzaniu gminnych programów ochrony środowiska:

- muszą być uwzględniane wszystkie wymagania obowiązujących przepisów prawnych, dotyczących ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych,
- powinny być brane pod uwagę także różne programy rządowe, dotyczące ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych, m.in.: KPZL, KPOŚK, KPGO, KPUA i inne.

Uwarunkowania wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa:

Zasady polityki ekologicznej

Zasady polityki ekologicznej państwa są zasadami, na których oparta jest również strategia ochrony środowiska gminy, a także dokumentów nadrzędnych do programu gminnego – programu powiatowego oraz wojewódzkiego. Oprócz zasady zrównoważonego rozwoju jako nadrzędnej uwzględniono szereg zasad pomocniczych i konkretyzujących, m.in.:

Zasadę prewencji, oznaczającą w szczególności:

- zapobieganie powstawaniu zanieczyszczeń poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT),
- recykling, czyli zamykanie obiegu materiałów i surowców, odzysk, energii, wody i surowców ze ścieków i odpadów oraz gospodarcze wykorzystanie odpadów zamiast ich składowania,
- zintegrowane podejście do ograniczania i likwidacji zanieczyszczeń i zagrożeń zgodnie z zaleceniami Dyrektywy Rady 96/61/WE w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i kontroli (tzw. dyrektywa IPPC),
- wprowadzanie pro-środowiskowych systemów zarządzania procesami produkcji i usługami, zgodnie z ogólnymi i europejskimi wymogami w tym zakresie, wyrażonymi m.in. w standardach ISO 14000 i EMAS, programach czystszej produkcji i Odpowiedzialność i Troska itp.

Zasadę „zanieczyszczający płaci” odnoszącą się do odpowiedzialności za skutki zanieczyszczenia i stwarzania innych zagrożeń. Odpowiedzialność tę ponosić powinny wszystkie jednostki użytkujące środowiska a więc także konsumenci, zwłaszcza, gdy mają możliwość wyboru mniej zagrażających środowisku dóbr konsumpcyjnych.

Zasadę integracji polityki ekologicznej z politykami sektorowymi, oznaczającą uwzględnienie w politykach sektorowych celów ekologicznych na równi z celami gospodarczymi i społecznymi.

Zasadę regionalizacji, oznaczającą m.in. skoordynowanie polityki regionalnej z regionalnymi ekosystemami w Europie.

Zasadę subsydiarności, wynikającą m.in. z Traktatu o Unii Europejskiej a oznaczającą przekazywanie części kompetencji i uprawnień decyzyjnych dotyczących ochrony środowiska na właściwy szczebel regionalny lub lokalny tak, aby był on rozwiązywany na najniższym szczeblu, na którym może zostać skutecznie i efektywnie rozwiązany.

Zasadę skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej odnoszącą się do wyboru planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych ochrony środowiska a następnie do oceny osiągniętych

wyników a oznaczającą potrzebę minimalizacji nakładów na jednostkę uzyskanego efektu.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (NSRO) – Narodowa Strategia Spójności Jest to dokument opracowany w celu realizacji w latach 2007-2013 na terytorium Polski polityki spójności Unii Europejskiej. NSRO prezentuje strategię rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, w tym cele polityki spójności w Polsce w latach 2007-2013 oraz określa system wdrażania funduszy unijnych w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007–2013. Dokument został przygotowany w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego i zaakceptowany przez Komisję Europejską 9 maja 2007 r. Cel główny NSRO (Narodowej Strategii Spójności) to: tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Koszty realizacji NSRO wyniosą około 85,6 mld euro.

NSRO wdrażane są poprzez programy operacyjne, m.in. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

3 Stan środowiska

Pełna analiza stanu środowiska przyrodniczego Powiatu Kołobrzeskiego dokonana została w rozdziałach 3 i 4 analizowanego Programu w oparciu o wyniki badań i kontroli przeprowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie. Badania stanu środowiska prowadzone są od wielu lat i uwzględniają różnorodne komponenty środowiska.

3.1 Istniejący stan środowiska oraz problemy jego ochrony istotne z punktu widzenia realizacji Programu

3.1.1 Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza w województwie Zachodniopomorskim jest tzw. emisja antropogeniczna, wynikająca z działalności ludzi. Naturalne procesy zachodzące w przyrodzie (emisja naturalna) mają znaczenie marginalne i w niewielkim stopniu oddziałują na jakość powietrza atmosferycznego. Emisja antropogeniczna obejmuje emisję z zakładów przemysłowych i energetycznych, tzw. emisję niską - z gospodarki komunalnej (kotłownie, indywidualne paleniska domowe i prywatne zakłady) oraz emisję komunikacyjną.

Zanieczyszczenia pyłowe Powiatu Kołobrzeskiego stanowią zaledwie 1,16% wszystkich zanieczyszczeń na terenie województwa, natomiast zanieczyszczenia gazowe stanowią zaledwie niecały 7,14%.

Roczna emisja zanieczyszczeń z tych podmiotów wynosi 80542 Mg/rok, z czego 98% emisji stanowi tlenek węgla.

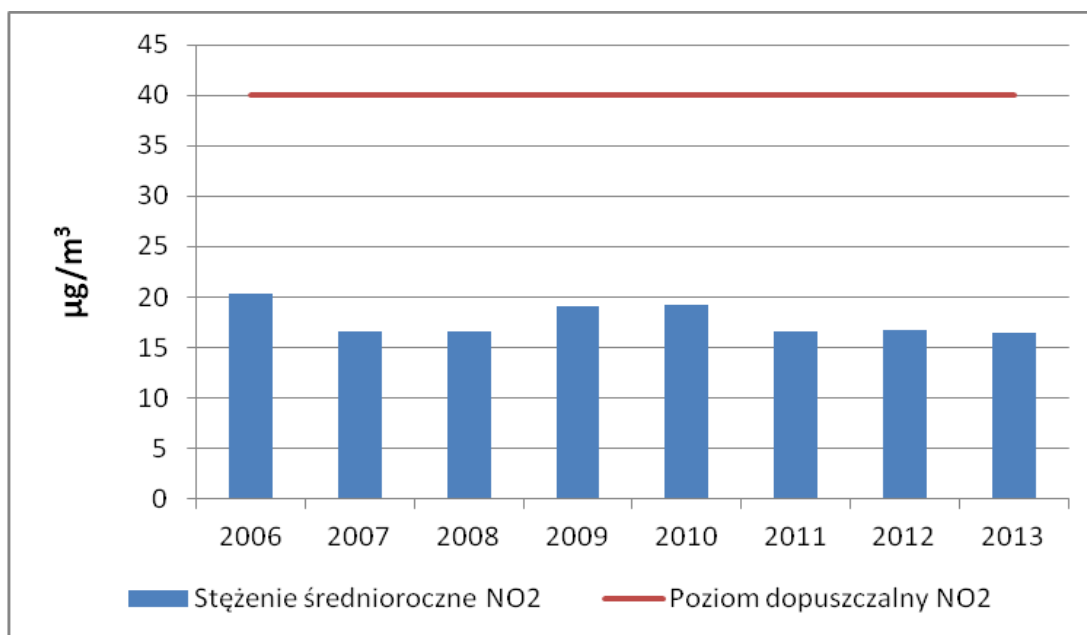
Ocenę jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim wykonano w oparciu o wyniki badań emisji zanieczyszczeń powietrza przeprowadzonych w 2013 r. na terenie województwa przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

W 2013 r. na obszarze powiatu kołobrzeskiego w ramach monitoringu, jakości powietrza były wykonywane przez WIOŚ w Szczecinie jedynie pomiary wskaźnikowe dwutlenku siarki i dwutlenku azotu metodą pasywną.

W ocenie dla tej części strefy zachodniopomorskiej wykorzystano wykonywane przez WIOŚ w Szczecinie obliczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu. Obliczenia takie przeprowadzono na podstawie inwentaryzacji emisji punktowej (pochodzącej z przemysłu), powierzchniowej (procesy grzewcze z sektora komunalno-bytowego) oraz liniowej (transport samochodowy), w połączeniu z danymi meteorologicznymi.

W Powiecie Kołobrzeskim pomiary pasywne wykonywane są w Kołobrzegu, przy ul. J. Słowackiego. Miesięczna ekspozycja próbników pasywnych pozwala określić wartość stężenia średniorocznego każdego z tych zanieczyszczeń i porównać je z wartościami kryterialnymi dla stężeń średniorocznych. Wyniki tych pomiarów wykazują, iż w latach 2006-2013 w Kołobrzegu wartość stężenia średniorocznego dwutlenku azotu nie przekraczała wartości dopuszczalnej

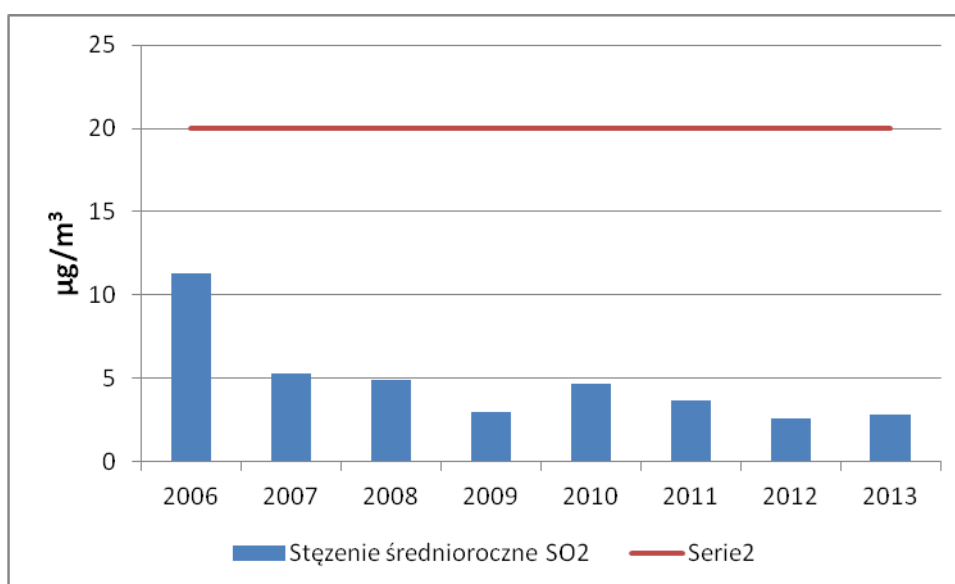
Wykres 1 Stężenia średnioroczne dwutlenku azotu (NO_2) w hitach 2006-2013 w punkcie pomiarowym w Kołobrzegu, przy ul. J. Słowackiego

Źródło: WIOS Szczecin

W przypadku dwutlenku siarki (SO_2), zmierzone metodą pasywną w latach 2006-2013 w Kołobrzegu stężenia tego zanieczyszczenia wykazywały wartości niskie. W stosunku do 2010 r. nastąpił spadek stężeń dwutlenku siarki w tym punkcie pomiarowym. Określona, pod kątem ochrony roślin, w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 r., poz. 1031), dopuszczalna wartość dla średniorocznego stężenia SO_2 wynosi $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Wartości tej nie może również przekraczać średnie stężenie dwutlenku siarki z okresu zimowego październik - marzec. Zmierzone w Kołobrzegu w roku 2013 średnioroczne stężenie SO_2 wynosiło $2,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a średnie stężenie z okresu październik 2012 r. - marzec 2013 r. wynosiło $4,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Obie te wartości są znacząco niższe od wartości dopuszczalnych

Wykres 2 Stężenia średnioroczne dwutlenku siarki (SO_2) w latach 2006-2013 w punkcie pomiarowym w Kołobrzegu, przy ul. J. Słowackiego

Źródło: WIOS Szczecin

W przypadku dwutlenku siarki zauważa się sezonową zmienność stężeń w powietrzu, co świadczy o wpływie emisji pochodzącej z procesów grzewczych na wysokości mierzonych wartości.

Roczna ocena jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy zachodniopomorskiej za rok 2013. Klasyfikacja stref- zanieczyszczenia: SO₂, NO₂, NO_x, PM₁₀, PM_{2,5}, O₃, C₆H₆, CO, As, Cd, Ni, Pb, B(a)P

W przeprowadzonej za 2013 r. klasyfikacji stref dla zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, PM 2,5, C₆H₆, CO, As, Cd, Ni i Pb strefa zachodniopomorska, w skład której wchodzi powiat kołobrzeski, otrzymała klasę A ze względu na ochronę zdrowia i roślin. Dla klasy A nie są wymagane działania naprawcze. Nie wystąpiły również przekroczenia poziomów dopuszczalnych określonych ze względu na ochronę roślin dla dwutlenku siarki i tlenków azotu

Tabela 1 Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2013 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
		SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃ de	O ₃ dt
Strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A	D2

Źródło: WIOS Szczecin

Tabela 2 Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - według oceny rocznej za 2013 r.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie			
		SO ₂	NO _x	O ₃ de	O ₃ dt
Strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	A	D2

Źródło: WIOS Szczecin

W 2013 roku zagrożenia jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim dotyczyły benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀.

W tym roku nie został przekroczony poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM₁₀, należy jednak mieć na uwadze, że jest to wciąż problemowe zanieczyszczenie, a brak przekroczeń mógł być spowodowany korzystnymi warunkami meteorologicznymi. Ponadto, na obszarze strefy zachodniopomorskiej w okresie letnim 2013 roku rejestrowano wysokie stężenia ozonu troposferycznego.

Przypisanie całej strefie zachodniopomorskiej klasy C dla benzo(a)pirenu nie oznacza, że przekroczenia dla tego zanieczyszczenia występują na całym obszarze strefy. Oznacza to, że na obszarze strefy zachodniopomorskiej są miejsca wymagające podjęcia działań na rzecz poprawy jakości powietrza w celu przywrócenia obowiązujących standardów.

Na podstawie wyników pomiarów oraz obliczeń rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w roku 2013 wskazano 13 obszarów z przekroczeniami normatywnych stężeń benzo(a)pirenu w strefie zachodniopomorskiej. Wśród wyznaczonych obszarów nie wskazano terenów z Powiatu Kołobrzeskiego. Jednak należy wziąć pod uwagę, iż obszary te wyznaczono przyjmując kryterium ich wielkości. Na obszarze Powiatu Kołobrzeskiego zlokalizowano miejsca charakteryzujące się przekroczeniami poziomu docelowego B(a)P, jednak ich obszar nie przekraczał wskazanej wielkości.

Lokalnie problem przekroczeń poziomu docelowego występuje w związku ze spalaniem paliw słabej jakości do celów grzewczych. Obszarami przekroczeń poziomu docelowego są głównie większe miasta powiatów o dużych skupiskach ludności, w których istotny wpływ, na jakość powietrza ma emisja powierzchniowa związana z indywidualnym ogrzewaniem mieszkań

Problemy w zakresie powietrza atmosferycznego

Powiat Kołobrzeski można zaliczyć do Powiatów o znikomej skali zagrożenia środowiska emisją zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w skali województwa. Emisja zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza na terenie Powiatu, nie wpływa determinująco, na jakość powietrza. Na terenie Powiatu brak jest przemysłu mogącego wpływać, na jakość powietrza. Poziom zanieczyszczenia powietrza zależy także natężenia ruchu komunikacyjnego, jego płynności, udziału pojazdów ciężkich. Przez teren Powiatu Kołobrzeskiego przebiegają dwie drogi krajowe nr 6 w części południowej powiatu oraz nr, 11 która kończy się mieście Kołobrzeg. Przebieg dwóch dróg krajowych na terenie powiatu oraz nadmierny ruch pojazdów szczególnie w miesiącach letnich może znacząco, wpłynąć, na jakość powietrza szczególnie przy głównych szlakach.

Substancje toksyczne dostające się do powietrza atmosferycznego pochodzą z procesów spalania paliw dla pokrycia potrzeb grzewczych w większości przypadków dotyczą zabudowy mieszkaniowej, gdzie głównym nośnikiem energii jest węgiel kamienny i koks. W całym Województwie Zachodniopomorskim przekroczone zostały stężenia bezno(a)pirenu który powstaje w wyniku spalania w indywidualnych paleniskach. W związku z powyższym zasadne jest podejmowanie działań na rzecz ograniczania niskiej emisji.

3.1.2 Wody powierzchniowe i podziemne

Rzeki powiatu kołobrzeskiego posiadają trzy zlewnie, którymi są: Bałtyk, jezioro Resko Przymorskie i rzeka Rega. Do najważniejszych rzek należy rzeka Parsęta, która wraz z dopływami wpada do Bałtyku. Do Bałtyku wpada również rzeka Łopieniczka, której długość na terenie powiatu wynosi 10,44km. Do jeziora Resko Przymorskie wpływają rzeki: Dębosznica (długość na terenie powiatu: 31,3km), Błotnica (długość na terenie powiatu: 15,5km). Poza terenem powiatu do rzeki Regi wpadają rzeki Mołstowa (długość na terenie powiatu: 12,4km) oraz Wkra (długość na terenie powiatu: 14,7km). Łącznie na terenie powiatu kołobrzeskiego znajduje się 222,39km długości rzek. Do głównych cieków powiatu kołobrzeskiego należą: Parsęta, Błotnica, Gościnka, Pysznica, Dębosznica oraz Mołstowa

Podstawą do prowadzenia badań w 2012r. przez WIOŚ w Szczecinie był „Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2010-2012”. Zgodnie z nim system oceny jakości jednolitych części wód realizowano poprzez badania i pomiary wykonywane w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. W trzyletnim okresie badaniami objęto 111 jednolitych części wód rzecznych, z czego 6 JCW znajduje się na terenie powiatu kołobrzeskiego. W roku 2012 badane były 4 JCW: Pysznica, Gościnka, Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu oraz Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia.

JCW Pysznica i Gościnka należą do wód naturalnych, w związku z czym oceniano ich stan ekologiczny, natomiast Parsęta należy do wód silnie zmienionych, zatem oceniano potencjał ekologiczny JCW (na podstawie elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych). W przypadku klasyfikacji elementów hydromorfologicznych, obowiązuje zasada, iż jednolitej części wód, wyznaczonej na podstawie przeglądu warunków hydromorfologicznych jako naturalnej, w zakresie tych elementów nadaje się klasę I, a sztucznej lub silnie zmienionej -klasę II. Przeprowadzona w 2013 r. ocena jednolitych części wód badanych w 2012 r. i weryfikacja JCW badanych w 2011 r. wskazuje na dobry i powyżej dobrego potencjał ekologiczny 2 JCW na Parsęcie i jednej na Dębosznicy oraz umiarkowany stan/potencjał ekologiczny Gościnki, Pysznicy i Błotnicy, o czym zdecydowały wyniki badań elementów biologicznych. Jakość oznaczanych elementów fizykochemicznych we wszystkich badanych JCW spełniała wymagania określone dla II klasy. Stan chemiczny JCW Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu i Dębosznicy

oceniono jako dobry. Spełnione także były dodatkowe wymagania dla obszarów chronionych i na podstawie oceny potencjału ekologicznego oraz oceny stanu chemicznego stan tych JCW oceniono jako dobry. Natomiast stan chemiczny JCW Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia oraz Błotnica z jeziorem Kamienica oceniono jako zły. W rezultacie, na podstawie stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, stan pozostałych 4 JCW oceniono jako zły.

JCW Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu badana jest co roku. W 2012 r. na stanowisku zlokalizowanym w miejscowości Bardy realizowany był program monitoringu diagnostycznego. Elementy biologiczne oceniano na podstawie wyników badań: fitobentosu, makrofitów i makrozoobentosu. Wartości ich indeksów mieściły się w przedziale II klasy, co pozwoliło sklasyfikować potencjał ekologiczny JCW jako dobry i powyżej dobrego. Elementom hydromorfologicznym ocenianej JCW, wyznaczonej na podstawie przeglądu warunków hydromorfologicznych jako silnie zmienionej, przypisano II klasę. Potencjał elementów fizykochemicznych, badanych w 2012 r. oceniono jako dobry (II klasa). Natomiast elementom fizykochemicznym z grupy specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych przypisano klasę I. Elementy chemiczne badano z częstotliwością 12 razy w roku. Żaden z elementów chemicznych nie był odziedziczony z poprzednich lat. Stan chemiczny JCW oceniono jako dobry. Poziom ufności oceny stanu chemicznego oceniono jako wysoki (pełen zakres substancji do oceny chemicznej oraz wymagana częstotliwość 12 razy w roku). W JCW Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu spełnione były także dodatkowe wymagania dla obszarów chronionych i w rezultacie, na podstawie oceny potencjału ekologicznego, oceny spełnienia wymagań w obszarach chronionych i oceny stanu chemicznego wód stan JCW oceniono jako dobry.

JCW Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia badana była w 2012 r. w ramach monitoringu diagnostycznego. Wartości indeksów badanych elementów biologicznych (makrofity i makrozoobentos) mieściły się w II klasie i na tej podstawie potencjał ekologiczny JCW oceniono, jako dobry i powyżej dobrego. Elementom hydromorfologicznym (JCW silnie zmieniona) oraz fizykochemicznym przypisano II klasę. Potencjał badanych elementów fizykochemicznym, z grupy specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych, oceniono, jako bardzo dobry. Stan chemiczny JCW oceniono poniżej dobrego. Przekroczone były wartości maksymalne środowiskowych norm jakości określone dla rtęci oraz średnioroczne dla sumy benzo(g,h,i)perylenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu (związki z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych - WWA). Ocena poziomu ufności tej oceny jest wysoka (12 badań w roku). Z uwagi na zły stan chemiczny stan JCW oceniono jako zły.

JCW Pysznicza i JCW Gościnka badane były w 2012 r. w ramach monitoringu operacyjnego. W obu JCW spośród elementów biologicznych oznaczany był tylko jeden - fitobentos. Otrzymane wyniki pozwoliły na zakwalifikowanie tego wskaźnika do III klasy i na tej podstawie stan ekologiczny JCW Pysznicza i JCW Gościnka określono jako umiarkowany.

Elementom hydromorfologicznym tych JCW (JCW naturalne) przypisano I klasę - bardzo dobry stan ekologiczny. Stan badanych elementów fizykochemicznych oceniono jako dobry.

W obu JCW nie były spełnione wymagania dla obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

W rezultacie stan JCW Gościnka oraz JCW Pysznicza, których potencjał ekologiczny został sklasyfikowany jako umiarkowany oraz nie zostały spełnione dodatkowe wymagania dla obszarów chronionych oceniono jako zły.

JCW Błotnica z jeziorem Kamienica i JCW Dębosznica badane były w 2011 r. w ramach monitoringu diagnostycznego. W 2013 r. w oparciu o wytyczne GIOS przeprowadzono weryfikację wykonanej w roku 2012 oceny. Zgodnie z wytycznymi GIOS przeprowadzono ocenę stanu chemicznego, której wcześniej nie wykonano ze względu na zbyt małą liczbę badań (4 zamiast 12). Poniżej podano wyniki zweryfikowanej oceny JCW. JCW Błotnica z jeziorem Kamienica Wyniki badań fitobentosu (II klasa), makrofitów (II klasa) i makrozoobentosu (III klasa) były odziedziczone z 2011 r. Potencjał ekologiczny JCW będący wynikiem oceny wszystkich badanych elementów biologicznych oceniono jako umiarkowany.

Potencjał elementów hydromorfologicznych (JCW silnie zmieniona) i elementów fizykochemicznych oceniono jako dobry. Natomiast elementom fizykochemicznym z grupy specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych przypisano klasę I.

Stan chemiczny JCW oceniono jako poniżej stanu dobrego ze względu na przekroczone stężenia średnioroczne dla sumy benzo(g,h,i)peryleny i indeno(1,2,3-cd)pirenu (związki z grupy WWA). Ocena poziomu ufności oceny stanu chemicznego jest niska. Na podstawie ocen poszczególnych elementów jakości stan JCW oceniono jako zły.

JCW Dęboszka Wyniki oznaczeń: fitobentosu, makrofitów i makrozoobentosu były odziedziczone z 2011 r. Wartości ich indeksów mieściły się w przedziale II klasy. Ocena wykonana na podstawie powyższych wskaźników wykazała dobry i powyżej dobrego potencjał ekologiczny JCW. Elementom hydromorfologicznym (JCW silnie zmieniona) i fizykochemicznym przypisano II klasę. Potencjał elementów fizykochemicznych z grupy specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oceniono, jako bardzo dobry. Stan chemiczny JCW oceniono, jako dobry. Ocena poziomu ufności oceny stanu chemicznego jest niska. W JCW spełnione były dodatkowe wymagania dla obszarów chronionych i w rezultacie stan JCW oceniono jako dobry.

W 2012 r. WIOŚ w Szczecinie nie prowadził badań monitoringowych wód jezior na terenie powiatu kołobrzeskiego. Ostatnie badania na terenie powiatu wykonane zostały przez WIOŚ w Szczecinie w 2008 r. i obejmowały jezioro Kamienica

Jezioro Kamienica było objęte monitoringiem diagnostycznym. Jezioro to jest zbiornikiem zeutrofizowanym, o czym świadczy bardzo intensywny zakwit glonów zaobserwowany w sierpniu 2008 roku, aczkolwiek w pozostałych miesiącach badań rozwój fitoplanktonu przebiegał w sposób bardziej umiarkowany. Ogólnie stan biologiczny jeziora w roku 2008 na podstawie badania roślinności wodnej oraz średniej koncentracji chlorofilu „a” spełniał wymagania II klasy, jednak z uwagi na zakłócenia w gospodarce tlenowej jezioro zakwalifikowano do III klasy stanu ekologicznego. Nie badano substancji z załączników 5 i 8 rozporządzenia, a wynikowa ocena dla jeziora to stan zły.

Powiat Kołobrzeski znajduje się w granicach kołobrzesko-pomorskiego regionu wodonośnego. Główny poziom wodonośny występuje tu w utworach czwartorzędowych, głównie zlodowacenia bałtyckiego. Wodonośność obszaru północnego jest dużo wyższa jak terenów południowych powiatu. Ze względu na jakość wód rejon Kołobrzegu wydzielono jako

rejon wód zwykłych. W rejonie tym występują wody zmineralizowane (tzw. solanki kołobrzeskie). W gminie Dygowo występuje wysokozasobowy rejon wód podziemnych (Świelubie i Pustary). W ostatnich latach na terenie powiatu obserwuje się zmniejszone zapotrzebowanie na wodę, głównie na cele przemysłowe. Wpływa na to spadek produkcji, a także oszczędne gospodarowanie zasobami wodnymi, często spowodowane wprowadzaniem obiegu zamkniętego w przemyśle. Ograniczając wpływ zanieczyszczeń na jakość wód podziemnych na terenie powiatu, Wojewoda Zachodniopomorski ustanowił strefę ochronną dla komunalnego ujęcia wody podziemnej „Bogucino-Rościęcino”. Strefa została ustanowiona decyzją z dnia 28.09.2001r. i obejmuje ona tereny ochrony bezpośredniej jak i tereny ochrony pośredniej (łącznie około 400ha powierzchni). Na obszarze ustanowionej strefy ochronnej obowiązuje zakaz zakładania wysypisk oraz wylewisk.

W wyniku przeprowadzonych badań w 2 punktach pomiarowych w miejscowości Bogucino (punkt nr 202) i Kołobrzeg (punkt nr 1264) stwierdzono występowanie wód III klasy (wody zadowalającej jakości) reprezentujących dobry stan chemiczny. W 1 punkcie w miejscowości Dźwirzyno (punkt nr 377) odnotowano występowanie wód IV klasy (wody niezadowalającej jakości) reprezentujących słaby stan chemiczny. Przyczyną obniżenia jakości wód w punkcie była podwyższona zawartość potasu. Zasolenie wód głębszego poziomu czwartorzędowego w Dźwirzynie jest wynikiem ascenzji wód słonych z głębszego podłoża skalnego kredy, będącego lokalnie w łączności hydraulicznej z poziomem czwartorzędu oraz ingresji wód morskich. Nie stwierdzono zanieczyszczenia wód azotanami (stężenie azotanów powyżej 50 mgNO₃/l i zagrożenia takim zanieczyszczeniem (stężenie azotanów od 40 do 50 mgNO₃/l). Stężenie azotanów kształtowało się na niskim poziomie tj. poniżej 10mgNO₃/l i odpowiadało I klasie (wody bardzo dobrej jakości).

Problemy w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych

Stan wód podziemnych, jaki i powierzchniowych na terenie powiatu można zaliczyć do dobrego. Na taki stan rzeczy ma wpływ wysoki stopień skanalizowania gmin powiatu, który średnio wynosi 90%. Jednakże istotnym elementem, mogącym wpłynąć negatywnie na stan wód są zanieczyszczenia pochodzące z pól oraz gospodarstw rolnych. Należy dołożyć wszelkich starań aby niedopuszczyć do przedostawania się zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do wód powierzchniowych oraz podziemnych.

3.1.3 Hałas

Według ustawy Prawo Ochrony Środowiska (POŚ) (t.j. Dz. U. 2013 poz 1232 ze zm.) hałasem nazywamy dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz. Zgodnie z art. 112 POŚ ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,
- zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Zagadnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz. U. z 2007r., Nr 120, poz. 826) w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Wartości progowe poziomów hałasu wyrażone są za pomocą równoważonego poziomu hałasu i odnoszą się odrębnie dla dróg i linii kolejowych, odrębnie dla pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu, a także startów, lądowań i przelotów statków powietrznych, ustalając wartości dla pory dziennej i nocnej.

W związku z akcesją Polski do Unii Europejskiej uwzględnione zostały również uwarunkowania zawarte w prawie wspólnotowym. Podzielone zostały one na cztery kategorie:

- emisje hałasu z pojazdów silnikowych: Dyrektywy 78/1015/EWG (motocykle) i 96/20/WE (pojazdy silnikowe) wprowadzające limity poziomu natężenia dźwięku,
- emisje hałasu ze sprzętu domowego: Dyrektywa ramowa 86/594/EWG,
- emisje hałasu z samolotów: Dyrektywy 80/51/EWG (samoloty ponaddźwiękowe), 89/629/EWG (samoloty odrzutowe), 92/14/EWG (ograniczenie eksploatacji samolotów),
- sprzęt i maszyny budowlane: Dyrektywa ramowa 84/532/EWG (dopuszczalne poziomy mocy akustycznej) oraz siedem dyrektyw "córek": 84/533/EWG (sprężarki), 84/534/EWG (żurawie wieżowe), 84/535/EWG (generatory prądu), 85/537/EWG (kruszarki betonu), 85/538/EWG (kosiarki do trawy), 86/662/EWG (koparki hydrauliczne).

Według art. 117 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2013 poz 1232 ze zm.), oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu LDWN i LN.

Zgodnie z przepisami art. 118 POŚ zarządzający drogą, linią kolejową lub lotniskiem jest obowiązany sporządzić również mapy akustyczne jeśli eksploatacja jego dróg, linii kolejowych i lotniska może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach.

Na terenie Powiatu Kołobrzeskiego podstawowym źródłem hałasu, decydującym o klimacie akustycznym terenu jest komunikacja drogowa. Główną przyczyną zmian jest rosnące natężenie komunikacji samochodowej, na którą składa się rosnąca liczba samochodów zarejestrowanych na terenie powiatu. W 2010 r. GDDKiA i ZZDW dokonały Generalnego Pomiaru Ruchu na drogach krajowych i wojewódzkich. Na drodze nr 11 przebiegającej przez teren Powiatu wyznaczono dwa odcinki pomiarowe natomiast na drodze krajowej nr 6 jeden punkt pomiarowy. Ponadto pomiary wykonano w kilku punktach na drogach wojewódzkich.

Ponadto GDDKiA w Warszawie oraz ZZDW wykonały mapy akustyczne dróg m.in. na terenie Powiatu Kołobrzeskiego na których ruch pojazdów wynosi powyżej 3.000.000 pojazdów na rok.

GDDKiA na terenie Powiatu Kołobrzeskiego wykonała mapę akustyczną w ciągu drogi krajowej nr 11 w kilometrażu 0,179-9,417 o długości odcinka 9,238km i powierzchni obszaru analizy równej 14 780 000 m². Wyniki przeprowadzonej analizy zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 3 Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_{DWN} dla Powiatu Kołobrzeskiego

Wskaźnik L _{DWN}	Powiat Kołobrzeski				
	55+60dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75dB	>75 dB
Poziomy dźwięku w środowisku	Stan warunków akustycznych				
	nieдобry		zły		bardzo zły
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	1,600	0,834	0,481	0,278	0,142
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0,945	0,633	0,371	0,219	0,015
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	2,835	1,990	1,114	0,659	0,044

Źródło: GDDKiA

Z powyższej analizy wynika, iż na obszarze objętym opracowaniem czyli 14,78 km² stan akustyczny nieдобry występuje na 2,434km², stan akustyczny zły występuje na obszarze 0,759 km², natomiast stan bardzo zły występuje na obszarze 0,142 km². Obszar o powierzchni 12,204 km² nie jest zagrożony ponadnormatywnym hałasem komunikacyjnym.

ZZDW na terenie Powiatu Kołobrzeskiego wykonał mapę akustyczną w ciągu drogi wojewódzkiej nr 102 na dwóch odcinkach w kilometrażu 88+946-91+300 oraz 91+300 – 94+533. Powierzchnia obszaru analizy dla pierwszego odcinka wyniosła 186,42 ha, natomiast dla drugiego odcinka wyniosła 103,06 ha. Wyniki przeprowadzonej analizy zostały przedstawione w poniższych tabelach:

Tabela 4 Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN} (Rościcino - Kołobrzeg)

Wskaźnik L _{DWN}	Powiat Kołobrzeski droga wojewódzka nr 102 kilometraż 88+946-91+300				
	55+60dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75dB	>75 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [ha ²]	88,84	42,09	17,21	8,83	4,95
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	110	112	90	30	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	339,71	335,71	272,79	110,1	0

Źródło: ZZDW

Tabela 5 Poziomy dźwięk w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN} (Kołobrzeg przejście)

Wskaźnik L_{DWN}	Powiat Kołobrzescki droga wojewódzka nr 102 kilometraż 91+300 – 94+533				
	55+60dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75dB	>75 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [ha ²]	33,11	18,85	10,47	6,35	0,03
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	429	943	192	18	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	1244,76	2709,13	570,99	51,48	0

Źródło: ZZDW

Innym rodzajem hałasu który może występować na terenie powiatu jest hałas emitowany przez zakłady produkcyjne i usługowe. Ten rodzaj hałasu ma charakter lokalny i stanowi uciążliwość dla niewielkiego procentu ludności, która zamieszkuje najbliższe sąsiedztwo. Hałas ten charakteryzuje się długotrwałym i ciągłym oddziaływaniem co może być powodem znacznej uciążliwości dla ludzi. W chwili obecnej na terenie powiatu nie występują zakłady posiadające decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Problemy w zakresie hałasu

Hałas jest zjawiskiem powszechnie występującym, trudnym do eliminacji oraz charakteryzującym się mnogością źródeł. Powoduje on szkody na zdrowiu oraz poprzez swoją uciążliwość – dyskomfort życia. Wpływ hałasu na człowieka jest często bagatelizowany, ponieważ skutki oddziaływania hałasu nie są dostrzegalne natychmiast, jednak z roku na rok coraz większa liczba ludzi uskarża się na uciążliwości związane z hałasem, zwłaszcza komunikacyjnym.

W celu zmniejszenia uciążliwości hałasu na terenie Powiatu Kołobrzesckiego proponuje się zastosowanie środków których celem jest zmniejszenie uciążliwości akustyczną poprzez budowę ekranów akustycznych, zastosowanie fotoradarów (zmniejszenie prędkości pojazdów), zastosowanie tzw. „cichych nawierzchni”, wykończenie napraw i niwelacji studzienek kanalizacyjnych oraz zaplanowane przebudowy dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych.

3.1.4 Pole elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne wytwarzane jest przez urządzenia używane bezpośrednio przez człowieka (np. telefony komórkowe, pralki, golariki, kuchenki mikrofalowe), jak również przez instalacje służące do komunikacji za pomocą fal (stacje bazowe telefonii komórkowej, anteny radiowo-telewizyjne, stacje radiowe, radiolinie). Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mają istotny wpływ na ogólny poziom pól w środowisku są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne takie jak: stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe, telewizyjne. Instalacje te są przedmiotem zainteresowania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

W chwili obecnej głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego na terenie Powiatu Kołobrzesckiego są linie energetyczne oraz cztery Główne Punkty Zasilania, Telewizyjny Ośrodek Nadawczy, Radiowa Stacja Nadawcza w Kołobrzegu przy ul. Jedności Narodowej, oraz nadajniki telefonii komórkowej.

Pomiary monitoringowe pól elektromagnetycznych (PEM) prowadzone są w cyklu trzyletnim, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2007 Nr 221, poz. 1645).

W roku 2012 powtórzone zostały pomiary promieniowania elektromagnetycznego w środowisku w tych punktach, gdzie wykonywano pomiary w roku 2009. Na terenie Powiatu Kołobrzesckiego WIOŚ

w Szczecinie przeprowadził pomiary w Dźwirzynie, przy ul. Wyzwolenia oraz w Ustroniu Morskim, przy ul. Wąskiej. Wykonano pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w środowisku, w przedziale częstotliwości, co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz. Wyniki pomiarów przedstawiono w poniższej tabeli

Tabela 6 Wyniki pomiarów pola elektromagnetycznego w 2012r.

Lp.	Miejscowość	Współrzędne geograficzne		Rok pomiaru	Wynik pomiaru (V/m)	Wartość niepewności pomiaru [V/m]
		Długość	Szerokość			
1	Dźwirzyno, ul.	15°24'39,90"	54°9'34,50"	2009	0,29	0,058
2	Wyzwolenia			2012	0,41	0,13
3	Ustronie Morskie,	15°45'39,20"	54°12'58,90"	2009	0,08	0,016
4	ul. Wąska			2012	0,35	0,11

Źródło: WIOŚ Szczecin

Ponadto w 2013 r. na terenie Powiatu Kołobrzeskiego WIOŚ w Szczecinie przeprowadził pomiar natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w miejscowości Wrzosowo. Zmierzona wartość wyniosła 0,21 V/m.

Zmierzone wartości w latach 2012-2013 były znacznie poniżej wartości dopuszczalnej, która wynosi 7 V/m w związku z czym na terenie Powiatu Kołobrzeskiego nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości pola elektromagnetycznego emitowanego przez nadajniki.

Problemy w zakresie promieniowania elektromagnetycznego

Choć promieniowanie elektromagnetyczne (PEM) jest jednym z podstawowych rodzajów zanieczyszczeń środowiska, to obecny stan nauki nie pozwala jednoznacznie określić negatywnego wpływu promieniowania elektromagnetycznego (PEM) na zdrowie ludności.

W chwili obecnej według badań monitoringowych na terenie Powiatu nie występują przekroczenia promieniowania elektromagnetycznego. Aby wyeliminować potencjalne oddziaływanie PEM na organizmy ludzkie proponuje się wprowadzenie prewencyjnych zapisów do Planów Zagospodarowania Przestrzennego zabraniających lokalizacji budynków w pobliżu źródeł promieniowania takich jak linie wysokiego napięcia, GPZ itp.

3.1.5 Gospodarka odpadami

Powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, a jego funkcje mają charakter uzupełniający w stosunku do gminy. Gminy natomiast zobowiązane są do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i rozporządzeń wykonawczych.

Odpady komunalne

Dnia 1 stycznia 2012 r. weszła w życie znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. 2013 poz 1399 ze zm.). W świetle zmian w ustawie, mieszkańcy nie są już zobowiązani do samodzielnego zawierania umów z firmami odbierającymi odpady. Tym samym gminy przejęły obowiązki nad zorganizowaniem systemu gospodarki odpadami. Gminy mogą również egzekwować od firm odpowiednią, jakość usług. Ustawa weszła w życie z początkiem 2012 r., jednakże z określonymi okresami przejściowymi dla poszczególnych rozwiązań.

Gminy Powiatu Kołobrzeskiego zgodnie z „Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023” został przypisane do dwóch regionów: Regionu Koszalińskiego, do którego przynależą gminy Dygowo,

Gościno, Gmina Kołobrzeg, Miasto Kołobrzeg, Siemyśl i Ustronie Morskie oraz Regionu Szczecineckiego do którego przynależy gmina Rymań.

W ramach regionu koszalińskiego odpady wytworzone w przynależnych gminach trafiają do następujących regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych:

- regionalna instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, tj. składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Sianów, zarządzane przez PGK Koszalin Sp. z o.o.
- regionalna instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w miejscowości Sianów, zarządzana przez PGK Koszalin Sp. z o.o.
- regionalna instalacja przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i bioodpadów (kompostownia) w miejscowości Sianów zarządzana przez PGK Koszalin Sp. z o.o.
- regionalna instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w miejscowości Korzyścienko zarządzana przez Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu Sp. z o.o.

W ramach regionu szczecineckiego odpady komunalne wytworzone na terenie gminy Rymań trafiają do następujących regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych - zarządzający SITA JANTRA Szczecin:

- regionalna instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, tj. składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Mirowo, gmina Rymań która rozpoczęła funkcjonowanie w 2012 r.,
- regionalna instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych Mirowo, gmina Rymań która rozpoczęła funkcjonowanie w 2014 r.,
- regionalna instalacja przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i bioodpadów (kompostownia) Mirowo, gmina Rymań która rozpoczęła funkcjonowanie w 2014 r.,

Oprócz funkcjonującego składowiska odpadów w Mirowie na terenie Powiatu Kołobrzskiego znajduje się jeszcze 7 innych składowisk. Wszystkie pozostałe składowiska zaprzestały przyjmowania odpadów i zastały zamknięte oraz poddane rekultywacji za wyjątkiem składowiska odpadów w Kukince, które zostało zamknięte w 2013 r. Specyfikacje składowisk przedstawia poniższa tabela:

Tabela 7 Składowiska odpadów na terenie Powiatu Kołobrzskiego

L.p.	Gmina	Miejscowość	Sposób uszczelnienia podłoża	Rok rozpoczęcia /zakończenia eksploatacji	Powierzchnia ogólna [ha]	Drenaż odciekowy powyżej podłoża	Sposób zagospodarowania gazu	Monitoring	Stan nagromadzenia odpadów na dzień 31.12.2013	Uwagi
Składowiska eksploatowane										
1	Rymań	Leszczyn-Kalina obręb Mirowo	bentomata geomembrana geowłóknina	2005	121,85	+	czynny	+	986 223	-
Składowiska nieeksploatowane										
2	Dygowo	Lisia Góra	brak	1975/2003	0,40	-	-	+	6 178	zrekultywowane
3	Gościno	Gościno Dwór	brak	1997/2002	1,70	-	-	-	1 188	zrekultywowane
4	Kołobrzeg	Janiska	brak	1964/2006	7,30	-	Bierny	+	482 574	zrekultywowane
5	Rymań	Leszczyn	brak	Po1990/2002	0,60	-	-	-	b.d.	zrekultywowane

6	Siemyśl	Białokury	brak	1990/2002	0,60	-	-	-	1 624	zrekultywowane
7	Siemyśl	Charzyno	brak	bd/2002	0,30	-	-	-	708	zrekultywowane
8	Ustronie Morskie	Kukinka	glina	1986/2013	7,88	+	bierny	+	25 283	-

Źródło: WIOŚ Szczecin

Zbiórka odpadów komunalnych prowadzona jest przez specjalistyczne firmy posiadające wpis do rejestru działalności regulowanej.

Oprócz odpadów komunalnych zmieszanych na terenach gmin „u źródła” zbierane są takie odpady jak: papier, tworzywa sztuczne, szkło. Odpady odbierane są z terenu gmin przez firmy wyłonione w przetargach na odbiór i zagospodarowanie odpadów, z odpowiednią częstotliwością określoną w uchwałach gminnych.

Znaczna część odpadów komunalnych ulegających biodegradacji jest bezpośrednio zagospodarowywana u źródła, zwłaszcza na terenach wiejskich i w zabudowie jednorodzinnej, gdzie powstające odpady często są kompostowane w kompostownikach lub są wykorzystywane do karmienia zwierząt gospodarskich. Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach należy zorganizować punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), do których mieszkańcy mogą bezpłatnie pozbyć się odpadów problemowych.

Tabela 8 Masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych na terenie Powiatu Kołobrzeskiego

Gmina	Rok 2011		Rok 2012		Rok 2013	
	Odbieranie odpadów komunalnych	Zbieranie	Odbieranie odpadów komunalnych	Zbieranie	Odbieranie odpadów komunalnych	Zbieranie
Dygowo	263,04	0	634,18	0	877,73	0
Gościno	679,32	0	688,17	0	932,2	2,65
Miasto Kołobrzeg	0	31,55	19499,30	28985,41	17619,70	31596,93
Gmina Kołobrzeg	23643,33	5526,23	3677,02	0	3810,6	0
Rymań	0	0	772,20	0	649,60	0
Siemyśl	330,07	0	401,59	0	580,50	0
Ustronie Morskie	2850,90	0	1622,33	0	2098,4	0
SUMA	27766,66	5557,78	27294,79	28985,41	26568,73	31599,58

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

*Dane za lata 2011-2012 pochodzą z Wojewódzkiego Systemu Odpadowego i obejmują odpady komunalne zebrane oraz odebrane. Dane za rok 2013 zostały opracowane na podstawie Wojewódzkiego Systemu Odpadowego oraz ze sprawozdań przekazanych przez gminy Marszałkowi Województwa Zachodniopomorskiego.

Rada Powiatu Kołobrzeskiego Uchwałą nr VII/55/2011 z dnia 6 maja 2011 r. uchwaliła regulamin udzielania dotacji na inwestycje związane z demontażem pokryć dachowych zawierających elementy azbestowe z budynków położonych na terenie Powiatu Kołobrzeskiego. Regulamin określa zasady przyznawania i przekazywania dotacji na inwestycję związane z demontażem pokryć dachowych zawierających elementy azbestowe z budynków. Beneficjentami dotacji mogą być osoby fizyczne posiadające prawo do dysponowania jednorodzinny lub wielorodzinny budynkiem mieszkalny lub budynkiem gospodarczym położony na terenie Powiatu Kołobrzeskiego, z którego dokonano demontażu pokrycia dachowego zawierającego elementy azbestowe. Ponadto uchwałą nr XXIII/160/2012 z dnia 28 września 2012 r. Rada Powiatu

uchwaliła regulamin udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu Kołobrzeskiego dla podmiotów innych niż osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej. Środki na dotacje pochodzą z budżetu powiatu i udzielane są na wniosek, po spełnieniu określonych warunków przez beneficjentów.

Na terenie Powiatu Kołobrzeskiego znajduje się jedna stacja demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji w miejscowości Gościno na ul. IV Dywizji Wojska Polskiego 37A. Właścicielem i prowadzącym stację jest P.P.H.U. "GLOBAL" Waldemar Łoś

Odpady pozostałe

Odpady zaliczane do grup 1-19 stanowią odpady gospodarcze powstające w różnych sektorach gospodarki narodowej. Gospodarowanie nimi polega, podobnie jak w przypadku odpadów komunalnych, na zbieraniu, transporcie, odzysku i unieszkodliwianiu. Zgodnie z ustawą o odpadach odpowiedzialność za prawidłowe postępowanie z odpadami spoczywa na wytwórcy odpadów. Podmioty gospodarcze będące posiadaczem odpadów mają obowiązek sporządzenia i przekazania Marszałkowi Województwa Zbiornego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Tabela 9 Masa wytworzonych odpadów w grupach 1-19 na terenie Powiatu Kołobrzeskiego

	2011				2012				2013			
	Wytwarzanie	Odzysk w instalacjach	Odzysk poza instalacjami	Unieszkodliwianie w instalacjach	Wytwarzanie	Odzysk w instalacjach	Odzysk poza instalacjami	Unieszkodliwianie w instalacjach	Wytwarzanie	Odzysk w instalacjach	Odzysk poza instalacjami	Unieszkodliwianie w instalacjach
	Mg				Mg				Mg			
Dygowo	174,1424	0	0	0	283,8357	0	0	0	440,4396	0	0	0
Gościno	8 817,0331	0	0	0	8 256,6919	0	108,24	0	5 583,4995	0	2 699,72	0
Gmina Kołobrzeg	31 824,2552	32 392,45	916,14	0	3 468,0293	0	0	0	11 342,1797	0	0	657
Miasto Kołobrzeg	39481,9146	1 588,542	400	1 264,2	47 492,1521	31 257,5650	8 725,97	805,3	44 114,6994	34 755,0610	5 022,24	0
Rymań	193,2915	0	0	0	104,2167	0	0	138 875,2	38 596,3639	55 143,92	0	49 963,6
Siemyśl	0,0695	0	0	0	0,3359	0	0	0	91,7565	0	86	0
Ustronie Morskie	307,745	0	0	2 323,93	364,6801	1 426,51	0	2 193,83	236,2612	0	0	0
Suma	80 798,4513	33 980,992	1 316,14	3 588,13	59 969,9417	32684,075	8 834,21	141 874,33	100 405,1998	89 898,981	7 807,96	50 620,6

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego - Wojewódzki System Odpadowy

Problemy w zakresie gospodarki odpadami

Odpady komunalne

Do kluczowych problemów związanych z gospodarką odpadami na analizowanym terenie zaliczyć należy:

- niska świadomość ekologiczna
- powolne tempo oczyszczania gmin z wyrobów zawierających azbest,
- nielegalne pozbywanie się odpadów przez część mieszkańców i tworzenie tzw. dzikich wysypisk śmieci oraz spalanie odpadów w domowych paleniskach.

Odpady w grupach 1-19

Zidentyfikowano następujące problemy w zakresie gospodarki odpadami pochodzącymi z sektora Gospodarczego:

- bariera kapitałowa przy wprowadzaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych (niewielkie wykorzystanie nowoczesnych technologii),
- niewystarczający monitoring gospodarki odpadami w odniesieniu do sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- niska świadomość ekologiczna wytwórców odpadów, szczególnie małych i średnich podmiotów gospodarczych,
- niewystarczająca znajomość zmieniających się przepisów prawnych wśród wytwórców i innych posiadaczy odpadów, brak w WSO pełnych danych z sektora małych i średnich przedsiębiorstw

3.1.6 Awarye przemysłowe

Zgodnie z definicją zawartą w *Dyrektywie Seveso II*, poważna awaria jest to „zdarzenie, takie jak poważna emisja, pożar lub eksplozja, w wyniku niekontrolowanego rozwoju sytuacji w czasie eksploatacji dowolnego zakładu objętego zakresem zastosowania tej dyrektywy, prowadzące do powstania, natychmiast lub z opóźnieniem, poważnego niebezpieczeństwa dla zdrowia ludzkiego i/lub środowiska, związanego z obecnością jednej bądź wielu substancji niebezpiecznych”. Jest to de facto definicja poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu przepisów polskich, gdyż przepisy *Dyrektywy Seveso II* wyłączają całkowicie transport substancji niebezpiecznych z zakresu jej obowiązywania.

Przepisy *Prawa ochrony środowiska* – wprowadziły następujące definicje:

- poważna awaria – jest to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska, lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem,
- poważna awaria przemysłowa – jest to poważna awaria w zakładzie.

GIOŚ prowadzi rejestr zgłoszonych zdarzeń, spełniających kryteria poważnych awarii, ustalonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w *sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska* (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58). Zgodnie z rozporządzeniem:

- **ZDR** oznacza zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej,
- **ZZR** oznacza zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej,
- **PSPA** oznacza zakład wpisany do rejestru potencjalnych sprawców poważnych awarii, ale nie należący do ZDR lub ZZR,
- **zakład spoza listy** oznacza zakład, który nie znajduje się w rejestrze potencjalnych sprawców poważnych awarii.

Problemy w zakresie awarii przemysłowych

Zagrożenie w postaci wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w Powiecie Kołobrzeskim jest niskie, ze względu na brak zakładów o zwiększonym ryzyku bądź o dużym ryzyku wystąpienia awarii. Ponadto aby wyeliminować potencjalne zagrożenie, Komenda Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu co rok przeprowadza kontrole zakładów na terenie Powiatu. W 2011 r. przeprowadzono

kontrole w 8 zakładach, w tym w 5 stanowiących ryzyko dla środowiska. W 2012 r. przeprowadzono 5 kontroli. W 2013 r. przeprowadzono 6 kontroli w tym w 4 zakładach stanowiących zagrożenie dla środowiska.

Zaleca się aby w kolejnych latach duży nacisk kłaść na działania prewencyjne w tym na szkolenia skierowane dla przedsiębiorstw oraz na działania kontrolne. Zasadne jest także sukcesywne doposażanie jednostek, które w momencie wystąpienia awarii podejmują działania ratownicze.

3.1.7 Powierzchnia ziemi, w tym gleby

Obecnie, w Polsce, 28% gleb użytkowanych rolniczo wykazuje odczyn bardzo kwaśny (poniżej 4,5 pH). Gleby kwaśne i bardzo kwaśne stanowią łącznie 59 % użytków rolnych i dlatego w pierwszej kolejności wymagają wapnowania. Wapnowanie poza regulacją odczynu, poprawia również fizyczne właściwości gleby i sprzyja rozwojowi mikroorganizmów.

Optymalne pH gleby umożliwia prawidłowy wzrost i funkcjonowanie systemu korzeniowego umożliwiając optymalne zaopatrzenie w wodę i składniki pokarmowe, będące warunkiem uzyskania wysokich plonów o dobrej jakości przy efektywnym wykorzystaniu nawozów. Przyczyną utrzymywania się silnego zakwaszenia na dużej powierzchni w Polsce jest wymywanie wapnia (około 140 kg CaO/ha w skali roku/ przez opady atmosferyczne. Szczególnie podatne na wymywanie wapnia oraz magnezu są gleby bardzo lekkie i lekkie. Utrzymywanie gleb w stanie niskiego pH /bardzo kwaśnych/, prowadzi do ich chemicznej degradacji polegającej na wroście stężenia toksycznego dla roślin glinu i manganu oraz uwalnianiu się metali ciężkich głównie kadmu, cynku, ołowiu i niklu przy jednoczesnym zubożeniu gleby w magnez dostępny dla roślin. Na bardzo kwaśnych glebach ciężkich, pogarsza się ich struktura i powstają niekorzystne dla roślin stosunki wodno – powietrzne.

Poziom zawartości metali ciężkich jest stabilny (pod warunkiem braku dopływu zanieczyszczeń) i ich koncentracja nie powinna się zmienić, co potwierdzają ogólnopolskie badania IUNG PIB w Puławach. Monitoring jakości gleb jest częścią Państwowego Monitoringu Środowiska koordynowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Krajowa sieć monitoringu gleb użytkowanych rolniczo na obszarze województwa zachodniopomorskiego obejmuje 9 punktów badawczych (profil glebowy), w tym punkt znajdujący się na terenie powiatu kołobrzeskiego w gminie Siemyśl. Zgodnie z danymi Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony przydatności rolniczej gleb w tym punkcie wynosi 6, tj. żytńi słaby. Natomiast gleby charakteryzują się klasą bonitacyjną VIb, tj. gleby orne średniej jakości - gorsze.

Ocena jakości gleb w punkcie kontrolno – pomiarowym Siemyślu została wykonana na podstawie metod opracowanych przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, której podstawą są kilkustopniowe skale wielkości zanieczyszczenia gleb w zależności od zawartości metali ciężkich, siarki i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA). Dla poszczególnych stopni zanieczyszczenia, wyznaczone są wartości progowe stężeń metali ciężkich. Ponadto ocenę wykonano w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleb oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz. 1359), które określa wartości dopuszczalne stężeń metali w glebie i ziemi, znajdujących się w niej zanieczyszczeń nieorganicznych, węglowodorowych, węglowodorów chlorowanych, środków ochrony roślin oraz innych zanieczyszczeń. W wyniku przeprowadzonych badań wykazano, iż zawartość metali ciężkich w badanych glebach, tj. kadmu, miedzi, niklu, ołowiu oraz cynku była niska i kształtowała się na poziomie 0 – co odpowiada wartościom naturalnym. Badania wykonane w ostatnich latach potwierdziły iż w punkcie pomiarowo – kontrolnym w gm. Siemyśl (m. Kędrzyno) występują gleby niezanieczyszczone.

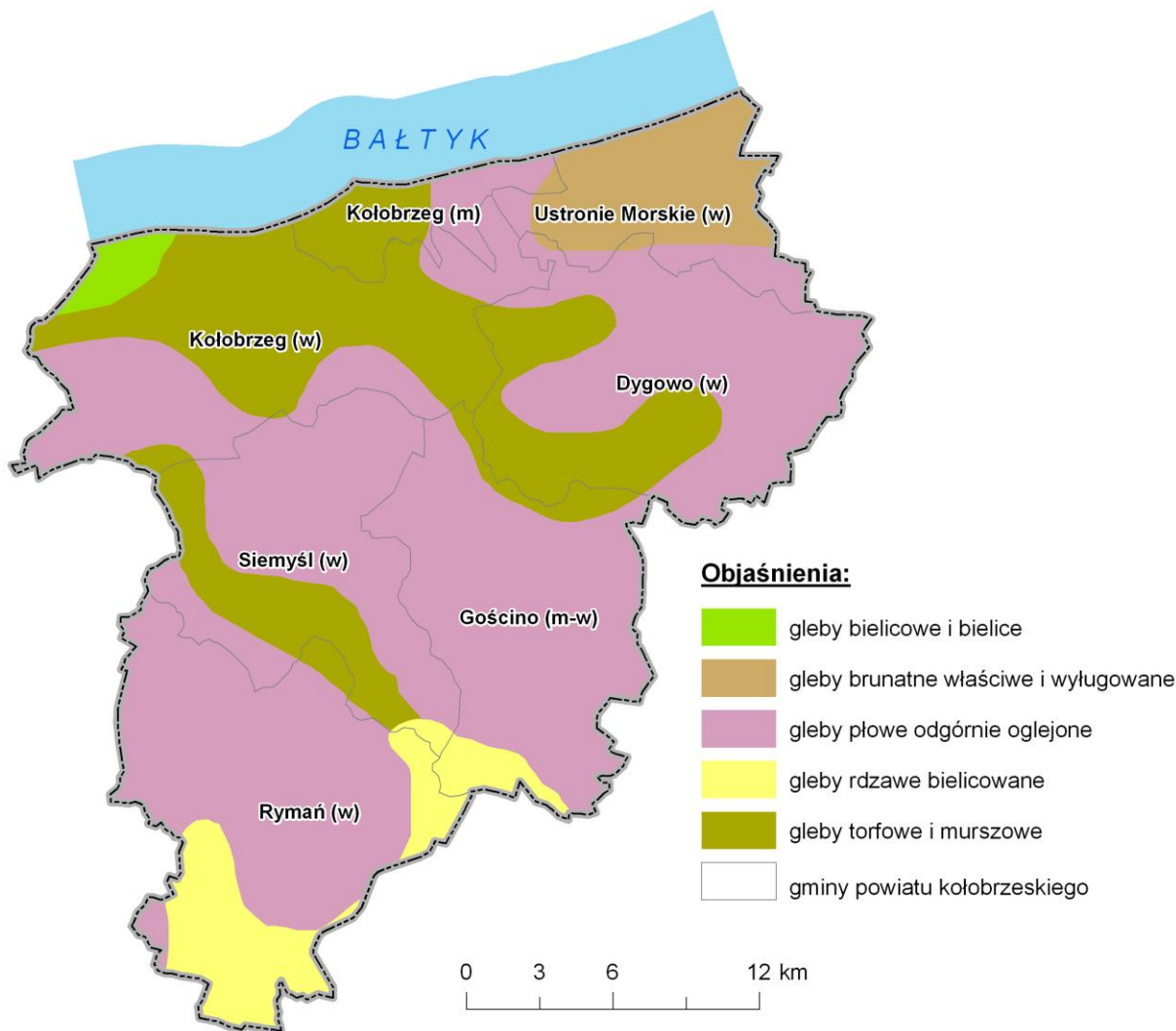
O odczynie (pH) gleby decyduje wiele elementów, jednak do najważniejszych należy zaliczyć rodzaj skały macierzystej, skład granulometryczny oraz zabiegi agrotechniczne. Zakwaszenie środowiska glebowego decyduje o właściwościach fizycznych gleby, życiu pożytecznej mikroflory glebowej i pobieraniu przez rośliny pierwiastków mineralnych. Kwaśny odczyn ogranicza pobieranie przez rośliny przyswajalnych makroskładników z roztworu glebowego, a jednocześnie zwiększa dostępność dla roślin metali ciężkich. Proces wapnowania jest jednym z głównych zabiegów agrotechnicznych, mających wpływ na żyzność gleby i zwiększenie zdolności

produkcyjnych. Jest ono również najbardziej efektywnym sposobem ograniczenia przyswajalności metali ciężkich przez rośliny. Badania

zasobności gleb powiatu kołobrzeskiego zostały wykonane przez Okręgową Stację Chemiczną – Rolniczą w Koszalinie. Badania zostały przeprowadzone na terenie gminy Dygowo, gminy Gościno, gminy Kołobrzeg, gminy Rymań oraz gminy Siemyśl. Z badań wynika, że na terenie powiatu kołobrzeskiego przeważają gleby zakwaszone oraz gleby lekko kwaśne. Gleby kwaśne i bardzo kwaśne wymagają procesów wapnowania. Z danych Okręgowej Stacji Chemicznej – Rolniczej w Koszalinie wynika, iż około 34% - 76% gleb powiatu należy poddać procesowi wapnowania, a w przypadku 9%-52% gleb zastosowanie procesu wapnowania jest ograniczone i zbędne. Gminy Gościno, Kołobrzeg oraz Rymań charakteryzują się bardzo dużą ilością gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych, ich zawartość waha się w granicach 80%. Najmniejszą ilość gleb kwaśnych występuje na obszarze Gminy Dygowo. Badania na terenie gminy Ustronie Morskie nie były prowadzone.

Stan zasobności gleb w przyswajalne makroelementy jest w znacznym stopniu związany ze składem geochemicznym gleby, ale równocześnie jest wskaźnikiem poziomu produkcji roślinnej i wielkości nawożenia. Znajomość zawartości tych składników w glebie jest podstawą do prowadzenia zrównoważonego nawożenia zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej, uwzględniając jego optymalizację ekonomiczną i ekologiczną. Charakterystykę zasobności gleb poszczególnych gmin powiatu w makroelementy określono na podstawie badań przeprowadzonych przez Okręgową Stację Chemiczną – Rolniczą w Koszalinie. Zgodnie z wynikami badań 19-44% gruntów ornych powiatu wykazuje znaczący deficyt fosforu. Wysoką oraz bardzo wysoką zawartością fosforu charakteryzuje się Gmina Kołobrzeg oraz Rymań, która wynosi około 35% powierzchni gleb. Najniższą zawartością potasu (K_2O) charakteryzuje się gm. Rymań, wynoszącą około 59%. W gminie Gościno zaobserwowano najwyższą zawartość potasu, w granicach 66%. Bardzo niska oraz niska zawartość magnezu w powiecie występowała w około 31%-62%. Najniższa zawartość występuje w gminie Siemyśl.

Obszar powiatu charakteryzuje się dominacją gleb wykształconych z powierzchniowych utworów czwartorzędowych. Zostały one wykształcone podczas ostatniego zlodowacenia. W większej części powiatu występują gleby wytworzone z mocnych utworów gliniastych i piasków gliniastych lekkich. Dominują tu gleby bielcowe z enklawami gleb pseudobielcowych lub gleby brunatne. Na znacznych obszarach północnej części powiatu, a także w rejonie jeziora Resko występują gleby torfowe i murszowe. Wykształciły się one w obniżeniach terenu na podmokłych siedliskach.

Rysunek 4 Gleby Powiatu Kołobrzieskiego wg nomenklatury FAO

Źródło: Opracowanie własne

3.1.8 Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

Energia Słońca

Stosowanie ogniw fotowoltaicznych oraz kolektorów jest bardzo korzystne dla środowiska. Wykorzystywanie energii Słońca nie powoduje emisji żadnych zanieczyszczeń. Do zalet stosowania technologii wykorzystujących energię promieniowania słonecznego można również zaliczyć wszechstronność zastosowań oraz długotrwałe użytkowanie instalacji. Po stronie wad energii Słońca – obok faktu, że do jej wykorzystywania potrzebne jest dużo miejsca i niezbędne są odpowiednie warunki helioenergetyczne – wymienić należy wysoki koszt kolektorów słonecznych.

W chwili obecnej kolektory słoneczne znajdują się w 13 lokalizacjach na terenie powiatu kołobrzieskiego:

- 3 kolektory słoneczne (o powierzchni 2,3 m² każdy) zamontowane na dachu domu jednorodzinnym, które służą do podgrzewania ciepłej wody użytkowej (zasobnik o pojemności 300 l) Wydajność: 300 Kw.
- System kolektorów słonecznych zamontowany na dachu budynku Szkoły, który ma za zadanie wspomaganie istniejącego układu przygotowania ciepłej wody użytkowej w czasie sprzyjających warunków atmosferycznych i tym samym ograniczenie związanych z tym

kosztów. Zamontowano 50 szt. kolektorów płaskich produkcji firmy Satchwell. Powierzchnia budynku 1622,9 m². Moc kolektorów 169,6 kW

- Na dachu zabudowań produkcyjno-mieszkalnych w miejscowości Kołobrzeg, ul. Janiska zamontowano 2 lustra kolektorów słonecznych. System zabezpiecza ciepłą wodę użytkową – zbiornik 300 l, podgrzaną w okresie letnim do 70°C.
- System kolektorów słonecznych zamontowany na dachach budynków pensjonatu NAT "Górnik", który ma za zadanie wspomaganie istniejącego układu podgrzewania ciepłej wody użytkowej oraz wody w basenie rekreacyjnym. Dodatkowo ogniwa wykorzystano do podgrzewania podłogi wokół basenu i w prowadzących do niego korytarzach. Powierzchnia ogrzewanych pomieszczeń: 1800 m². Moc użytkowa kolektorów 220 kW
- Instalacja ogrzewa i dostarcza ciepłej wody na potrzeby hali sportowej MOSiR Łuczniczka w Kołobrzegu (ogrzewanie i ciepła woda w szatniach dla zawodników), na której odbywają się zawody sportowe w strzelaniu z łuku, koszykówce i siatkówce oraz koncerty artystyczne i wydarzenia okolicznościowe. moc instalacji ok. 120 kW
- Zbiorczy system kolektorów słonecznych dla 3 budynków wielorodzinnych przy ul. Helsińskiej, wspomagający ogrzewanie mieszkań i dostarczający ciepłej wody na potrzeby mieszkańców osiedla. Powierzchnia ogrzewanych pomieszczeń: 6350 m². Moc użytkowa kolektorów 288 kW
- system kolektorów słonecznych 18 zestawów, kolektory płaskie typu VITOSOL 100 o powierzchni 2,3 m² każdy zamontowanych na dachu budynku "Dom Zdrojowy "Diamant" SPA". Kolektory mają za zadanie wspomaganie istniejącego układu podgrzewania ciepłej wody użytkowej oraz wody w basenie rekreacyjnym i wannach do rehabilitacji. Dodatkowo ogniwa wykorzystano do podgrzewania podłogi wokół basenu. Powierzchnia ogrzewanych pomieszczeń: 3300 m². Moc użytkowa kolektorów 300 kW
- 10 kolektorów słonecznych, zamontowanych na dachu domku jednorodzinnego, które wspomagają podgrzewanie ciepłej wody w 2 baniakach po 500 litrów każdy. Każdy z kolektorów ma moc 25 kw.
- 2 kolektory zamontowane na dachu domku jednorodzinnego, podgrzewają wodę do celów domowych, dodatkowo zamontowany zbiornik na wodę 300 l. Budynek o powierzchni 650 m². Wydajność energetyczna 1 kolektora wynosi 520kWh/m².
- Na dachu domku jednorodzinnego o powierzchni 220 m² zamontowano 5 kolektorów słonecznych, które podgrzewają ciepłą wodę użytkową. Kolektory wspomagają również centralne ogrzewanie domu. Moc kolektorów: 160kWh/h jeden solar.
- na dachu domku jednorodzinnego zamontowano 4 próżniowe kolektory słoneczne (wymiary: 1980x1450x165 mm), które służą do wspomaganie ogrzewania ciepłej wody użytkowej (2x300 litrów zasobniki wodne) w domu oraz wspomagają centralne ogrzewanie. sprawność wyznaczona przy nasłonecznieniu 1000 W/m² (800 W/m²) Wydajność to 630 Kw.
- na dachu Domu Wczasowego "Atlantis" o powierzchni użytkowej 300 m² zamontowano 3 kolektory słoneczne, które podgrzewają ciepłą wodę użytkową, bojler do magazynowania ciepłej wody ma pojemność 500l. Kolektory posiadają wymiary 2,3m. Wydajność roczna trzech kolektorów słonecznych - 2456 kWh.
- Zamontowany na dachu domku jednorodzinnego o pow. 140 m². próżniowy kolektor słoneczny (wymiary: 2024x1450x138 mm), powierzchnia absorbcyjna 2,5 m², który służy do wspomaganie ogrzewania ciepłej wody użytkowej (250 litrów w zasobniku wodnym) w domu. Sprawność wyznaczona przy nasłonecznieniu 1000 W/m² (800 W/m²). Wydajność to ok. 200 Kw.

Biomasa

Biomasę warto wykorzystywać z wielu powodów. Paliwo to jest nieszkodliwe dla środowiska: ilość dwutlenku węgla emitowana do atmosfery podczas jego spalania równoważona jest ilością CO₂ pochłanianego przez rośliny, które odtwarzają biomasę w procesie fotosyntezy. Ogrzewanie biomasą staje się opłacalne - ceny biomasy są konkurencyjne na rynku paliw. Wykorzystanie biomasy pozwala wreszcie zagospodarować nieużytki i spożytkować odpady. Poniżej wyszczególnione są instalacje na

biomasę wykorzystywane w Powiecie Kołobrzskim:

- W miejscowości Czernin, w domu jednorodzinnym zamontowany jest piec z automatycznym podajnikiem przystosowany do spalania ziarna i pelet. Piec typu KLIMOSZ LING DUO, automatyczny kocioł dwupaleniskowy o mocy 35 kW, przystosowany do spalania pelet i ziaren zbóż. Jego główną zaletą jest zatem uniwersalność co do rodzaju spalanego paliwa. Zmiana rodzaju spalanego paliwa w palniku retortowym wymaga jedynie małej ingerencji w konstrukcję kotła i zajmuje ok. 15 minut czasu.
- Miejscowość Miechęcín, w domu jednorodzinnym zainstalowany został piec o mocy cieplnej 24 kW i sprawności 70 %. Kocioł przeznaczony jest do spalania trocin oraz drewna odpadowego. Kocioł wykorzystywany jest do podgrzewania wody i centralnego ogrzewania w domku jednorodzinnym i pomieszczeniach gospodarczych.
- W Siemyślu, w domu jednorodzinnym zamontowany jest piec firmy SIT-STAL o mocy cieplnej 29 kW. Kocioł wykorzystywany jest do spalania drewna pozyskiwanego z tzw. przecinek leśnych i gałęziówki. Kocioł wykorzystywany jest do podgrzewania wody i centralnego ogrzewania w domu i pomieszczeniach gospodarczych.
- W domku jednorodzinnym w Kołobrzegu na terenie gm. Kołobrzeg na potrzeby centralnego ogrzewania wykorzystywany jest kominek na drewno kominkowe. W okresie grzewczym moc cieplna urządzenia 15 kW. Oszczędność na ogrzewaniu gazowym, w czasie korzystania z kominka to około 15%.

Energia wody

Jak wszystkie odnawialne źródła energii, energia wody jest nieszkodliwa dla środowiska i tak jak pozostałe OZE przyczynia się do wzrostu bezpieczeństwa energetycznego kraju. Państwa wykorzystujące własne zasoby hydroenergetyczne nie są zależne od zagranicznych dostaw energii. Energetyka wodna ma jednak także własne specyficzne zalety, takie, jak na przykład możliwość wykorzystania zbiorników wodnych do rybołówstwa, celów rekreacyjnych czy też ochrony przeciwpożarowej. Wśród wad hydroenergetyki należy wymienić niekorzystny wpływ na populację ryb, którym uniemożliwia się wędrówkę w górę lub w dół rzeki, niszczące oddziaływanie na środowisko nabrzeża, a także fakt, że uzależnione od dostaw wody hydroelektrownie mogą być niezdolne do pracy na przykład w czasie suszy. Na terenie Powiatu Kołobrzskiego znajdują się dwie elektrownie wodne:

- MEW na rzece Mołstowie w km 23+150 w miejscowości Jaglino gm. Rymań. Budynek turbinowni, młyn wodny, zabudowania i teren przyległy do lewego brzegu jazu, rzeki i Kanału Ulgi dz. nr 21, 22, 24, 26,2, 24/1, 33 i 34 obręb Rzesznikowo gm. Rymań Roczna produkcja ok. 86 000 kWh,
- MEW zlokalizowana na rzece Gościance, z piętrzeniem wód rzeki w km 3 +780 na stopniu wodnym w miejscowości Gościno.

Energia wiatru

Energia wiatru jest odnawialnym źródłem energii (OZE) - niewyczerpywalnym i niezanieczyszczającym środowiska. Nie znaczy to jednak, że jest dla środowiska neutralna. Jak się okazuje, elektrownie wiatrowe mogą wywierać negatywny wpływ na otoczenie – na ludzi, na ptaki, na krajobraz. Problemem jest na przykład wytwarzany przez turbiny wiatrowe stały, monotonny hałas o niskim natężeniu, niekorzystnie oddziałujący na psychikę człowieka. By zneutralizować jego wpływ, wokół masztów elektrowni wiatrowych wyznacza się strefę ochronną o szerokości 500 metrów. Inna kwestia to niebezpieczeństwo, stwarzane przez elektrownie wiatrowe dla ptaków. Mimo, że zdania naukowców w tej sprawie są podzielone i - jak utrzymują niektórzy – migrujące ptaki umieją omijać elektrownie, inni szacują, że farma wiatrowa o mocy 80 MW może zabić nawet 3500 ptaków w ciągu roku. Należy wspomnieć również o ujemnym wpływie wywieranym przez elektrownie wiatrowe na krajobraz: zajmują one duże powierzchnie i zlokalizowane są często w turystycznych rejonach nadmorskich i górskich. Na terenie Powiatu zlokalizowane są dwie farmy wiatrowe:

- gminy Kołobrzeg : farma wiatrowa Karcino-Sarbia - 17 turbin wiatrowych o mocy do 3,0 MW; zespół elektrowni wiatrowych Stramnica – 2 turbiny o mocy do 2,0 MW gminy Ustronie Morskie: 2 sztuki turbin o mocy 2MW każda zlokalizowane w obrębie Gwizd będące częścią

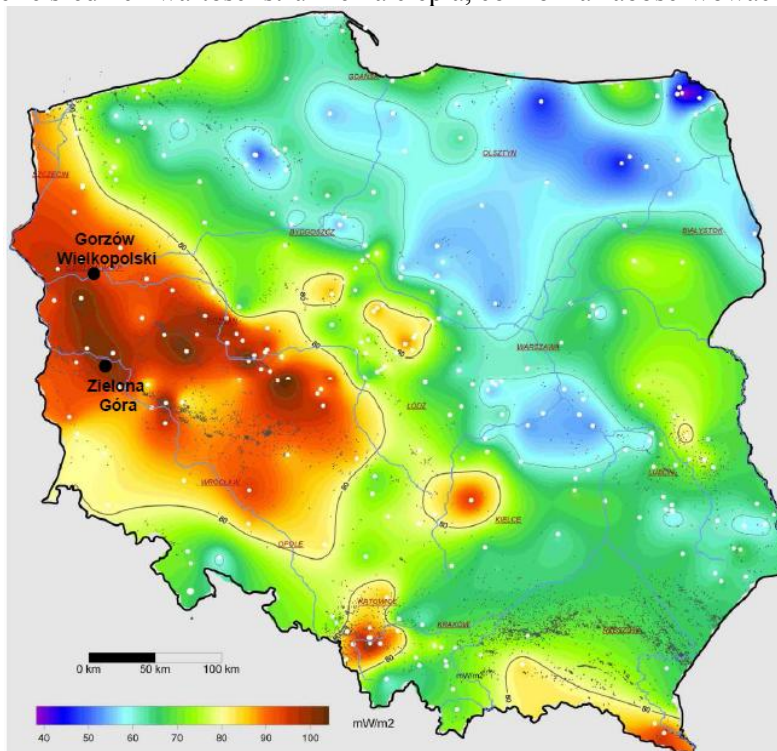
Farmy Wiatrowej Tymień; farma wiatrowa Kukinia -23 turbiny o mocy do 2,3 MW /obręb Kukinia, Kukinka Rusowo

- gminy Dygowo: Farma wiatrowa w Bardach – 25 sztuk turbin o mocy do 2 MW każda /obręb Dygowo, Miechęcino, Bardy, Świelibie, Dębogard, Pustary; 14 sztuk turbin /obręb Stojkowo, Gąskowo, Jazy, Wrzosowo, Dygowo
- gminy Gościno – 9 sztuk turbin o mocy do 2 MW każda będące częścią Zespołu Elektrowni Wiatrowych Karścino /okolice Mołstowo, Poblocie Małe/; farma wiatrowa Jarogniew-Mołtowo 10 sztuk turbin o mocy do 2,5 MW każda; farma wiatrowa Wartkowo – 15 sztuk turbin do 2,0 MW każda /okolice Wartkowo-Karkowo/.

Energia wnętrza Ziemi

Energia geotermalna jest - podobnie jak pozostałe odnawialne źródła energii (OZE) - nieszkodliwa dla środowiska, nie powoduje bowiem żadnych zanieczyszczeń. Jej pokłady są zasobami lokalnymi, tak więc mogą być pozyskiwane w pobliżu miejsca użytkowania. Nie wszystkie OZE posiadają jednak pewne walory, charakterystyczne dla energii wnętrza Ziemi. Elektrownie geotermalne w odróżnieniu od zapór wodnych czy wiatraków nie wywierają niekorzystnego wpływu na krajobraz, a zasoby energii geotermalnej są, w przeciwieństwie do energii wiatru czy energii Słońca dostępne zawsze, niezależnie od warunków pogodowych. Wśród wad energii wnętrza Ziemi trzeba wymienić jej małą dostępność: dogodnie do jej wykorzystania warunki występują tylko w niewielu miejscach.

Województwo Zachodniopomorskie, w tym również Powiat Kołobrzeski położone są w strefie średnich wartości strumienia ciepła, co można zaobserwować na poniższej mapie.

Rysunek 5 Rozkład strumienia ciepła na obszarze Polski (Szewczyk, Gientka, 2007)

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny

Skomplikowane procedury uzyskania pozwolenia na eksploatację wód termalnych, liczne ograniczenia zarówno prawne, jak i organizacyjno – techniczne, wysokie koszty budowy instalacji nie stwarzają dogodnych uwarunkowań dla rozwoju i budowy nowych instalacji wykorzystujących energię wód termalnych.

Pompy ciepła

Pompy ciepła mają wiele zalet, których nie posiadają inne systemy grzewcze. Używając pomp ciepła można zmniejszyć wydatki na ogrzewanie, unika się ryzyka pożaru, zacczadzenia czy wybuchu.

Obecnie w pompach stosuje się nietoksyczne, niepalne i w pełni biologicznie degradowalne czynniki robocze. Cała instalacja pracuje cicho, a będące częścią pomp rury mogą być eksploatowane nawet przez 30 – 50 lat. Wszystkie te zalety sprawiają, że pompy ciepła są coraz częściej wykorzystywane w budynkach mieszkalnych i publicznych, trochę rzadziej znajdują natomiast zastosowanie w przemyśle, gdzie służą głównie do produkcji pary, jak również do suszenia, odparowywania i destylacji. Na terenie Powiatu Kołobrzeskiego pracuje jedna tego typu instalacja pompa ciepła w kompleksie sportowym Milenium w Kołobrzegu. W 2006 r. MOSiR Kołobrzeg wybudował boisko i sztuczne lodowisko. Zimą ciepło odzyskiwane jest z układu schładzającego tafle lodowiska natomiast latem instalacja wykorzystywana jest jako układ solarny z pompą ciepła. Dzienny odzysk ciepła to około 10 GJ.

Biogazownie

Na terenie Powiatu Kołobrzeskiego funkcjonuje bioelektrownia do produkcji energii i bionawozów zlokalizowana w miejscowości Drzonowo 50, gm. Kołobrzeg. Właścicielem i prowadzącym instalację jest firma AgroElektroGaz Sp. z o.o. W instalacji przetwarzane są odpady osadów ściekowych. Instalacja do produkcji energii i bionawozów została dopuszczona do użytkowania decyzją Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego wydaną w 2013 r.

Problemy w zakresie odnawialnych źródeł energii

Wieloletnia tradycja stosowania węgla jako głównego paliwa energetycznego, stosowane w przeszłości dotacje do energetyki i niskie ceny tradycyjnych nośników energii znacznie utrudniały wprowadzenie energii ze źródeł odnawialnych (poza energetyką wodną). Bariery trudną do przezwyciężenia są wysokie nakłady inwestycyjne. Uwzględniając aspekt ekonomiczny, (warunkujący osiągnięcie liczącego się udziału w bilansie energetycznym energii ze źródeł odnawialnych) trzeba wziąć pod uwagę, że wyższa cena energii wyprodukowanej ze źródeł odnawialnych (w porównaniu z klasycznymi źródłami) przy ich lokalnym wykorzystaniu, może być przynajmniej częściowo pomniejszona o koszty zbędnej transmisji (przesyłu).

Dotychczasowe doświadczenia wskazują że proces tworzenia rynku biomasy i biopaliw jest stosunkowo trudny i powolny. Przyzwyczajenie do źródeł kopalnych i brak chęci zmian powoduje ograniczenie popytu na nowe źródła. W pewnej części wynika to z niedostatecznej wiedzy o nowych roślinach, technologiach i możliwościach uzyskania wsparcia. Największe szkody dla promocji biopaliw wynikają z niestabilności prawa, niekorzystnych zmian stawek. Ograniczony popyt na rolnicze źródła energii powoduje znaczne ryzyko ekonomiczne działań produkcyjnych.

3.1.9 Zagrożenie powodziowe

Hydrologdy z PIG wyznaczyli maksymalny zasięg podtopień w sąsiedztwie dolin rzecznych, Wyznaczone obszary nie są strefami zalewów wód powierzchniowych (powodzi), ale przedstawiają maksymalne możliwe zasięgi występowania podtopień (czyli położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami) w rejonie i sąsiedztwie doliny rzecznej. Na terenie Powiatu kołobrzeskiego wyznaczono taki obszar, w dolinie rzeki Parsęty. Na poniższym rysunku zaznaczono kolorem czerwonym możliwy zasięg występowania podtopień.

Rysunek 6 Zagrożenie powodziowe na terenie Powiatu Kołobrzieskiego

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny

Zgodnie z danymi Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Szczecinie, obszary zmeliorowane w powiecie to: grunty orne – 11.411ha, w tym zdrenowane – 11.036ha oraz użytki zielone – 7.702ha, w tym zdrenowane – 4.860ha. Razem powierzchnia obszarów zmeliorowanych wynosi 19.113ha, w tym zdrenowanych – 15.986ha. Urządzenia nawadniające obejmują 2.036ha użytków rolnych, z czego objęto utrzymaniem 403ha. W powiecie znajduje się znaczny obszar terenów niżej położonych, które w niekorzystnych warunkach mogą być zalewane i podtapiane. Zgodnie z danymi Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Szczecinie całkowita długość wałów w powiecie wynosi 31,436km.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie opracował mapy orientacyjnych obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Zgodnie z danymi RZGW Szczecin, zasięg obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi jest obecnie w trakcie weryfikacji. Przedstawione strefy zalewowe zostały opracowane dla prawdopodobieństw przekroczenia $p=1\%$ (woda stuletnia). Strefy nie posiadają statusów obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 82 Prawo wodne, gdyż nie zostały wprowadzone do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dlatego też należy je traktować jako obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Wyjątek stanowią obszary między linia brzegową a wałem przeciwpowodziowym oraz obszar pasa

technicznego i ochronnego wybrzeża morskiego, które z mocy ww. ustawy Prawo wodne, stanowią obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią (chronionych wałami przeciwpowodziowymi).

Problemy w zakresie ochrony przed powodzią

Gminy wykonują tylko doraźne zadania związane z bieżącą konserwacją, z m. in. uzupełnieniem ubytków na zjazdach z wałów, prace przy oczyszczaniu rowów melioracyjnych, remonty przepustów melioracyjnych na drogach gminnych.

Dla bezpieczeństwa mieszkańców należy w pierwszej kolejności zadbać o:

- poprawę stabilności obwałowań, naprawę, modernizację i odbudowę urządzeń ochrony przeciwpowodziowej i melioracji wodnych,
- właściwe zabiegi agrotechniczne, usunięcie zakrzewień i zadrzewień z trasy wody brzegowej,
- zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni poprzez małą retencję.

3.2 Przewidywane skutki braku realizacji proponowanych w Programie działań

Głównym założeniem Programu ochrony środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego jest ochrona środowiska przyrodniczego, poprawa jakości środowiska oraz poprawa standardów życia mieszkańców.

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach Programu mają więc na celu eliminację lub ograniczenie wszelkich negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze Powiatu oraz zdrowie jego mieszkańców.

Brak realizacji zapisów Programu uniemożliwi osiągnięcie zakładanych w nim celów i będzie prowadzić do pogarszania się wszystkich elementów środowiska dla których te cele zostały sformułowane, spowoduje to więc:

- pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego, poprzez niską emisję i zanieczyszczenia komunikacyjne,
- pogorszenia jakości wód powierzchniowych, poprzez odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
- zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych skutków wywołanych nieprawidłowo prowadzona gospodarką odpadami,
- wzrost uciążliwości wywołanej emisją hałasu oraz promieniowaniem elektromagnetycznym,
- obniżenie walorów przyrodniczych terenu oraz spadek jego bioróżnorodności,
- degradację lasów oraz spadek lesistości terenu,
- degradację gleb, poprzez zmianę ich użytkowania i niekontrolowany rozwój zabudowy,
- degradację zasobów kopalin i wód podziemnych,
- zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych skutków wywołanych nadzwyczajnymi zagrożeniami,
- zagrożenie powodziowe,
- intensyfikację presji na środowisko ze strony sektora gospodarczego Powiatu.

W przypadku braku realizacji Programu presja na środowisko będzie wzrastać, a stan środowiska Powiatu Kołobrzeskiego systematycznie się pogarszać.

4 Przewidywane oddziaływania na środowisko

4.1 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Cały obszar Powiatu należy uznać za teren objęty przewidywanym oddziaływaniem, ze względu na zaplanowane do realizacji zadania i działania nieinwestycyjne. Zadania inwestycyjne odnoszą się tylko do niektórych obszarów Powiatu. Ze względu na rodzaj zadań, wyróżniamy oddziaływania powierzchniowe (np. utrzymanie czystości i porządku w gminach, oraz w miastach),

liniowe (np. inwestycje wodociągowe, kanalizacyjne, czy drogowe), oraz punktowe (np. termomodernizacje budynków).

Na podstawie analizy stanu środowiska przedstawionej w rozdziale trzecim należy przyjąć, że większość komponentów środowiska jest w dobrej kondycji, do takiego stanu przyczynia się szczególnie powierzchnia lasów, która zajmuje powierzchnię prawie 21% Powiatu i stanowi naturalny bufor dla większości zanieczyszczeń. Po przeanalizowaniu wyników badań i pomiarów okazało się, że nie występują zagrożenia w zakresie promieniowania elektromagnetycznego, możliwości wystąpienia awarii przemysłowych, czy jakości gleb. Dla nich należałoby utrzymać stan dotychczasowy poprzez prowadzenie stałego monitoringu.

Stan, jakości wód powierzchniowych i podziemnych jest zadowalający. W głównej mierze wody powierzchniowe mają klasę II jakości. Z badań monitoringowych wód podziemnych wynika iż wody na Tereni powiatu są w zadowalającym stanie. W dwóch z trzech punktów pomiarowych zakwalifikowano wody podziemne do klasy III jako zadowalające aa w jednym punkcie do klasy IV wody niezadawalające ze względu na przenikanie wód morskich do wód podziemnych.

Również, jakość powietrza powinna ulec poprawie. Powiat Kołobrzeski należy do strefy zachodniopomorskiej, w której to stwierdzono występowanie ponadnormatywnej ilości przekroczeń dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM10 oraz przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu i arsenu w pyłe PM10.

Powiat narażony jest również na ponadnormatywny hałas, zwłaszcza komunikacyjny. Największy hałas generowany jest wzdłuż dróg krajowych nr 6 ora nr 11.

Na podstawie powyższego podsumowania stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem należy wywnioskować, że na terenie Powiatu trzy obszary posiadają obniżoną jakość, są to wody, powietrze i hałas. Wszelkie działania i zadania zaproponowane do realizacji w programie nie mogą doprowadzić do dalszego pogorszenia ich stanu, powinny mieć natomiast na uwadze dążenie do zwiększenia ich jakości.

4.2 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano działania i zadania wynikające z realizacji celów wyznaczonych do wdrożenia dla Powiatu Kołobrzeskiego. Próbę oceny i identyfikacji znaczących oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w tabelach w tzw. macierzach skutków środowiskowych, których oddziaływanie starano się określić na poszczególne komponenty środowiska. Oddziaływanie może mieć różne znaczenie dla środowiska, może na jego elementy oddziaływać w sposób negatywny, pozytywny, bezpośredni, pośredni, krótkoterminowy, lub długoterminowy. Oznacza to, że ocena zadań obejmuje nie tylko obecny stan, ale także etap przed – i porealizacyjny.

Dla tak licznych i różnorodnych zadań jest to zagadnienie problematyczne, gdyż bez dokładnego zaplanowania działań i poznania miejscowych warunków środowiskowych, jest to jedynie przewidywanie mogących wystąpić skutków. Należy mieć na uwadze fakt, że zadania, które faktycznie będą oddziaływać negatywnie na środowisko wymagać będą przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych.

Przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu, jaki się rozważa, może mieć jednocześnie negatywny lub pozytywny wpływ na dany element środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto ocenę tę dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji inwestycji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

4.2.1 Jakość powietrza atmosferycznego

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Priorytet: Jakość powietrza (PA) - potencjalne możliwości ograniczenia emisji gazów do powietrza poprzez rozwój OZE														
<i>Cel: Opracowanie i realizacja programów służących ochronie powietrza</i>														
1	Wdrożenie działań wynikających z przyjętych Programów Ochrony Powietrza	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	0	+ P D	0	+ P D+	0
2	Opracowanie lub aktualizacja oraz wdrożenie programów ograniczania niskiej emisji (PONE)	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	0	+ P D	0	+ P D+	0
3	Dotacje na wymianę źródeł ogrzewania	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	0	+ P D	0	+ P D	0
<i>Cel: Spełnienie wymagań prawnych w zakresie, jakości powietrza poprzez ograniczenie</i>														
4	Podłączenie budynków do sieci ciepłowniczej	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S
5	Termomodernizacja budynków	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S
6	Zmiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny ekologicznie i energetycznie, w tym wymiana ogrzewania węglowego na gazowe, olejowe lub inne bardziej ekologiczne	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S
7	Modernizacja istniejących kotłowni	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S
8	Zakup pojazdów transportu publicznego o niskiej emisji spalin	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D
9	przebudowa, modernizacja/poprawa stanu technicznego dróg	+ W S	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D
10	Zintensyfikowanie ruchu rowerowego poprzez likwidację barier technicznych i tworzenie nowych ścieżek rowerowych	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D
<i>Cel: Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii</i>														

11	Wykorzystanie biogazu - budowa elektrociepłowni biogazowej wykorzystanie biomasy- wzrost wykorzystania biomasy na cele produkcji biogazu rolniczego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś
12	Wykorzystanie energii słonecznej- wzrost wykorzystania kolektorów słonecznych do wytwarzania ciepła, głównie w obiektach użyteczności publicznej i indywidualnych gospodarstwach domowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
13	Wykorzystanie energii wiatru	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
14	Wykorzystywanie pomp ciepła	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
15	Wykorzystanie wód geotermalnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D

Oznaczenia:

B - oddziaływanie bezpośrednie na dany element środowiska,

P - oddziaływanie pośrednie na dany element środowiska,

W - oddziaływanie wtórne na dany element środowiska,

S - oddziaływanie skumulowane na dany element środowiska,

K - oddziaływanie krótkoterminowe na dany element środowiska,

Ś - oddziaływanie średnioterminowe na dany element środowiska,

D - oddziaływanie długoterminowe na dany element środowiska,

St - oddziaływanie stałe na dany element środowiska,

C - oddziaływanie chwilowe na dany element środowiska,

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Prognozuje się, że realizacja działań Programu nie doprowadzi do pogorszenia stanu powietrza na terenie Powiatu i jego otoczenia, a w niektórych obszarach wpłynie na jego poprawę. W perspektywie długookresowej na poprawę, jakości powietrza na terenie Powiatu Kołobrzeskiego będą miały wpływ inwestycje związane z budową i modernizacją dróg gminnych, Powiatowych, wojewódzkich i krajowych. Realizacja ww. inwestycji będzie skutkować usprawnieniem ruchu, poprawą płynności a w związku z tym mniejszą emisją zanieczyszczeń.

Modernizacje, przebudowy i budowy dróg niosą ze sobą korzyści zarówno ekonomiczne jak i społeczne odnoszone przez mieszkańców i użytkowników drogi, które mogą obejmować: zmniejszenie strat czasu i redukcję czasu podróży, poprawę bezpieczeństwa ruchu, zwiększenie przepustowości oraz zmniejszenie przeciążenia istniejących odcinków dróg i skrzyżowań, zmniejszenie kosztów ruchu i kosztów utrzymania drogi, możliwość skoncentrowania ruchu ciężkich pojazdów na drogach przebiegających przez mniej wrażliwe otoczenie, pobudzenie aktywności gospodarczej osiedli i miejscowości usytuowanych wzdłuż drogi.

Istotnym działaniem w zakresie polepszenia, jakości powietrza atmosferycznego są działania związane z termomodernizacją budynków oraz działaniami na rzecz podniesienia sprawności urządzeń grzewczych. Realizacja tego rodzaju przedsięwzięć będzie miało wpływ na ograniczenie niskiej emisji.

Prognozuje się, iż kolejnym działaniem planowanym do realizacji, które w sposób pozytywny wpłynie na jakość powietrza atmosferycznego powiatu będzie zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w powiecie. Dość pozytywny wpływ na poprawę jakości powietrza w powiecie będzie wywierała realizacja działań związanych z rozbudową ścieżek rowerowych, pozwoli to zwiększyć ruch rowerowy, co wpłynie na ograniczenie ruchu komunikacyjnego.

Można założyć, że realizacja powyższych przedsięwzięć doprowadzi do redukcji zanieczyszczeń powietrza oraz redukcji strat energii, a tym samym wpłynie na polepszenie jakości powietrza i stanu zdrowia mieszkańców Powiatu Kołobrzeskiego.

4.2.2 Gospodarka wodna

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE (W): ZAGROŻENIA JAKOŚCI WÓD; JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH; JAKOŚĆ WÓD PODZIEMNYCH														
<i>Cel: Poprawa jakości wód, osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych</i>														
1	Budowa i modernizacja systemów zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych na obszarach wiejskich	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B		B			B	0	B
		S	S	S	S	S	S		S			S		S
2	Wspieranie rozwoju — tam, gdzie jest to uzasadnione pod względami środowiskowymi i ekonomicznymi — lokalnych systemów oczyszczania ścieków bytowych poprzez wyposażanie nieruchomości w przydomowe oczyszczalnie ścieków	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B		B			B	0	B
		S	S	S	S	S	S		S			S		S
3	Budowa kanalizacji deszczowej, modernizacja kanalizacji w celu wydzielenia kanalizacji deszczowej, budowa osadników i separatorów wód opadowych i roztopowych na wylotach sieci deszczowej do odbiorników	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B		B			B	0	B
		S	S	S	S	S	S		S			S		S
4	Weryfikacja obszarów zagrożonych zanieczyszczeniem związkami azotu pochodzących ze źródeł rolniczych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	0	B
		S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S		S
5	Działania podejmowane w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń związkami azotu pochodzących ze źródeł rolniczych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	0	B
		S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S		S
6	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	0	W	0	W
		St	St	St	St	St	St	St	St	St		St		St

7	Rewitalizacja jezior oraz zagospodarowywanie terenów wokół jezior dla potrzeb turystyki i rekreacji w sposób zapewniający ochronę wód jeziornych przed zanieczyszczeniem	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B		B		B
		Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś		Ś		Ś
Zwiększenie retencji w zlewniach i ochrona przed skutkami zjawisk ekstremalnych														
8	Utrzymywanie koryt cieków, kanałów i obwałowań w należytym stanie technicznym, remonty budowli wodnych, w tym regulacyjnych, zapewnienie drożności koryt cieków i kanałów, poprawa warunków przepływu wód powodziowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
		Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś
9	Budowa zbiorników retencyjnych, w tym realizacja Programu małej retencji wód dla Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015, budowa i modernizacja urządzeń melioracyjnych, zbiorników retencyjnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B		B
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D
10	Uwzględnienie granic obszarów przedstawionych na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego w dokumentach planistycznych, takich jak plany zagospodarowania przestrzennego szczebla wojewódzkiego oraz mpzp	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
		Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś
Zapewnienie dobrej jakości wód użytkowych i racjonalne ich wykorzystanie														
11	Budowa i modernizacja systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B		B		B
		D	D	D	D	D	D	D	D	D		D		D
12	Przywrócenie i utrzymanie wymaganych standardów wodom powierzchniowym podlegającym ochronie ze względu na ich wykorzystanie do celów pitnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B		B		B
		D	D	D	D	D	D	D	D	D		D		D
13	Przywrócenie i utrzymanie wymaganych standardów wodom śródlądowym będącym środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B		B		B
		D	D	D	D	D	D	D	D	D		D		D
Przywrócenie i ochrona ciągłości ekologicznej koryt rzek														
3	Modernizacja istniejących urządzeń piętrzących poprzez wyposażenie ich w przepławki, budowa nowych przepławek, w tym przedsięwzięcia w ramach kontynuacji Programu budowy przepławek dla ryb na terenie Województwa Zachodniopomorskiego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B		B		B
		St	St	St	St	St	St	St	St	St		St		St
4	Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych, w tym działania na rzecz retencji na obszarach cennych przyrodniczo i ochrona siedlisk wodnych i od wód zależnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B		B		B
		St	St	St	St	St	St	St	St	St		St		St
WODY MORSKIE: PRZEJŚCIOWE I PRZYBRZEŻNE														
Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód przejściowych i przybrzeżnych, w szczególności zatrzymanie eutrofizacji tych wód														

Rozwój systemów zapewniających ograniczanie wprowadzania do wód morskich substancji zanieczyszczających, w tym substancji zwiększających trofię wód.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B		B		B
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D		D
Zagospodarowywanie terenów na wybrzeżu dla potrzeb turystyki i rekreacji w sposób zapewniający ochronę wód przed zanieczyszczeniem	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B		B		B
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D		D
Redukcja zrzutów z przydomowych oczyszczalni ścieków w celu osiągnięcia zgodności z zaleceniem HELCOM 28E/6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B		B		B
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D		D
Zatrzymanie procesów degradacji brzegu morskiego i ochrona linii brzegowej														
Realizacja zadań ujętych w „Programie ochrony brzegów morskich”	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W		W		W
	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś		Ś		Ś
Budowa, odbudowa bądź przywrócenie właściwych parametrów budowlom chroniącym brzeg morski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+	+
	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B		B	B	B
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D	D	D
Budowa, odbudowa bądź przywrócenie właściwych parametrów budowlom chroniącym nabrzeża portowe	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+	+
	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B		B	B	B
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D	D	D

Oznaczenia:

B - oddziaływanie bezpośrednie na dany element środowiska,

P - oddziaływanie pośrednie na dany element środowiska,

W - oddziaływanie wtórne na dany element środowiska,

S - oddziaływanie skumulowane na dany element środowiska,

K - oddziaływanie krótkoterminowe na dany element środowiska,

Ś - oddziaływanie średnioterminowe na dany element środowiska,

D - oddziaływanie długoterminowe na dany element środowiska,

St - oddziaływanie stałe na dany element środowiska,

C - oddziaływanie chwilowe na dany element środowiska,

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Poszczególne gminy Powiatu Kołobrzeskiego realizują cel związany z ochroną zasobów wód podziemnych i powierzchniowych poprzez realizację zadań inwestycyjnych związanych z rozbudową sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.

Inwestycje w zakresie wodociągów i stacji uzdatniania wody przyczynią się do poprawy jakości wody pitnej oraz do podniesienia standardu życia mieszkańców. Realizacja inwestycji kanalizacyjnych spowoduje pozytywny wpływ na środowisko m.in. poprzez zmniejszenie ilości pobieranych wód oraz odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych ze źródeł komunalnych i przemysłowych oraz ograniczenie splotu zanieczyszczeń obszarowych. Działania te przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez bezpieczne zorganizowanie odprowadzenia ścieków na oczyszczalnię. Realizacja tych działań jest niezbędna i w efekcie korzystna dla środowiska.

Należy jednak pamiętać, że oddziaływanie inwestycji wodno-kanalizacyjnych na etapie realizacyjnym (budowy) będzie rodzić niedogodności związane z ograniczeniami komunikacyjnymi dla mieszkańców oraz pewne skutki w środowisku przyrodniczym. Wymienione oddziaływania będą występować tylko w krótkim okresie czasu (realizacja), a spodziewana wartość korzyści związanych ze skanalizowaniem czy zwodociągowaniem miejscowości przewyższy wielokrotnie sumę strat ekologicznych.

Negatywne oddziaływanie na rośliny i powierzchnię ziemi będzie spowodowane ich

miejscowym zniszczeniem poprzez prowadzenie sieci pod ziemią. Po zakończeniu prac obowiązkowe będzie przywrócenie roślinności.

Realizacja tych działań jest niezbędna i w efekcie korzystna dla środowiska. Sieci kanalizacyjne będą przedsięwzięciem liniowym, realizowanym na obszarach zainwestowanych. Kanały poprowadzone zostaną w pasach drogowych lub w ich pobliżu.

Istotne dla Powiatu są działania w zakresie małej retencji. Zaproponowane działania związane z małą retencją mają wpłynąć pozytywnie na uregulowanie stosunków wodnych i w znaczny sposób zminimalizują skutki susz oraz powodzi.

Zaplanowane działanie w zakresie ochrony wód morskich oraz wybrzeża mają w zamyśle pozytywny skutek. Bezsporna sprawą jest, iż ograniczenie odprowadzania zanieczyszczeń do wód morskich będzie miało pozytywny skutek na ten komponent środowiska. Ponadto zadania w zakresie ochrony brzegu morskiego mają na celu niedopuszczenie do degradacji linii brzegowej w wyniku niszczącej działalności morza.

4.2.3 Gospodarka odpadami

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Gospodarka odpadami														
Cel: Działania w zakresie budowy systemu gospodarki odpadami w województwie zgodnego z Kpgg 2014														
	Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na recykling oraz odzysk energii zawartej w odpadach, w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	Zapewnienie dostępności odpowiedniej przepustowości instalacji do przetwarzania odpadów	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
		Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P		P	P
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D	D

Stymulowanie rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne poprzez wspieranie współpracy organizacji odzysku, przemysłu i samorządu terytorialnego oraz konsekwentne egzekwowanie obowiązków w zakresie odzysku i recyklingu	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W		W
	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś		Ś
Wydawanie decyzji związanych z realizacją celów spełniających założenia wojewódzkiego planu gospodarki odpadami	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W		W
	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś		Ś
Rozbudowa i budowa zakładów zagospodarowania odpadów obejmujące regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych, które będą zapewniać następujący zakres usług: - mechaniczno-biologiczne lub termiczne przekształcanie zmieszanych odpadów komunalnych i pozostałości z sortowni, - składowanie przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych, kompostowanie odpadów zielonych oraz opcjonalnie sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie, -zakład demontażu odpadów wielkogabarytowych, zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P		P
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D
Cel: Działania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi														
Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych: w 2017 r. więcej niż 45%, w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W		W
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D
Zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max 60% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P		P
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D

Przygotowanie do ponownego wykorzystania i recykling materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i, w miarę możliwości, odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych minimum 50% masy do 2020 roku	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P		P
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D
Monitoring dzikich składowisk	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St
Cel: Działania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi														
Rozwój istniejącego systemu zbierania olejów odpadowych, w tym ze źródeł rozproszonych oraz standaryzacji urządzeń.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W		W
	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś		Ś
Zwiększenie nadzoru nad prowadzeniem gospodarki odpadami przez małych wytwórców odpadów medycznych i weterynaryjnych w małej ilości (źródła rozproszone).	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W		W
	K	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś		Ś
Realizacja działań zawartych w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D

Oznaczenia:

B - oddziaływanie bezpośrednie na dany element środowiska,

P - oddziaływanie pośrednie na dany element środowiska,

W - oddziaływanie wtórne na dany element środowiska,

S - oddziaływanie skumulowane na dany element środowiska,

K - oddziaływanie krótkoterminowe na dany element środowiska,

Ś - oddziaływanie średnioterminowe na dany element środowiska,

D - oddziaływanie długoterminowe na dany element środowiska,

St - oddziaływanie stałe na dany element środowiska,

C - oddziaływanie chwilowe na dany element środowiska,

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Istotną sprawą z punktu widzenia ochrony środowiska jest właściwa gospodarka odpadami. Odpady to jeden z największych problemów obecnych czasów. Aby nie doprowadzić do degradacji środowiska należy podejmować zdecydowane kroki w kierunku racjonalnego gospodarowania odpadami w tym budowy i rozbudowy istniejących instalacji oraz uzyskanie maksymalnego odzysku materiałowego i energetycznego. Odpady zagospodarowywane w ramach systemu będą w maksymalny sposób podawane odzyskowi, co przyczyni się do ograniczenia ochrony zasobów naturalnych.

Gospodarowanie odpadami to także problem azbestu. Z roku na rok powstaje coraz więcej odpadów zawierających azbest. Spowodowane jest to wzrastającą wymianą pokryć dachowych zawierających azbest na bezpieczne pokrycia z blachy lub ceramiczne. Aby wyeliminować negatywny wpływ oddziaływania azbestu na środowisko w tym na powietrze atmosferyczne należy stworzyć mieszkańcom możliwość legalnego pozbywania się wyrobów zawierających azbest. Takie działania powinny być kreowane oraz koordynowane przez gminy, a narzędziem niezbędnym do realizacji tego zadania powinna być realizacja gminnych programów usuwania azbestu.

Wszystkie działania w zakresie gospodarowania odpadami mają za zadanie polepszenie jakości środowiska i wyeliminowanie negatywnego oddziaływania na jego komponenty.

4.2.4 Ochrona przyrody oraz zrównoważony rozwój lasów

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:																																																																																																																																																																																																																																																																											
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne																																																																																																																																																																																																																																																															
ZASOBY PRZYRODNICZE (OP): PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY, LASY																																																																																																																																																																																																																																																																													
Cel: Pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych województwa																																																																																																																																																																																																																																																																													
	Kontynuowanie inwentaryzacji przyrodniczej województwa ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K		Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody																Tworzenie nowych form ochrony przyrody na podstawie wyników inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych																Wsparcie ochrony bioróżnorodności na obszarach wiejskich poprzez szkolenie i wsparcie rolników we wdrażaniu programów rolno-środowiskowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	Wykorzystanie funkcji lasów, jako instrumentu ochrony																Realizacja „Krajowego programu zwiększania lesistości”	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K		Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody																Tworzenie nowych form ochrony przyrody na podstawie wyników inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych																Wsparcie ochrony bioróżnorodności na obszarach wiejskich poprzez szkolenie i wsparcie rolników we wdrażaniu programów rolno-środowiskowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	Wykorzystanie funkcji lasów, jako instrumentu ochrony																Realizacja „Krajowego programu zwiększania lesistości”	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D															
		K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K																																																																																																																																																																																																																																																															
	Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody																Tworzenie nowych form ochrony przyrody na podstawie wyników inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych																Wsparcie ochrony bioróżnorodności na obszarach wiejskich poprzez szkolenie i wsparcie rolników we wdrażaniu programów rolno-środowiskowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	Wykorzystanie funkcji lasów, jako instrumentu ochrony																Realizacja „Krajowego programu zwiększania lesistości”	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D																																													
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody																Tworzenie nowych form ochrony przyrody na podstawie wyników inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych																Wsparcie ochrony bioróżnorodności na obszarach wiejskich poprzez szkolenie i wsparcie rolników we wdrażaniu programów rolno-środowiskowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	Wykorzystanie funkcji lasów, jako instrumentu ochrony																Realizacja „Krajowego programu zwiększania lesistości”	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D																																																												
		K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K																																																																																																																																																																																																																																																															
Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody																																																																																																																																																																																																																																																																													
	Tworzenie nowych form ochrony przyrody na podstawie wyników inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych																Wsparcie ochrony bioróżnorodności na obszarach wiejskich poprzez szkolenie i wsparcie rolników we wdrażaniu programów rolno-środowiskowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	Wykorzystanie funkcji lasów, jako instrumentu ochrony																Realizacja „Krajowego programu zwiększania lesistości”	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D																																																																																																									
		B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych																Wsparcie ochrony bioróżnorodności na obszarach wiejskich poprzez szkolenie i wsparcie rolników we wdrażaniu programów rolno-środowiskowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	Wykorzystanie funkcji lasów, jako instrumentu ochrony																Realizacja „Krajowego programu zwiększania lesistości”	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D																																																																																																																								
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D																																																																																																																																																																																																																																																															
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych																																																																																																																																																																																																																																																																													
	Wsparcie ochrony bioróżnorodności na obszarach wiejskich poprzez szkolenie i wsparcie rolników we wdrażaniu programów rolno-środowiskowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	Wykorzystanie funkcji lasów, jako instrumentu ochrony																Realizacja „Krajowego programu zwiększania lesistości”	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D																																																																																																																																																																					
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	Wykorzystanie funkcji lasów, jako instrumentu ochrony																Realizacja „Krajowego programu zwiększania lesistości”	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D																																																																																																																																																																																				
		K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K																																																																																																																																																																																																																																																															
Wykorzystanie funkcji lasów, jako instrumentu ochrony																																																																																																																																																																																																																																																																													
	Realizacja „Krajowego programu zwiększania lesistości”	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D																																																																																																																																																																																																																																	
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D																																																																																																																																																																																																																																																
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D																																																																																																																																																																																																																																																															

Zalesianie nowych terenów, w tym gruntów zbędnych dla rolnictwa oraz nieużytków z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo - krajobrazowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
Tworzenie spójnych kompleksów leśnych szczególnie w obszarze korytarzy ekologicznych i wododziałów	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
Zwiększenie ilości i powierzchni zadrzewień na terenach rolniczych oraz rozszerzenie zakresu leśnej rekultywacji terenów zdegradowanych, w tym: rekultywacja na cele przyrodnicze terenów zdegradowanych popolygonowych i powojennych zarządzanych przez PGL LP, odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych – budowa, przebudowa i modernizacja dróg leśnych, wyznaczonych w planach urządzenia lasu jako drogi pożarowe	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
Renaturalizacja obszarów leśnych, w tym obszarów wodnych - błotnych obiektów cennych przyrodniczo, znajdujących się na terenach leśnych w tym: zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych- budowa obiektów wodno-melioracyjnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych.													
Realizacja planów urządzenia lasów.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś
Realizacja uproszczonych planów urządzenia lasów	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś
Edukacja leśna społeczeństwa, dostosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych													
Podnoszenie świadomości przyrodniczej społeczeństwa, udostępnienie lasów poprzez utrzymanie i rozwój posiadanej infrastruktury, rozszerzaniu bazy do edukacji ekologicznej, partycypacji w inwestycjach wspólnych z samorządami w zakresie rozwoju turystyki na obszarach leśnych i przyleśnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K

Prowadzenie doradztwa dla właścicieli gruntów korzystających ze wsparcia UE dla działań związanych z leśnictwem	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
Promocja turystyki związanej z gospodarką leśną, łowiectwem, turystyki ekologicznej i rowerowej	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
Identyfikacja zagrożeń lasów i zapobiegania ich skutkom													
Monitorowanie oraz ograniczanie zagrożenia pożarowego w lasach, w tym: modernizacja sprzętu przeciwpożarowego oraz systemu wczesnego wykrywania pożarów lasu modernizacja systemu obserwacji lasu, zakup kamer TV umożliwiających monitoring lasów, zakup i wymiana sprzętu patrolowo-gaśniczego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
Budowa lub przebudowa dróg leśnych uznanych za drogi pożarowe	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
Wykonanie sztucznych zbiorników na potrzeby gaśnicze na terenach leśnych gdzie nie występują naturalne źródła poboru wody	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
Retencjonowanie wody na obszarach leśnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
Wzmacnianie techniczne służb leśnych dla potrzeb ujawniania i zwalczania zagrożeń niszczenia przyrody przez człowieka (walka z kłusownictwem, zaśmiecaniem i dewastacją terenów leśnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D

Oznaczenia:

B - oddziaływanie bezpośrednie na dany element środowiska,

P - oddziaływanie pośrednie na dany element środowiska,

W- oddziaływanie wtórne na dany element środowiska,

S - oddziaływanie skumulowane na dany element środowiska,

K - oddziaływanie krótkoterminowe na dany element środowiska,

Ś - oddziaływanie średnioterminowe na dany element środowiska,

D - oddziaływanie długoterminowe na dany element środowiska,

St - oddziaływanie stałe na dany element środowiska,

C - oddziaływanie chwilowe na dany element środowiska,

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Zadania zaplanowane do realizacji celu: Ochrona przyrody oraz zasobów leśnych mają na celu ochronę siedlisk, walorów przyrodniczych i krajobrazowych Powiatu.

Dzięki działaniom, które sprzeczają się do uwzględnienia nowych form ochrony działań edukacyjnych i monitoringowych zostanie osiągnięty cel polegający na ochronie tych terenów przed degradacją. Ponadto wszystkie działania na rzecz podnoszenia lesistości oraz ochrony lasów przed zagrożeniami w tym pożarami z punktu widzenia ochrony zasobów są bardzo pożądane.

Wszystkie zaproponowane działania w tym zakresie nie wpłyną negatywnie na stan środowiska, wręcz przyczynią się do poprawy jego stanu, a ich oddziaływanie będzie miało w przeważającej części charakter długoterminowy.

4.2.5 Turystyka

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Turystyka														
Promocja przyrodniczych walorów turystycznych województwa														
1	Podkreślanie znaczenia walorów przyrodniczych i ich ochrony w kampaniach promocyjnych poszczególnych regionów	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś

Oznaczenia:

B - oddziaływanie bezpośrednie na dany element środowiska,

P - oddziaływanie pośrednie na dany element środowiska,

W - oddziaływanie wtórne na dany element środowiska,

S - oddziaływanie skumulowane na dany element środowiska,

K - oddziaływanie krótkoterminowe na dany element środowiska,

Ś - oddziaływanie średnioterminowe na dany element środowiska,

D - oddziaływanie długoterminowe na dany element środowiska,

St - oddziaływanie stałe na dany element środowiska,

C - oddziaływanie chwilowe na dany element środowiska,

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Istotne z punktu widzenia ochrony przyrody na terenie Powiatu Kołobrzeskiego są przedsięwzięcia związane z optymalnym wykorzystaniem przestrzeni przyrodniczej.

Zadania, które skupiają się głównie na rozwoju turystyki mają za zadanie wyeksponowania walorów przyrody, jednak przy ich realizacji należy pamiętać o samej przyrodzie, tak aby nie ucierpiała w wyniku zamierzonych działań. Potencjał przyrodniczy Powiatu Kołobrzeskiego jest ogromny i może przyczynić się do rozwoju sektora turystyki, trzeba mieć jednak na względzie zachowanie walorów środowiska, aby korzyści z nich mogły czerpać kolejne pokolenia.

4.2.6 Ochrona przed hałasem i PEM

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Klimat akustyczny														
Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców														
	Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa zachodniopomorskiego ponad normatywnym hałasem poprzez: budowę obwodnic i dróg alternatywnych do istniejących (wraz ze skutecznymi zabezpieczeniami akustycznymi) przeprowadzenie remontu nawierzchni dotychczasowych odcinków dróg, zastosowanie zmniejszenia prędkości pojazdów	+ B D	0	+ B D	+ B D	0	0	0	0	0	0	0	+ B D	0
	Opracowanie i wdrożenie zasad organizacji ruchu sprzyjających obniżeniu emisji hałasu do środowiska oraz utworzenie obszarów ograniczonego użytkowania (w przypadku braku innych technicznych możliwości)	+ B D	0	+ B D	+ B D	0	0	0	0	0	0	0	+ B D	0
	Ograniczenie uciążliwości akustycznej w miejscach występowania szczególnych uciążliwości akustycznych dla mieszkańców (szczególnie w okolicach takich budynków jak: szpitale, szkoły, przedszkola, internaty, domy opieki społecznej itp.) poprzez: budowę ekranów akustycznych stosowanie mat antywibracyjnych, wykopów, tuneli tworzenie pasów zieleni przy głównych trasach komunikacyjnych zwiększenie izolacyjności akustycznej budynków.	0	0	+ B D	+ B D	0	0	0	0	0	0	0	+ B D	0
	Ograniczenie hałasu emitowanego przez środki transportu (transport drogowy i szynowy) m.in. poprzez ich modernizację, naprawę trakcji	+ B D	0	+ B D	+ B D	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Zapewnienie przestrzegania zasady strefowania (rozgraniczania terenów o różnicowanej funkcji) w planowaniu przestrzennym, oraz wprowadzenie zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	+ B D	0	+ B D	+ B D	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Przeprowadzenie edukacji ekologicznej oraz promocja: komunikacji zbiorowej, transportu rowerowego, proekologicznego korzystania z samochodów: Carpooling (jazda z sąsiadem), Eco-driving (ekologiczny, oszczędny styl jazdy)	+	0	+	+	+	0	+	+	0	+	+	0	0
	B		B	B	B		B	B		B	B		
	D		D	D	D		D	D		D	D		
Pola elektromagnetyczne													
Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych													
Prowadzenie monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych na terenie województwa zachodniopomorskiego	+	0	+	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	B		B	B									
	D		D	D									

Oznaczenia:

B - oddziaływanie bezpośrednie na dany element środowiska,

P - oddziaływanie pośrednie na dany element środowiska,

W - oddziaływanie wtórne na dany element środowiska,

S - oddziaływanie skumulowane na dany element środowiska,

K - oddziaływanie krótkoterminowe na dany element środowiska,

Ś - oddziaływanie średnioterminowe na dany element środowiska,

D - oddziaływanie długoterminowe na dany element środowiska,

St - oddziaływanie stałe na dany element środowiska,

C - oddziaływanie chwilowe na dany element środowiska,

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Zadania zaproponowane w niniejszej części mają na celu poprawę, jakości środowiska poprzez ochronę przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie Powiatu Kołobrzeskiego.

W celu ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego i jego negatywnego oddziaływania na człowieka oraz budynki w tym zabytki przeprowadzane będą modernizacje i przebudowy dróg na terenie Powiatu. Wszelkiego rodzaju inwestycje zwiększające płynność ruchu, zwłaszcza na obszarach zwartej zabudowy, a także wyprowadzające ruch tranzytowy z centrów miast, przyczyniają do istotnego zmniejszenia ryzyka zdrowotnego powodowanego przez hałas. Korzystne jest to także dla budynków, ponieważ zmniejszają się drgania i wibracje, które mogą powodować ich uszkodzenie.

Realizowanie inwestycji drogowych związane jest również z prowadzeniem nasadzeń zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych, oraz wprowadzanie ekranów akustycznych, które mają za zadanie wyciszać hałas drogowy. Negatywnym oddziaływaniem tworzenia i funkcjonowania ekranów akustycznych może być przecinanie tras migracji zwierząt, które muszą je okrążyć, żeby dostać się na drugą stronę drogi. Rozwiązaniem tego problemu jest tworzenie specjalnych kładek i przejść dla zwierząt, dzięki którym mogą się bezpiecznie przedostać na drugą stronę drogi. Również ekrany negatywnie wpływają na krajobraz, zamykają otwartą przestrzeń, ograniczają widok. Zabudowania mieszkaniowe za ekranem z jednej strony są przez niego chronione, z drugiej natomiast mają ograniczony dostęp. Jedynie odpowiednie zaplanowanie i rozmieszczenie w przestrzeni tego typu obiektów nie spowoduje negatywnych oddziaływań, oraz przyczyni się do poprawy komfortu życia

mieszkańców.

Szczególne znaczenie mają także działania planistyczne, które prowadzą do zidentyfikowania i zinventaryzowania terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, ponieważ dzięki temu można prowadzić efektywne działania ograniczającego jego skutki np. poprzez lokalizowanie obiektów uciążliwych akustycznie w odpowiedniej odległości od zabudowy mieszkaniowej, budowę obwodnic, itp.

Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym występuje przede wszystkim w bezpośrednim otoczeniu jego źródła (np. stacje elektroenergetyczne, linie elektroenergetyczne, stacje bazowe telefonii komórkowej). Dlatego, aby ograniczyć negatywne oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego na ludzi i środowisko, konieczny jest stały monitoring aby nie dopuścić do przekroczeń, a jeżeli taka sytuacja zaistnieje należy jak najszybciej podjąć działania naprawcze aby wyeliminować zagrożenie.

4.2.7 Poważne awarie przemysłowe

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Zapobieganie poważnym awariom														
Cel: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii														
1	Wzmocnienie kadr pracowniczych monitoringu środowiska (straży pożarnej, WIOŚ)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
2	Wyposażenie służb monitoringu w profesjonalny sprzęt umożliwiający prowadzenie działań ratowniczych dla wszystkich możliwych scenariuszy awarii i katastrof	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
Cel: Zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych														
4	Wspieranie działalności jednostek reagowania kryzysowego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Cel: Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych														
	Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców województwa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K

Oznaczenia:

B - oddziaływanie bezpośrednio na dany element środowiska,

P - oddziaływanie pośrednie na dany element środowiska,

W- oddziaływanie wtórne na dany element środowiska,

- S - oddziaływanie skumulowane na dany element środowiska,
 K - oddziaływanie krótkoterminowe na dany element środowiska,
 Ś - oddziaływanie średnioterminowe na dany element środowiska,
 D - oddziaływanie długoterminowe na dany element środowiska,
 St - oddziaływanie stałe na dany element środowiska,
 C - oddziaływanie chwilowe na dany element środowiska,
 (+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
 (-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
 (0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
 (+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Zadania zaproponowane do realizacji na terenie Powiatu Kołobrzeskiego w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym będą mieć wyłączane pozytywne, długoterminowe, bezpośrednie i pośrednie skutki dla wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego i zdrowia człowieka. Mają one na celu zapobieganie powstawaniu awarii, minimalizowaniu ich skutków, a więc tym samym nie mogą degradować jakichkolwiek innych elementów systemu przyrodniczego.

4.2.8 Kopaliny

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Kopaliny														
Cel: Minimalizacja strat w eksploatowanych złożach oraz ochrona środowiska przed negatywnym oddziaływaniem przemysłu wydobywczego														
	Współdziałanie organów administracji publicznej w tworzeniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem kopaliny i ich ochroną przed trwałym zainwestowaniem nie górnictwem na całym obszarze województwa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St
	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopaliny w procesie planowania przestrzennego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St

Oznaczenia:

- B - oddziaływanie bezpośrednie na dany element środowiska,
 P - oddziaływanie pośrednie na dany element środowiska,
 W - oddziaływanie wtórne na dany element środowiska,
 S - oddziaływanie skumulowane na dany element środowiska,
 K - oddziaływanie krótkoterminowe na dany element środowiska,
 Ś - oddziaływanie średnioterminowe na dany element środowiska,
 D - oddziaływanie długoterminowe na dany element środowiska,
 St - oddziaływanie stałe na dany element środowiska,

- C - oddziaływanie chwilowe na dany element środowiska
 (+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
 (-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
 (0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
 (+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Zadania przewidziane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska w zakresie kopalin w żaden sposób nie wpłyną negatywnie na komponenty środowiska przyrodniczego i zdrowie mieszkańców. Mają one na celu ochronę złóż poprzez odpowiednie planowanie oraz zapobieganie nielegalnemu wydobywaniu kopalin ze złoża, więc ich oddziaływanie będzie w perspektywie krótko- i długoterminowej jak najbardziej pozytywne.

4.2.9 Gleby i ich zanieczyszczenia

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Jakość gleb														
Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa i innych rodzajów działalności gospodarczej														
1	Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego poprzez szkolenia rolników (zgodnych z wymogami ochrony środowiska i przyrody)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
2	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
3	Ochrona gleb przed erozją i zakwaszeniem, ograniczenie zjawisk nadmiernej eksploatacji i zanieczyszczenia gleb również w innych sektorach gospodarki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
4	Ochrona gleb przed zakwaszeniem oraz działania zmierzające do odkwaszenia gleb	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D

Oznaczenia:

- B - oddziaływanie bezpośrednie na dany element środowiska,
 P - oddziaływanie pośrednie na dany element środowiska,
 W- oddziaływanie wtórne na dany element środowiska,
 S - oddziaływanie skumulowane na dany element środowiska,
 K - oddziaływanie krótkoterminowe na dany element środowiska,
 Ś - oddziaływanie średnioterminowe na dany element środowiska,
 D - oddziaływanie długoterminowe na dany element środowiska,

- St - oddziaływanie stałe na dany element środowiska,
 C - oddziaływanie chwilowe na dany element środowiska
 (+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
 (-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
 (0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
 (+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Istotną rzeczą jest zapobiegania degradacji gleb zarówno pod względem fizycznym jak i chemicznym. Zaproponowane działania mają na celu wyeliminowanie działań, których skutkiem mogłaby być degradacja gleb nawozami sztucznymi oraz metalami ciężkimi. Ponadto należy tak prowadzić gospodarkę rolną, aby nie dopuszczać do zakwaszania gleb lub przekroczenia innych parametrów. Aby podnieść świadomość ekologiczną wśród rolników należy przeprowadzać sukcesywnie szkolenia w zakresie ochrony gleb oraz skutecznego nawożenia zgodnego z zasadami ochrony środowiska.

4.2.10 Podniesienie świadomości ekologicznej

Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
WZROST ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA														
Kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony powietrza i gospodarki odpadami														
	Prowadzenie działań dotyczących możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł energii oraz poszanowania energii (np. kampanii, szkoleń, konferencji. itp.)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
	Prowadzenie działań podnoszących wiedzę z zakresu właściwej gospodarki odpadami (np. szkolenia, konferencje, kampanie)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
Kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa w zakresie zużycia wody oraz jej zanieczyszczeń														
	Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno-promocyjne	+	+	+	+	+	+	0	0	+	0	+	0	+
		W	W	W	W	W	W	0	0	W	0	W	0	W
		K	K	K	K	K	K			K		K		K

Prowadzenie działań mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie wpływu, na jakość wód nieprawidłowej gospodarki ściekowej w domostwach i gospodarstwach rolnych (np. spotkania, prelekcje, szkolenia)	+	+	+	+	+	+	0	0	+	0	+	0	+
	W	W	W	W	W	W			W		W		W
	K	K	K	K	K	K			K		K		K
Organizowanie szkoleń dla rolników z zakresu właściwego nawożenia, promocji rolnictwa ekologicznego, stosowania dobrych praktyk rolniczych i ochrony gleb	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0	+	0	+
	W	W	W	W	W	W		W	W		W		W
	K	K	K	K	K	K		K	K		K		K
Tworzenie proekologicznych wzorców zachowań, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, w odniesieniu do													
Przeprowadzenie działań mających na celu rozwiązanie aktualnych problemów środowiskowych (np. przez prowadzenie projektów, akcji, kampanii, szkoleń itp.)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia środowiska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
Działania promujące i podnoszące poziom wiedzy nt. walorów środowiska przyrodniczego na terenie województwa zachodniopomorskiego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K

Oznaczenia:

B - oddziaływanie bezpośrednie na dany element środowiska,

P - oddziaływanie pośrednie na dany element środowiska,

W- oddziaływanie wtórne na dany element środowiska,

S - oddziaływanie skumulowane na dany element środowiska,

K - oddziaływanie krótkoterminowe na dany element środowiska,

Ś - oddziaływanie średnioterminowe na dany element środowiska,

D - oddziaływanie długoterminowe na dany element środowiska,

St - oddziaływanie stałe na dany element środowiska,

C - oddziaływanie chwilowe na dany element środowiska

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Działania związane z edukacją ekologiczną i współpracą w zakresie ochrony środowiska mają pośrednie pozytywne oddziaływanie na środowisko, ponieważ zwiększają wiedzę społeczeństwa o tym, jakie zagrożenia niesie ze sobą działalność człowieka i jakie są tego konsekwencje dla środowiska i zdrowia człowieka. Kształtowanie postaw proekologicznych jest więc ważną działalnością w ramach ochrony przyrody i zapobiegania degradacji środowiska.

4.3 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym obszar Natura 2000

Patrząc przez pryzmat celu w jakim jest opracowywany i realizowany Program Ochrony Środowiska, należy uznać, że środkami zapobiegającymi negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są między innymi rozwiązania zaproponowane w aktualizacji tego dokumentu.

Głównym celem Programu Ochrony Środowiska jest określenie dla Powiatu Kołobrzeskiego drogi do osiągnięcia celów w dziedzinie ochrony środowiska, ustalonych wcześniej na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Większość zaplanowanych do realizacji zadań ma zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko.

Jednak na poziomie realizacji poszczególnych konkretnych zadań inwestycyjnych należałoby podjąć przede wszystkim następujące środki zapobiegające oraz ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko:

- zapewnienie wysokiego poziomu przebiegu procedur oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć stanowiących praktyczny wymiar realizacji POŚ. Proces ten wymaga realnego zaangażowania nie tylko projektantów i przedstawicieli administracji samorządowej, ale i służb ochrony przyrody, środowiska naukowego i organizacji społecznych,
- ścisły nadzór merytoryczny nad prawidłową realizacją POŚ oraz miarodajny monitoring stanu środowiska, co wymaga rzeczywistej analizy wyników monitoringu oraz podejmowania działań adekwatnych do otrzymanych wyników,
- zapewnienie zgodności wydawanych decyzji administracyjnych z POŚ oraz zasadami ochrony środowiska – m.in. poprzez włączanie się do postępowań administracyjnych różnych kompetentnych podmiotów na prawach strony (m.in. służb administracji),
- ścisła egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminach utrzymania czystości i porządku w gminach oraz w przepisach prawnych,
- działania edukacyjne dla mieszkańców Powiatu,
- wspieranie (finansowe, merytoryczne, sprzętowe, kadrowe) procesów kontroli realizowanych przez służby ochrony środowiska.

Prawidłowa realizacja POŚ nie wywoła skutków czy oddziaływań środowiskowych wymagających przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej, w związku z czym nie przewiduje się podjęcia działań kompensacyjnych, choć nie można wykluczyć że szczegółowy raport oddziaływania na środowisko którejs z planowanych inwestycji wymusi podjęcie takich działań.

Ponadto, Program Ochrony Środowiska ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań kompensacyjnych dla wskazanych działań w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach POŚ, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim na etapie budowy inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej (kanalizacja sanitarna, wodociągowa, stacje uzdatniania wody) a także w fazie eksploatacji i modernizacji dróg.

Kompensacja przyrodnicza w przypadku realizacji inwestycji drogowych związana jest z prowadzeniem nasadzeń zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych, oraz wprowadzanie ekranów akustycznych, które mają za zadanie wyciszać hałas drogowy, ponadto modernizowane drogi wyposażane są w instalacje odwadniające, wody opadowe odprowadzane są zgodnie z wymogami ochrony środowiska oraz wyposażenie w urządzenia ochrony środowiska jak przejścia dla zwierząt.

Szczególne znaczenie mają także działania, które prowadzą do zidentyfikowania i zinventaryzowania terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, ponieważ dzięki temu można prowadzić efektywne działania ograniczające jego skutki np. poprzez wymianę okien na dźwiękoszczelne i modernizację dróg.

W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań i kompensacji przyrodniczej w przypadku budowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na etapie prac budowlanych należy warstwę gleby zdjętą z pasa robót odpowiednio zdeponować i po zakończeniu prac ponownie wykorzystać do rekultywacji terenu. Należy ograniczać przestrzenne zagospodarowanie i przekształcenie istniejącego środowiska

przyrodniczego do niezbędnego minimum, w trakcie budowy o ile to możliwe maksymalnie zawęzić pas budowy, co pozwoli ograniczyć bezpośrednio zniszczenie drzew i krzewów.

Negatywne oddziaływanie ww. inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, ponieważ skala wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań i zastosowanych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko.

Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji, także pozwoli istotnie ograniczyć te oddziaływania.

Realizacja dokumentu nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na obszary sieci NATURA 2000, oraz nie powinna stanowić zagrożenia dla gatunków roślin, zwierząt i siedlisk, dla których ochrony zostały one powołane, przy realizacji zadań w sposób prawidłowy i zastosowaniu odpowiednich środków łagodzących.

Zagrożenia dla obszarów:

- Ewentualne nawożenie mineralne stosowane w gospodarce leśnej może w dłuższej perspektywie spowodować użyźnienie podłoża, co wywoła nadmierny rozwój mszaków i roślin zielnych i stopniowe eliminowanie z runa porostów, a tym samym zatracanie cech Cladonio-Pinetum,
- Specyfika środowiska (przede wszystkim mała wilgotność podłoża i warstwy przyziemnej) czyni obszar - bardziej niż inne zbiorowiska leśne - podatnym na wybuch i łatwe rozprzestrzenianie się pożarów,
- Monokultury sosnowe ze znikomym udziałem drzew liściastych (brzoza) są narażone na gradację owadów szkodników,
- Urbanizacja terenu, zaniechanie gospodarki pastwiskowej, melioracje, regulacja - prostowanie koryt rzecznych, oraz zanieczyszczenie wód,
- Gospodarka leśna - niezgodna z ekologicznymi zasadami, w zakresie chronionych typów lasu,
- Wypalanie,
- Nadmierna, niekontrolowana penetracja turystyczna, ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo Morza Bałtyckiego i łatwość dotarcia do wybranych miejsc. Masowa turystyka związana jest z zaśmiecaniem oraz dewastacją środowiska.

Każda forma turystyki poprzez użytkowanie zasobów przyrodniczych powoduje pewne zagrożenia dla środowiska. Z punktu widzenia ochrony obszarów NATURA 2000 najistotniejsza jest eliminacja i minimalizacja tych zagrożeń. Obszary Natura 2000 chronią siedliska, dla których podstawowym czynnikiem pozwalającym na zachowanie ich walorów przyrodniczych jest ekstensywnie użytkowanie gruntów.

Należy podkreślić, że rozwój turystyki przynosi również pozytywne skutki dla środowiska, szczególnie biorąc pod uwagę upowszechnianie zachowań proekologicznych, wykorzystywanie jej walorów wychowawczych i poznawczych w edukacji ekologicznej oraz większą dbałość o stan środowiska.

Zakłada się, że kontrolowany rozwój turystyki w Powiecie, respektujący zasadę chłonności turystycznej poszczególnych obszarów przy jednoczesnym zachowaniu ekstensywnego użytkowania gruntów, nie powinien znacząco oddziaływać na środowisko.

Kolejną grupę zagrożeń dla obszarów NATURA 2000 są zadania związane z ochroną przeciwpowodziową. Stanowią one oddziaływania pośrednie na siedliska, związane ze zmianą stosunków wodnych oraz bezpośrednio z usuwaniem roślinności i regulacją koryt. Oddziaływanie to dotyczy zwłaszcza koryt rzek.

Podstawowym czynnikiem kształtującym fitocenozę tego obszaru są zmienne przepływy wody w korycie rzeki oraz okresowe wezbrania wody na terasach zalewowych, zapewniające stałą naturalną dynamikę siedliska. Prowadzenie prac regulacyjnych i melioracyjnych w celu ochrony przeciwpowodziowej ma jednak priorytetowe znaczenie z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia, życia i mienia ludzi, stąd eliminacja tych zabiegów jest często

niemożliwa.

Szczególnego znaczenia w ochronie siedlisk dolinnych nabierają więc następujące rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływania na te obszary tj.:

- odsuwanie wałów przeciwpowodziowych, jak najdalej od koryta rzeki,
- tworzenie polderów zalewowych na obszarach nieurbanizowanych,
- tworzenie kanałów ulgi, odprowadzających nadmiar wody na tereny mogące podlegać zalewaniu,
- usuwanie drzew i krzewów z międzywala po przeprowadzeniu waloryzacji przyrodniczej (pozostawianie najcenniejszych stanowisk roślin).

4.4 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Programie

Zadania przewidziane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego mają doprowadzić do znaczącej poprawy ogólnego stanu Komponentów środowiska przyrodniczego Powiatu i tym samym mają wyeliminować zagrożenia środowiskowe. Oceniany dokument ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych przedsięwzięć.

O rozwiązaniach alternatywnych nie można więc mówić w kontekście ogólnej koncepcji Programu, ale na etapie wdrażania poszczególnych zadań realizujących jego. Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych dlatego przy realizacji nowych inwestycji należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe. W/w alternatywy działań powinny być szczegółowo analizowane na etapach procedur środowiskowych wymagających tego przedsięwzięć.

Problem oddziaływań skumulowanych w aspekcie objętym przedmiotowym opracowaniem jest adekwatny (uwzględniając skalę) do wyników procedur oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonych dla Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska.

Poprzez powiązanie z innymi dokumentami wyznaczającymi ramy dla realizacji późniejszych przedsięwzięć i z problemami dotyczącymi ochrony środowiska należy uznać, że realizacja zapisów przedmiotowego dokumentu nie spowoduje zwiększenia negatywnego wpływu na środowisko.

5 Informacje końcowe

5.1 Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Poprzez transgraniczne oddziaływanie należy rozumieć jakiekolwiek oddziaływanie, nie mające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony. Zaproponowane działania do realizacji w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego mają charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie, które może wystąpić będzie miało charakter lokalny. Na etapie przygotowywania prognozy stwierdzono, iż realizacja przedsięwzięć zapisanych w Projekcie nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, które może objąć terytorium innych Państw.

5.2 Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień Programu

Realizacja działań zaplanowanych w projekcie „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021” wymaga monitorowania oraz

podjęcia natychmiastowych działań w przypadku pojawienia się rozbieżności między planowanymi rezultatami, a stanem osiągniętym w rzeczywistości. Opracowany projekt Programu charakteryzuje zasady oceny oraz monitorowania realizacji zapisów dokumentu. W ramach zaproponowanych celów przedstawiono określone wskaźniki, które pomogą określić stopień realizacji poszczególnych zadań i działań ekologicznych.

Wskaźniki monitorowania realizacji aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 10 Wskaźniki służące do monitoringu programu

LP.	Wskaźnik
Jakość powietrza	
1	Emisja zanieczyszczeń pyłowych do powietrza w tys. ton – źródła punktowe, - źródła powierzchniowe, - źródła liniowe
2	Emisja zanieczyszczeń gazowych SO ₂ , NO ₂ oraz CO ₂ do powietrza w tys. ton – źródła punktowe, - źródła powierzchniowe, - źródła liniowe
3	Stopień redukcji zanieczyszczeń w zakładach: pyłowych, gazowych w %
4	Odbiorcy gazu z sieci w % ogółu mieszkańców
5	Zużycie energii elektrycznej w GWh
6	Produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w MWh
7	Zainstalowana moc elektryczna ze źródeł odnawialnych w MW
8	% produkcji energii ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem
9	Długość wybudowanej sieci gazowej [km]
10	Długość wybudowanych i zmodernizowanych ciepłociągów [km]
11	Liczba zmodernizowanych źródeł energii [kpl]
12	Liczba zlikwidowanych kotłowni opalanych paliwem stałym [kpl]
Jakość wód	
1	Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³
2	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu [kg/rok] : BZT ₅ , ChZT, zawiesina, azot ogólny, fosfor ogólny
3	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych po oczyszczeniu [kg/rok] : BZT ₅ , ChZT, zawiesina, azot ogólny, fosfor ogólny
4	Stan jakości wód – klasyfikacja ogólna
5	Stan jakości wód wg ich użytkowania
6	Stan jakości wód pod względem podatności na eutrofizację
7	Komunalne oczyszczalnie ścieków [szt.]: oczyszczalnie mechaniczne, oczyszczalnie mechaniczno – chemiczne, oczyszczalnie biologiczne, oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów
8	Przepustowość komunalnych oczyszczalni ścieków (wg projektu) [m ³ /dobę]: oczyszczalnie mechaniczne, oczyszczalnie mechaniczno – chemiczne, oczyszczalnie biologiczne, oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów
9	Ścieki oczyszczane w komunalnych oczyszczalni ścieków {hm ³ }: oczyszczalnie mechaniczne, oczyszczalnie mechaniczno – chemiczne, oczyszczalnie biologiczne, oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów
10	Ludność obsługiwana przez komunalne oczyszczalnie ścieków w %: ogółem, mechaniczne, chemiczne, biologiczne, z podwyższonym usuwaniem biogenów
11	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności: miasto, wieś, gmina
12	Przemysłowe oczyszczalnie ścieków [szt.]: mechaniczne, chemiczne, biologiczne, z podwyższonym usuwaniem biogenów
13	Przepustowość przemysłowych oczyszczalni ścieków (wg projektu) [m ³ /dobę]: mechaniczne, chemiczne, biologiczne, z podwyższonym usuwaniem biogenów
14	Wodociągi: długość czynnej sieci rozdzielczej w km, woda dostarczona gospodarstwom domowych w hm ³ , ludność korzystająca z sieci wodociągowej w % - miasto, wieś, gmina

15	Kanalizacja: długość czynnej sieci kanalizacyjnej w km, ścieki odprowadzane w hm ³ , ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w % - miasto, wieś, gmina
16	Regulacja rzek [km]
17	Ochrona gruntów przed powodzią (ha)
Gospodarka odpadami	
1	Ilość odpadów wytworzonych [mln Mg]: komunalne i przemysłowe
2	Procentowy udział odpadów rocznie deponowanych na składowiskach: komunalne i przemysłowe
3	Gospodarowanie odpadami w % w tym: - unieszkodliwienie przez składowanie, - odzysk, - unieszkodliwienie inaczej niż składowanie, - magazynowanie.
4	Liczba składowisk odpadów ogółem (szt.) w tym: - komunalnych, - przemysłowych, - mogilników.
5	Ilość składowisk zlikwidowanych w tym: - mogilników, - przemysłowych, - komunalnych
6	Ilość składowisk wyłączonych z eksploatacji w tym: - przemysłowych, - komunalnych
7	Poziom odzysku odpadów przemysłowych z wyłączeniem fosfogipsów [%]
8	Poziom odzysku odpadów opakowaniowych zebranych w gminach [%], w tym: - szkła, - papieru i tektury.
Zasoby przyrodnicze	
1	Struktura lasów (iglaste, liściaste) w %
2	Liczba zarejestrowanych pożarów
3	Pozyskanie drewna dam ³ z wyszczególnieniem drewna z obszarów zadrzewień [%] i tak zwanych cięć pielęgnacyjnych i porządkujących [%]
4	Struktura użytkowania gruntów leśnych w %
5	Nowe formy ochrony przyrody
6	Powierzchnia nowych form ochrony przyrody w ha
Klimat akustyczny	
1	Długość wyremontowanych dróg w km na obszarach zabudowanych
2	Ilość wybudowanych zabezpieczeń przed hałasem komunikacyjnym
3	Liczba przygotowanych i realizowanych programów ochrony przed hałasem
Pole elektromagnetyczne	
1	Liczba nowych źródeł promieniowania elektromagnetycznego
Poważne awarie	
1	Ilość potencjalnych sprawców poważnych awarii przemysłowych
2	Ilość wypadków w transporcie z udziałem substancji niebezpiecznych w powiecie
3	Ilość kontroli potencjalnych sprawców poważnych awarii, w tym % stwierdzonych naruszeń
Edukacja ekologiczna	
1	Liczba opracowanych i liczba wdrożonych wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów edukacji ekologicznej
2	Liczba szkoleń w zakresie wiedzy ekologicznej

5.3 Podsumowanie i wnioski

Prognoza oddziaływania na środowisko wykonana dla Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021 aktualizacja II nie wskazała na występowanie znaczących zagrożeń dla środowiska w proponowanych działaniach. Stwierdza się, iż przyjęcie do realizacji na etapie planowania konkretnych przedsięwzięć rozwiązań, zapobiegających i ograniczających oddziaływanie na środowisko, wyeliminuje, bądź ograniczy ewentualne konflikty środowiskowe.

Planowanymi inwestycjami na terenie powiatu o największym znaczeniu z punktu widzenia

potencjalnego oddziaływania na środowisko są: budowa i modernizacja sieci wodnokanalizacyjnych na terenie poszczególnych gmin, modernizacja odcinków dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych. W przypadku realizacji wymienionych inwestycji podjęte zostaną wszelkie niezbędne działania w celu ograniczenia negatywnych oddziaływań i zapewnienia najwyższych standardów ochrony środowiska.

Aktualizacja Programu ze swej natury jest dokumentem ogólnym, planistycznym nie stanowi prawa miejscowego, a część jego zapisów ma charakter indykatywny. W związku z tym rekomenduje się, by w Aktualizacji Programu sformułować ogólne zasady realizacji poszczególnych działań, zgodne z wymogami środowiskowymi.

Analiza macierzy wpływu realizacji zadań Aktualizacji Programu pozwoliła wskazać na zasadniczą grupę działań o potencjalnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko. Pozytywne oddziaływania Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi. Potencjalne negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji:

- Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- Usuwanie azbestu z obiektów i instalacji budowlanych,
- Budowa i przebudowa dróg.

Przeciwwagą do przedsięwzięć stricte budowlanych są działania związane z wydawaniem decyzji środowiskowych, pozwoleń na budowę, itp. Na etapie administracyjnym powinna zostać opracowana niezbędna dokumentacja stwierdzająca słuszność planowanej inwestycji i potencjalne oddziaływanie jej na środowisko.

Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w Aktualizacji Programu bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. W przypadku realizacji zaplanowanych inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania.

Realizacja większości z proponowanych priorytetów nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

Zaniechanie realizacji zaplanowanych zadań prowadzić będzie do pogorszenia stanu środowiska i pogorszenia jakości życia mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich działań Aktualizacji Programu ochrony środowiska pozwala na stwierdzenie, że w zamyśle ogólnym ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów środowiska.

5.4 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Podstawa prawna opracowania prognozy stanowi Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. Nr 1235.).

Prognoza oddziaływania na środowisko aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021 aktualizacja II została sporządzona w celu określenia wpływu na środowisko założonych w nim celów i zadań zarówno krótko i długoterminowych.

W Prognozie przeanalizowano zakres, zawartość i cele przedstawione w projekcie i określono, że są one zgodne z międzynarodowymi, krajowymi oraz wojewódzkimi dokumentami zakresie ochrony środowiska.

W programie dokonano oceny istniejącego stanu środowiska na terenie powiatu, a w szczególności takich jego komponentów jak: powierzchni ziemi, wód podziemnych i powierzchniowych, powietrza atmosferycznego, przyrody i różnorodności biologicznej, klimatu

akustycznego oraz wpływu poziomów pól elektromagnetycznych. Zaproponowane w programie działania zmierzają do: racjonalnego użytkownika zasobów naturalnych których celem jest zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów, wzrost udziału wykorzystywanych zasobów odnawialnych, ochrona zasobów kopalin, ochrony powietrza, redukcja emisji gazów i pyłów, ochrony przed hałasem, ochrony wód, ochrony gleb, ochrony zasobów przyrodniczych oraz prowadzenia działań edukacyjno-informacyjnych.

Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w Programie bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne o różnych okresach oddziaływania. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkownika inwestycji. W przypadku realizacji zaplanowanych inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania. Realizacja proponowanych priorytetów nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej. Zaniechanie realizacji zaplanowanych zadań prowadzić będzie do pogorszenia stanu środowiska i pogorszenia jakości życia mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich działań w Programie pozwala na stwierdzenie, że w zamyśle ogólnym ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów środowiska.

6 Literatura

- Dane Głównego Urzędu Statystycznego,
- Geograficzny Atlas Polski. PPWK im. E. Romera Warszawa-Wrocław 1999 r.
- Informacje ze Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu
- Informacje z Urzędów Miast i Gmin wchodzących w skład Powiatu Kołobrzieskiego
- Kondracki J. 2001: Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014,
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości,
- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016,
- Program ochrony środowiska dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019,
- Plan gospodarki odpadami dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023,
- Raporty Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2006 r. nr 137, poz. 984)
- Rozporządzenie z dnia 12 stycznia 2011 r. Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. nr 25 poz. 133)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, (Dz. U. z dnia 18 września 2012 r.).
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 257, poz. 1545)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów oraz stężeń substancji, które powodują, że urobek jest zanieczyszczony
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896)
- Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 ze zm.)

i w rozporządzeniu zmieniającym z dnia 20 kwietnia 2010 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 72, poz. 466).

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012 poz.1109).
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie dróg, linii kolejowych i lotnisk, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, dla których jest wymagane sporządzenie map akustycznych, oraz sposobu określenia granic terenów objętych tymi mapami (Dz. U. z 2007r. Nr 1, poz.8),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1645)
- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r. nr 213 poz. 1397 ze zm.)
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz.1052),
- Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. 2014 poz. 210),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. 2013 poz. 627),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (j.t. Dz. U. 2012 poz. 145.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 r. poz. 21 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 poz.1232 ze zm.),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. 2014 poz 1153)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz.1235),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 1399 ze zm.)
- Wytyczne do sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, grudzień 2002r.,